

KRILA IN KUPOLE NAD LESCAMI - Vse kar leti, lebdi in pada se je predstavilo na sobotnem mitingu v Lescah v počastitev prvega Dneva slovenskih letalcev. Miting je spremljalo nad 5000 ljudi. Tako je Slovenija dostojno proslavila obletnico rojstva Edvarda Rusjana. Več o mitingu preberite v Glasovi stotinki. Na sliki: Adriin Dash nizko nad leškim letališčem. J. K., slika G. Šinik

Priznanje Gorenjskega glasa krajevni skupnosti Javornik - Koroška Bela - Čeprav je že kazalo, da bo podelitev priznanja Gorenjskega glasa na prireditvi na Pristavi v Javorniškem Rovtu z Radiom Triglav Jesenice in s pokroviteljem Zavarovalnico Triglav Območno enoto Kranj preprečilo slabo vreme, je bilo sobotno popoldne praznično in veselo. Prišel je tudi predsednik skupščine Republike Slovenije prof. dr. France Bučar. Kako je bilo, objavljamo na srednjih straneh v današnjem Gorenjskem glasu. - A. Ž. - Foto: P. Kozjek

V petek so kranjski "maturantje" zapeli in dočakali svoj Gaudeamus. Bil je praznik, dan veselja, smeha. O tem, kako bo na zaključnih izpitih, ali se bodo uspeli preriniti na fakultete, v službe, bodo razmišljali kasneje. Taka je pač mladost in prav je tako. - Foto: P. Kozjek

DANES
GLASOVA
STOTINKA

ljubljska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

V nedeljo so ubili "dobrega človeka iz Negove"

Mrtvi Kramberger glasno opozarja

Čeprav še ni raziskano, ali je bil Ivan Kramberger umorjen zaradi političnih ali kakršnihkoli drugih nagibov, je čas za dvig glasu zoper nasilje.

Kranj, 8. junija - Naloga policije je, da razišče, kdo in zakaj je v nedeljo ob 18.40 v Jurkovskem dolu pri Lenartu v Slovenskih Gorah ustrelil Ivana Krambergerja, dobrotnika iz Negove, človeka, ki je reven kot cerkvena miš odšel v svet s trebuhom za kruhom in uspel, potem pa je postal edinstvena pojava v slovenskem političnem življenju, pred dvema letoma predsedniški kandidat, sedaj pa je spet začel serijo 400 predvolilnih nastopov po Sloveniji kot kandidat za predsednika republike. Policijski minister Igor Bavčar je v nedeljo zvečer zagotovil, da bo policija storila vse za odkritje zločinca.

Druga, strašnejša plat Krambergerjeve smrti pa nas sili k spraševanju, ali se morda nasilje vrnja v naše vsakodnevno življenje. Če ga ne bomo zatrli, bodo hladnokrvni morilci iz takih ali drugačnih nagibov iskali še druge Krambergerje. Do takih početij država ne sme biti tolerantna in pri takšnih stvareh se končuje vsaka demokracija. Krambergerjeva smrt je politično nasilje, saj je bil pokojnik predvsem politik in človek, ki je naredil soljudem veliko dobrega.

Slovenija obsoja umor Ivana Krambergerja, ki so mu, kot je sam pravil, že večkrat stregli po življenju in mu grozili. Predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan je dejal, da moramo v interesu demokracije, miru, svobode in blaginje ljudi odločno zatreti dejanja, kakršnega žrtev je bil Kramberger kot politik in predstavnik dela socialnega in političnega duha v Sloveniji. Zmago Jelinčič, predsednik Slovenske nacionalne stranke meni, da je to dejanje političnega terorizma, na katerega je on opozarjal, pa ga niso vzeli resno. Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar obsoja uboj na binokšno nedeljo. Vsako nasilje zastruplja našo politično in javno življenje, zato poziva ljudi dobre volje k delovanju za poštenost, mir in sodelovanje. Vitomir Gros iz Liberalne stranke ponavlja trditev stranke, da drvi država v diktaturo, možna posledica tega pa je Krambergerjev uboj. To

Ivan Kramberger ob obisku v Kranju.

se bo še dogajalo, če bomo mejo postavljali na Karavankah, ne pa na jugu, proti vojnemu področju. Družini je poslal izraze sožalja in spoštovanja. Osupla nad dejanjem je Domovinska narodna stranka, katere član je bil še vedno Kramberger, saj ni predložil izstopne izjave, in je tudi predsedniški kandidat stranke. Ogorčenje izražata Socialistična stranka, in Stranka demokratične prenove, ki se je včeraj poklonila njegovemu spominu, Krambergerja pa je ocenila kot človeka z občutkom za preprostega človeka, njegova smrt pa je izguba za naslednje volitve. Ohranil je odprto srce, spoštoval sem ga in cenil, pa je za Krambergerja dejal dr. Marko Demšar, eden od predsedniških kandidatov izpred dveh let. ● J. Košnjek

SANYO jamči
poznavalec

IZREDNO UGODNO!

Cement Salonit - Anhovo
SAMO 459 SLT
z Merkurjevo kartico pa že za

436 SLT.

CENI STA Z DAVKOM!

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI 217 960

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Kako gospodarimo z Zemljo?

Na tem mestu se ponavadi sprašujemo, kdo vlada svetu. In odgovorjamo, da so to ZDA in njeni zavezniki. Tokrat pa skušamo razložiti, kdo in kako gospodarji z Zemljo. Če bi slednje pisali z malo začetnico, bi bil odgovor jasen: z zemljo gospodarja kmet, posebno, če je "umni gospodar". Ko gre za Zemljo, pisano z veliko, pa je vsa stvar bolj zapletena. V šoli so nas učili, da ji vlada Človek. A kaj, ko je tudi ta, pisan z veliko, le bitje iz knjig: ljudje z malo, ki jih vse polno, pa so planetarno posest, s katero gospodarijo, spremenili v zanemarjeno kmečko dvorišče, po katerem se pretaka gnojnica, ki je posejano z odpadki in kjer vrh vsega še močno zaudarja. Stvar je tako huda, da so se celo veliki predstavniki malih ljudi prestrašili in sklenili, da se sestanejo in pogovorijo. Kraj: Rio de Janeiro. Čas: te dni.

Smo z okoljem, v katerem živimo, vedno ravnali tako slabo? Sveto pismo uči, da smo ga polomili že na samem začetku. Bog je človeka postavil na sredo rajskega vrta, "da bi ga varoval in obdeloval". Prvima Zemljanoma je naročil: Rodita in se množita ter napolnita zemljo; podvrzita si jo in gospodujta ribam morja in pticam neba in vsem živim bitjem, ki se gibljejo na zemlji! (1 Mz 1,28) A zgodilo se je tako, da je človek že s prvimi grehom izgubil gospostvo nad naravo in vsa zgodovina je pravzaprav eno samo veliko prizadevanje, da bi si ga spet pridobil.

Ko je bilo ljudi še malo, ekoloških problemov niso poznali, dogajanja v naravi pa so dojemali kot tujo in težko obvladljivo silo. Do pravega prevrata v tem odnosu je prišlo v začetku novega veka. Poimovno ga je med prvimi zapopadel angleški mislec Francis Bacon (1561-1626). Ljudem je zatrdil, da si bodo znova pridobili oblast nad naravo -- z znanstveno metodo!

In res je šel razvoj prav v tej smeri. Karl Marx je bil prepričan, da je človek tista oblika, v kateri se dotlej nezavedna narava zave same sebe in samo sebe ureja. Industrija je dejavnost, s katero se presega starodavno nasprotje med naravo in človekom; z obvladovanjem proizvodnje in iz nje izhajajočih družbenih razmerij postajajo ljudje tudi gospodarji narave. Marx je mislil industrijsko revolucijo, tehnološka in kibernetična sta šli v tem oziru še dlje: obvladovanje narave po človeku sta spremenili v znanost. A glej: ko bi se imelo izpolniti tisto, o čemer je govoril Bacon, se je narava uprla. Slabo vrača s slabim: zadah industrijskih četrti se po vetru prenaša tudi nad naselja bogatašev; ozonske luknje vse človeštvu izpostavljajo obsevanju z neba; ponekod je že začelo zmanjkovati pitne vode; vse več je površin, na katerih se plodna zemlja spreminja v puščavo; ogenj, ki ga podžigamo s fosilnimi gorivi, je tako segrel ozračje, da to postaja topla greda... Skratka: vsi štirje elementi so se uprli samozvanemu Gospodarju Zemlje.

Daj, nehaj filozofirati, mi bo zdaj zaklical kak ekonomist. In mi začel razlagati, da je razmerje okolja in razvoja, ki je predmet konference v Riu, predvsem ekonomsko vprašanje. V Nemčiji se je začel odnos do okolja spreminjati že sredi 70-ih let, ko je narodni dohodek na prebivalca dosegel 8000 mark; tedaj se je namreč pokazalo, da zdravljenje okolja ni samo potreba, ampak tudi donosen posel. Toda: bomo osamosvojeni Slovenci, ki smo se menda že približali 5000 markam, začeli sanirati naše okolje šele tedaj, ko jih bomo tudi mi dosegli 8000? Če jih sploh bomo? In kaj naj storijo tisti, ki jih gotovo ne bodo nikoli, a so že zdaj do vratu v lastnem in v tujem dreku?!

V Riu tega spleta ekonomskih, političnih in kulturnih vprašanj ne bodo razpletli. Presekali še manj. Mogoče bi bilo za začetek še najboljši, če bi vsak pometel pred svojim pragom; če bi se ozrl okoli sebe in počistil tisto, kar vidi. A ne tako, da bi pobrano nesel "za vodo" ali zažgal in tako dodal svoj prispevek k onesnaženju planetarnega ozračja in oceanov. Kako tedaj? Ko bomo z dejanji odgovarjali na to vprašanje, se spomnimo misli, ki se je zapisala preroku novodobnega napredka: Če hočemo obvladati naravo, se ji moramo podrediti. (F. Bacon)

Otroci tekmovali

Kranj, 5. junija - Gorenjske delavnice pod posebnimi pogoji, kjer usposablajo in zaposlujejo duševno prizadete mladostnike in odrasle, so na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju tudi letos priredile športne igre za zmerno in težje prizadete osebe. Take delavnice so v Radovljici, na Jesenicah, v Škofji Loki in Kranju, letos pa so se sodelujočim prvič pridružili tudi vrstniki iz Mengša. Vsako leto druge delavnice so gostitelj tekmovalj, kakršno so v petek pripravile kranjske delavnice, ki sodijo k osnovni šoli Helene Puhar. Otroci in mladostniki so tekmovali v teku na 50 metrov, metu žogice in skoku z mesta v daljino, po tekmovalju pa so se zbrali na družabnem srečanju.

Tekmovalo je 105 udeležencev, zmagovalci v posameznih igrah pa so naslednji: v metu žogice: 1. Roman Polajnar iz Kranja, 2. Danilo Kregar iz Mengša, 3. Franci Martinjak iz Mengša; med dekletih pa 1. Jana Kavčič iz Mengša, 2. Mojca Golob iz Jesenic, 3. Irena Pintar iz Radovljice. V skokih z mesta v daljino: 1. Danilo Kregar, Mengš, 2. Boštjan Šunko, Jesenice, 3. Silvo Drčar, Mengš; pri dekletih 1. Mili Plestenjak, 2. Irena Pintar, 3. Mira Lazarevič, vse tri iz Radovljice. V tekih na 50 metrov: 1. Silvo Drčar, 2. Danilo Kregar, oba iz Mengša, 3. Damjan Bošnjak, Radovljica; pri dekletih pa 1. Jana Kavčič, Mengš, 2. Sonja Bertonec, Kranj in 3. Mira Lazarevič, Radovljica. ● D. Ž.

Nove cene električne energije

Po večtedenskem odlašanju (za podražitev se ni mogla odločiti že stara vlada) je pretekli teden le bilo sprejeto soglasje k povečanju cen električne energije, vendar v znatno manjšem deležu, kot je zahtevalo elektrogospodarstvo. Zadnji zahtevek je namreč sredi maja predlagal kar 79-odstotni dvig cen, odobreno pa je bilo le 12 odstotkov. Od skorajšnje objave soglasja v Uradnem listu bo tako cena za gospodinj-ski odzvez po višji tarifi znašala 4,34 tolarja za eno kilovatno uro, po nižji (ponoči) pa 2,17. Pri enotarifne merjenju porabe bo cena 3,47 tolarja za kWh, pri diriganem odjemu pa 1,73 tolarja. Mesečni obračun moči bo znašal 95,82 tolarja za kW. Vse navedene cene veljajo za nižjo poletno sezono, cen, ki bodo veljale pozimi, pa zaradi velike verjetnosti njihovega povečanja še pred uveljavitvijo, tokrat ne bomo sporočali. ● S. Ž.

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Jutri in v četrtek je sklican republiški parlament

Trd oreh lastninjenja in volitev

Predsedniki zborov so na dnevni red jutrišnjih in pojutrišnjih sej uvrstili dve temi, ki bosta burili in razdvajali poslance: predlog zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij z osnutkom zakona in prvi sveženj osnutkov volilne zakonodaje. Predlagana je tudi izvolitev Mitje Gasparija za novega finančnega ministra.

Ljubljana, 9. junija - Lani spomladi začeta skupščinska nadaljevanja o lastninski zakonodaji ali kratko rečeno privatizaciji podjetij so bo jutri in v četrtek nadaljevala. V več kot leto dolgem obdobju je v skupščinskem koleksju običali tako imenovani Mencingerjev zakon, pa osnutek, ki ga je pripravila skupina poslancev zboru združenega dela s sodelovanjem nekaterih zunanjih strokovnjakov, in predlogi Liberalne stranke, da bi gordijski vozle presekal z začetkom lastni-

Dolg dnevni red

Razen lastninskega zakona in volilne zakonodaje imajo poslanci dolg dnevni red, napolnjen še z drugimi točkami. V obravnavo so predlagani zakoni o gospodarskih družbah, o sodelovanju delavcev pri upravljanju podjetij, o družbi za zavarovanje in financiranje izvoza, o podjetjih, o družbenem kapitalu, zanesljivo pa bo govora tudi o beguncih in zakonu, ki bi določal enodnevni zaslužek zanje.

njenja malih in srednjih podjetij. Spomladi so se zahtevnega dela zakonske ureditve privatizacije, ki je osnova gospodarskega razvoja Slovenije, pri čemer pa se prepletajo številni gospodarski in politični interesi, lotili poslanci Emil Milan Pintar (Socialdemokratska stranka), Janko Deželak (Slovenski krščanski demokrati) in Mile Šetinc (Liberalna demokratska stranka) in pripravili vsaj v začetku kompromisen in za večino sprejemljiv osnutek zakona. Nova vlada dr. Janeza Drnovška je ta koncept z dopolnitvami sprejela in ta predlog gre jutri in v četrtek v parlamentarno koleksje.

Vendar so se začele stvari zapletati in je sedaj upanje, da bo zakon preživel prvo obravnavo, veliko tveganje. Najprej je dal nekatere nove predloge eden od avtorjev Janko Deželak, nato so koncept zavrnile stranke nove koalicije, ker postavlja delavce v podrejen položaj in bi, če bi bil sprejet v takšnem besedilu, zavrl uresničevanje že sprejetih zakonov o denacionalizaciji in zadržugah, nekatere stranke, predvsem Liberalna in skupščinska komisija za preobrazbo družbene in združne

lastnine, pa terja najprej razjasnitev vseh proceduralnih vprašanj v zvezi s prejšnjimi predlogi, sama pa bo organizirala posvet, na katerem bodo primerjani vsi ponujeni modeli lastninskega preoblikovanja. Priča bomo novemu ostremu razhajanju med parlamentarno večino in manjšino, kjer bo šlo tudi za vnaprejšnja odklanjanja po načelu: ni važno, kaj kdo predlaga, ampak je važno, kdo kaj predlaga.

Na dnevnem redu so osnutki treh volilnih zakonov: zakon o volitvah v državni zbor, Zakon o državnem svetu in Zakon o volitvah predsednika republike. Povedano na kratko. V državni zbor naj bi volili v osmih volilnih enotah, razdeljenih na 11 okrajev. V vsakem naj bi izvolili po enega poslanca, izbirali pa naj bi med kandidati na strankarskih listah. V državni svet naj bi izvolili 40 svetnikov, ki bodo predstavljali lokalne skupnosti in različne stanovske organizacije, delodajalce in delojemalce, predsednika republike pa naj bi za dobo petih let izvolili na neposrednih volitvah. Ob osnutkih teh zakonov se je pojavil novi način vo-

Gaspari namesto Kopača

Predsednik vlade dr. Janez Drnovšek predlaga prvo zametavo v vladi. Skupščina naj bi za novega finančnega ministra izvolila Mitjo Gasparija, ki je doslej delal v svetovni banki, sedanjji "časni minister" Janez Kopač pa naj bi postal njegov namestnik. Vendar se je v petek na skupščinski komisiji za volitve in imenovanje zapletlo. Sedanja namestnica Alenka Markič ni bila razrešena in je sedaj Kopačev položaj v zraku.

litev, tako imenovani "nemški model", ki predvideva, da bi polovico poslancev državnega zbora izvolili po večinskem sistemu, torej bi bili izvoljeni kandidati, ki bi dobili največ glasov, pol pa bo sorazmernem ali proporcionalnem sistemu, kjer bi izbirali med strankami. Le-te pa bi same določile na osnovi strankarskih državnih list, kdo jih bo zastopal v parlamentu. ● J. Košnjek

Začetek socialnega partnerstva?

Ljubljana, 8. junija - Na seji slovenske vlade konec preteklega tedna, je bila sprejeta pobuda za oblikovanje tripartitnega organa predstavnikov delodajalcev, delojemalcev in vlade, ki naj bi obravnaval najpomembnejša vprašanja ekonomske in socialne politike. Organ so predlagali kot stalno obliko pogovorov o najaktualnejših vprašanjih o položaju delavcev sindikati - imenovali so ga kot obliko socialnega partnerstva znanega v večini držav Evrope, posebna delovna skupina pa je za tokratno sejo vlade pripravila podlago za oblikovanje in delo. Nacionalna komisija za socialnoekonomska vprašanja (kot naj bi se ta organ imenoval) naj ne bi bila institucionalizirana (z zakonom urejena), pač pa bi slovena izključno na dogovoru udeležencev (torej "ad hoc"). Bila bi popolnoma avtonomna in samo-

stojna, vsaka od treh udeleženi strani pa bi imenovala sedem članov (na strani delodajalcev in delojemalcev je pri tem zlasti pomembno načelo reprezentativnosti). Delovala naj bi na najmanj mesečnih sejah, poleg ekonomske in socialne politike pa naj bi obravnavala tudi specifična področja, kot so n. pr. kolektivne pogodbe. Komisija naj bi svoje odločitve sprejemala s soglasjem vseh treh partnerjev (preglasovanje naj bi bilo možno le znotraj posamezne "delegacije"), te odločitve pa naj bi imele pomen mnenja, predloga, pobude ali zahteve, ki pa pravno niso obvezujoče, pač pa pomenijo za posameznega partnerja moralno obvezo, njihovo nespoštovanje pa naj bi bilo deležno javne obsodbe. Tako oblikovana podlaga bo po sprejetju na Vladi poslana še preostali dvema partnerjema. ● S. Ž.

Socialno partnerstvo in nova družbena razmerja

Bled, 5. junija - V četrtek in petek so na Bledu potekali študijski dnevi in mednarodno srečanje kadrovskih delavcev Slovenije. Svojo pozornost so tokrat namenili zelo aktualnemu socialnemu partnerstvu.

V razvitih zahodnih državah se je razvil model socialnega partnerstva, ki ga sklepajo predstavniki dela, kapitala in države, namenjeno pa je regulaciji socialnega in ekonomskega sistema. O socialnem partnerstvu pri nas je govoril dr. Ivan Svetlik. Ne gre za nekaj novega, saj smo nekakšen tihi socialni sporazum poznali že v prejšnjem sistemu, ko ga je z delavstvom sklenila tedanja politična nomenklatura. Delavcem je bila zgotovljena visoka stopnja socialne varnosti (solidna plača, varnost zaposlitve, družbeni standard), v zameno za to pa se delavski razred ni vmešaval v visoko politiko. Njegova resnična

participacija je segala le do delitve plač. Te vrste socialnega miru ni več, prejšnja oblast ga iz ekonomskih razlogov ni bila zmožna vzdrževati v nedogled. Današnje socialno partnerstvo gradijo na drugačnih temeljih, vprašanje je le, ali je naša država zrela za socialni pakt po vzoru držav z razvitim gospodarstvom. Socialno partnerstvo namreč ni samo stvar dobre volje treh njenih partnerjev, pač pa interesov in realnega položaja v družbi. Kljub omenjenim dvomom pa je dr. Svetlik ocenil, da bi bilo socialno partnerstvo lahko eno središčnih točk razvojnega koncepta nove vlade, vzpostaviti pa bi ga bilo

Slovenska vlada o izplačevanju pokojnin

Pokojnine za vse še niso urejene

Ljubljana, 8. junija - Na 5. seji slovenske vlade je bila konec preteklega tedna podana tudi informacija o problematiki izplačevanja pokojnin, ki jo je povzročil tako ne(spo)razumen razpad Jugoslavije, kakršnemu smo žal priča. Nova slovenska pokojninska zakonodajna določa, da ima vsak Slovenec pravico do izplačila pokojnine v katerokoli državo sveta, medtem ko take pravice za tužce veljajo le v primeru, da so sklenjeni meddržavni sporazumi, ki na podlagi reciprocitete (enakega ravnanja tudi druge strani) urejajo te odnose. Z državami nekdanje Jugoslavije je tak sporazum dosežen le s Hrvaško, zato se je vlada odločila, da vse ostale s posebno noto opozori na potrebo po tem, neodziv pa bo pomenil, da po 30. juniju prenehajo z nakazovanjem. Pri tem je potrebno povedati, da so tehnične težave (razpad poštega sistema v BiH zaradi vojne) in prekinitev nakazovanja (zaradi razpada poštne hranilnice v Srbiji) že v maju onemogočile nekatera nakazila, blokada Srbije in razplamenevanje vojne v BiH pa kažeta na nadaljevanje tega stanja.

Drugi precejšen problem s področja novega meddržavnega pošiljanja pokojnin je tečaj med tolarjem in hrvaškim dinarjem, ki je hrvaške pokojnine Slovencev (oz. državljanov Slovenije) do te mere razvrednotil, da je resno ogrozila njihova eksistenca. Kratkoročno predlagana rešitev je, da se vsem z doplačili k hrvaški pokojnini (v breme proračuna) zagotovijo minimalne slovenske pokojnine (13.245 tolarjev za polno delovno dobo oz. 5.454 za minimalno delovno dobo), trajnejše rešitve pa naj bi bile dogovorjene na meddržavni ravni. Poseben problem so tudi slovenski državljani, ki so vojaški upokojenci in živijo na Hrvaškem (približno 300) in že nekaj mesecev ne dobijo nikakršnih sredstev. Tudi zanje (po-dobno kot za ostale nekdanje "zvezne" upokojence) bodo vsaj začasno uredili izplačevanje pokojnin iz slovenske pokojninske skupnosti. ● S. Ž.

mogoče v dveh, treh letih. Posamezni elementi modela družbene in gospodarske regulacije so, dokaj dobro oblikovani, denimo, aktivna politika zaposlovanja, dodelati pa je treba druge: politiko plač, migracijsko politiko, kontrolo gospodarskih gibanj z davčno in denarno politiko ter javnimi izdatki.

O socialnem partnerstvu so z različnih vidikov govorili tudi drugi strokovnjaki. Dr. Polonca Končar je predstavila asociacije delavcev in delodajalcev v dokumentih mednarodnega prava, dr. Bogdan Kavčič oblike in načine pogajanj med socialnimi partner-

MEGAMILK

Gospodarjenje z občinskim premoženjem

Vsako prodajo je treba nadomestiti z nakupom

Čigavo bo sedanje občinsko premoženje po razdelitvi občine na več manjših?

Radovljica, 5. junija - Ker se v Sloveniji pripravljajo razdelitev sedanjih občin na več manjših, postaja vse bolj aktualno vprašanje, kakšno in kolikšno je njihovo premoženje. Socialisti radovljiške občine so na zadnjem skupščinskem zasedanju dali pobudo, naj izvršni svet pripravi in predloži skupščini premoženjsko bilanco občine in predlog odloka o moratoriju na prodajo občinskega premoženja.

Radovljiška vlada že pripravljala podrobnejši popis občinskega premoženja in načrt, kako gospodariti s tem premoženjem. Ugotavlja, da je večina premoženja v stanovanjskem in kmetijsko zemljiškem skladu ter v skladu stavbnih zemljišč, nekaj premoženja pa je tudi zunaj skladov. Delovanje skladov, s tem pa tudi upravljanje in gospodarjenje z njihovim premoženjem, določajo različni predpisi, nikoli pa

ni bilo opredeljeno vrednotenje in upravljanje s premoženjem, ki ni v skladu. Da bi v občini spodbudili gospodarjenje tudi s tem premoženjem, je občinska skupščina že pred časom ustanovila podjetje Alternativa.

Nepremičnine, ki niso v skladu, obsegajo 21 objektov in delov objektov, 37 hektarjev zemljišč, za 60 milijonov tolarjev lastninskih deležev v podjetjih in

za 70 milijonov tolarjev sredstev, ki jih je občina v obliki posojil vložila v posamezna podjetja. Izvršni svet je doslej pri gospodarjenju z občinskimi nepremičninami in pri prizadevanjih za ohranjanje njihove vrednosti vodil politiko, da je treba vsako prodajo nadomestiti z nakupom in da mora premoženjska bilanca ostati izravnana. S proračunskimi sredstvi je kupal le objekte, za katere se je kazala nesprejemljiva namembnost; prodajal pa je samo tiste, ki jih je (intervencijsko) kupil.

Izvršni svet je že pooblastil IRA Inženiring Radovljica, da pripravi popis premoženja, ki je občinska last in del proračunskega financiranja; Inštitut za menagement iz Ljubljane pa za to, da pripravi poslovni načrt za programsko oživitve nepremičnin ter za gospodarjenje z lastninskimi in s kreditnimi deleži v podjetjih. Popis bo vseboval skico posameznega objekta, podatke o njegovi vrednosti in o uporabnikih, podatke o tem, v kakšnem stanju je (je uporaben, ga je treba

Ko je o popisu občinskega premoženja in o načrtu za gospodarjenje z njim na predzadnji seji razpravljali izvršni svet, je bilo slišati tudi to, da moratorij, ki bi "vsekal kar počez" ni mogoč, in da je že sedaj treba razmišljati o tem, čigavo bo to premoženje po razdelitvi sedanje občine na več manjših.

obnoviti ali porušiti), ali je zaseden ali ne, za kaj bi se ga dalo uporabiti in kako je s pravnim nasledstvom. Ker večina objektov (skupaj z zemljišči) nima neke uporabne vrednosti, bi bila za ureditev potrebna precejšnja vlaganja. V občini ocenjujejo, da bi bilo pametno, če bi za to namenili tudi nekaj sredstev od prodanih obveznic, saj bi pri gospodarjenju s tovrstnim premoženjem lahko v kratkem času ustvarili prihodek, ki bi ga uporabili za izplačilo obvezničnih kuponov. ● C. Zaplotnik

Denar za opremo in učila

Tržič, 5. junija - Na seji tržiškega izvršnega sveta pred dnevi so obravnavali tudi načrt porabe denarja od prodanih šolskih stanovanj. V dveh osnovnih šolah so se odločili za nakup nujno potrebne opreme, v eni šoli pa nameravajo kupiti vozilo.

Izvršni svet SO Tržič je pooblastil direktorje zavodov, da lahko prodajo stanovanja v imenu občine, vendar morajo ustanovitelju mesečno poročati o porabi denarja iz kupnine. S planom porabe sredstev od prodanih stanovanj so se v izvršnem svetu podrobneje seznanili minuli tork. Odobrili so uresničitev programov, ki so jih predlagale šole. OŠ Bistrica je od petih stanovanj prodala dve; denar je vezala v banki, kjer je bilo pred koncem maja skoraj 963 tisoč tolarjev. Ta šola in OŠ Zali rovt, kjer imajo od treh stanovanj in polovice na odplačilo za 20 let dobrih 1,16 milijona tolarjev, nameravata denar porabiti za učila in nujno potrebno opremo. V OŠ Križe, kjer so denar delno vezali in delno namenili za premostitev likvidnostnih težav, nameravajo dobrih 353 tisočakov porabiti za nakup vozila. ● S. Saje

Sklad za razvoj drobnega gospodarstva?

Banke ponujajo denar

Škofja Loka, 4. junija - Občinski izvršni svet je na torkovi seji obravnaval vprašanje, kako bi škofjeloka občina lahko izdatneje kot doslej finančno pripomogla k razvoju drobnega gospodarstva.

V pogovorih sta poleg loške Obrtne zbornice sodelovali še dve banki - Ljubljanska banka in SKB. Obe sta pripravljene določiti del denarja nameniti za razvoj drobnega gospodarstva na Škofjelokem.

V letošnjem občinskem proračunu je za to namenjenih tri milijone tolarjev. Če vsoti prištejemo še denar od vračila lani odobrenih posojil, bo denarja okrog štiri milijone tolarjev. Če bi ves ta denar uporabili za subvencioniranje dela realne obrestne mere (največ do 10-odstotnih točk), bi s pomočjo bančnega denarja lahko ponudili drobnemu gospodarstvu 40 do 50 milijonov tolarjev. S tolikšnim denarjem bi lahko dokaj krepko pomagali na noge kvalitetnim razvojnim programom obrtnikov in podjetnikov kot tudi družbenih podjetij. Če bi se odločili za sofinanciranje dela realne obrestne mere, bi za ta namen morali skupaj z občinskim parlamentom zagotoviti stalen vir iz občinskega proračuna.

Druga možnost je, da v občini ustanovijo sklad za razvoj kot samostojno pravno osebo, v katerem bi se združeval bančni, obrtniški, občinski in drug denar. Bilo pa bi ga nekaj manj in bil bi dražji kot po prvi varianti, glavna prednost sklada bi bila v tem, da bi zagotavljal stalen vir kapitala za razvoj drobnega gospodarstva.

Kot smo lahko razumeli, se Obrtna zbornica in banki bolj nagibajo k ustanovitvi sklada, torej za drugo varianto, medtem ko je izvršni svet naklonjen modelu subvencioniranja obrestnih mer. Občinskemu sekretariatu za družbeni razvoj je naročil, naj skupaj z Obrtno zbornico opravita dodatne pogovore z LB in SKB ter morebitnimi drugimi ponudniki ter izoblikujeta najbolj optimalno rešitev. ● H. Jelovčan

Gorenjski muzej in ZKO se bosta preselila

Kranj, 3. junija - Na današnji seji kranjske vlade je bil sprejet predlog sekretariata za družbene dejavnosti, dosežen po nekajmesnem usklajevanju, da se zaradi vrnitve stavbe, v kateri je Gorenjski muzej (stavba je bila vrnjena župnijskemu uradu Kranj), ta institucija preseli v grad Kieselstein, Zveza kulturnih organizacij in likovno društvo Kranj pa v nekdanje prostore TO na Sejmšiču 4. Obe preselitvi sta pogojeni z določenimi obnovitvenimi deli - skupno so ocenjena v višini 2,5 milijona tolarjev - za našete institucije pa te prostorske rešitve tudi v določeni meri krnijo dejavnosti. Zato se je kranjski izvršni svet s sklepi zavezal, da v prihodnjih štirih letih na podstrešju stavbe na Sejmšiču zagotovi sredstva za ureditev dvorane za približno 80 obiskovalcev (do tedaj naj bi gostovali v Kieselsteinu, Mestni hiši in v Župnišču), v prihodnjih petih letih pa še sredstva za izdelavo podstrehe v Kieselsteinu za potrebe zaposlenih v muzeju, kar bi omogočilo ureditev primernih razstavnih prostorov. ● S. Z.

V vilo skozi zadnja vrata

Tržič, 3. junija - Člani tržiškega izvršnega sveta so se seznanili s poslovnim načrtom podjetja Vila Bistrica. Zaradi ocen, da so novi lastniki vstopili v stavbo brez njihove vednosti - tako rekoč skozi zadnja vrata, pa razlik v primerjavi s prvotnim načrtom so zahtevali pripravo dodatka k najmeni pogodbi do prihodnje seje.

Dušan Podrekar iz podjetja Vila Bistrica je izvršnemu svetu predstavil program, o katerem smo pred nedavnim v Gorenjskem glasu že pisali. Prav to dejstvo, da so za spremembe izvedeli iz časopisa, so najbolj kritizirali člani občinske vlade. Tudi pojasnila, da je pri dogovorih z nekdanjim lastnikom podjetja sodeloval sam župan Smuk, niso zalegla. Po očitkih, da so novi lastniki podjetja prišli do posla skozi zadnja vrata - ob razpisu za oddajo vile se namreč niso pojavili v natečaju s svojim programom, so se nekateri člani uprli tudi sprenevanju okrog sprememb v načrtovanih dejavnostih. Jasno je postalo, da brez gostinstva podjetje ne bo preživelo, zato bo ta dejavnost imela v načrtu prednost pred drugimi. Kot je napovedal Dušan Podrekar, naj bi z njo dobili vsaj 10 novih delovnih mest. Čeprav sedaj še ni znanega nič dokončnega glede lastništva vile, njihovo podjetje sprejema tudi to tveganje.

Po razpravi so člani vlade menili, da je treba do prihodnje seje izdelati dodatek k pogodbi za najem vile, v katerem bodo upoštevane vse tehtne pripombe. Poslovni načrt so sprejeli, vendar je en član glasoval proti, eden pa se je glasovanja vzdržal. ● S. Saje

STRANKARSKA NOVICE STRANKARSKA NOVICE

Demokratska stranka Kranj

Davki na delo se morajo znižati

Kranj, 8. junija - Po izvolitvi novega izvršnega odbora občinske organizacije Demokratske stranke, se je ta pretekli teden že sestal na delovni seji in poleg konstituiranja (za podpredsednika je bil izvoljen Lojze Potočnik, za tajnika pa Rastko Tepina) sklenil, da temeljiteje obravnava nekatere pobude, ki jih predlagajo tudi drugim strankam - podporo pričakujejo zlasti pri LDS in LS, za razrešitev nekaterih akutnih gospodarskih pa tudi socialnih vprašanj. V ospredje so postavili zahtevo - če bodo za to pridobili tudi druge stranke, naj bi postala to kar gorenjska zahteva - po znižanju davkov in prispevkov na delo. Kot ugotavljajo, je položaj, ko imamo z 126 odstotki najbolj obremenjeno delo v Evropi (najvišja obremenitev v Evropi brez nas je na Švedskem z 96 odstotki), nevdržan, saj onemogoča konkurenčnost na tujih trgih, poleg tega pa je veliki meri spodbuja nelegalno zaposlovanje kar zlasti ogroža socialno varnost starejših. K bolj tržnemu gospodarstvu nas bo približala tudi protimonopolna zakonodaja (zlasti v infrastrukturi), ki bi lahko drugače ukrotila nesorazmerno rastoče stroške, na vseh straneh in področjih pa je potrebno zagotoviti večji nadzor države. Malo dobrega je od še tako dobrih zakonov in sistema, če smo pri njihovi uresničitvi nedosledni. Omenjene pobude so naslovili na vodstvo svoje stranke, na poslanski klub, kot že omenjeno, pa vabijo k prizadevanjem za njihovo uresničitev tudi ostale stranke na Gorenjskem. Kot posledica monopola, ki si ga v tržnem gospodarstvu ne bi smeli privoščiti, je tudi položaj, ki je nastal pri šolskih učbenikih. Visoke cene (absurd, da je fotokopiranje nekajkrat cenejše od nakupa učbenika) in nezanesljivo oskrbo je mogoče odpraviti, po mnenju Kranjskih demokratov v javnim razpisu za koncesije (s točno določeno možno končno ceno), saj bi po naravi posla (ki nima rizika) to moralo, po mnenju poznavalcev, bistveno znižati ceno. Morda pa ti vsakokrat aktualni predlogi ne naletijo na ustrezen odziv, če je le ostalo še kakšno uho, ki še ni glušelo za vse drugo razen za boj z "velikimi kanoni" na trdnjavo, ki ji pravimo oblast. ● S. Z.

Krščanski demokrati Jesenice

Slab gospodarski položaj

Jesenice, 1. junija - Jeseniško gospodarstvo vse bolj umira. Od leta 1986, ko je bila občina po narodnem dohodu še na zelo dobrem 20. mestu in je leta 1988 nazadovala na 44., leta 1989 na 56., je predlanskim pristala na predzadnjem, 61. mestu. Podatki kažejo, da črna metalurgija, ki v gospodarski strukturi naše občine dosega največji delež, stoji v Sloveniji najslabše prav v jeseniški občini, saj so na Ravnah in v Štorah na boljšem, pravijo v izjavi jeseniški krščanski demokrati. Glavni vzroki za tako stanje niso zunanje narave, ampak tičijo v neizkoriščenih notranjih rezervah, neizkoriščenih intelektualnih potencialih, v pomanjkanju motivacije za kreativno delo in v nepravilnosti za spremembe. Jeseniški delavec že dolgo ni bil v tako bednem, zapostavljenem in ničvrednem položaju. Prav tak je tudi položaj prenekaterega strokovnjaka in uslužbenca. Ker se tako negativno stanje na Jesenicah še naprej vzdržuje in se celo krepi, se bojimo, da je do dna jeseniške krize še zelo daleč. Jeseniški krščanski demokrati menimo, da bo šele polno delovanje pravih tržnih mehanizmov od ureditve zakonodaje lahko začelo uspešneje pometati z nesposobnimi, pravijo v izjavi. Pravi kazalec razvitosti je prav odnos do posameznika, ki mora biti motiviran, izobražen in sposoben in ga politične zdrahe ne mučijo. V jeseniški občini večina pameti še ni prevežena v gonilno silo gospodarstva, ampak je vse prevečkrat ovirana. To je ključni moment jeseniškega neuspeha. Veseli bomo, če bodo dejavniki, ki so voz pogladi navzdol, končno spregledali, kako velika je storjena škoda, in potegnili prave poteze. ● J. K.

Slovenski krščanski demokrati

Nova odbora v Selcih

Selca, 31. maja - V Selcah so ustanovili krajevna odbora Slovenskih krščanskih demokratov in Mladih krščanskih demokratov. Ob tej priložnosti so povabili v Selca Ivana Omana in Vincencija Demšarja. Oman je orisal politični položaj v Sloveniji in objektivno ocenil vlogo posameznih politikov ter pojasnil razloge za prestop k krščanskim demokratom. Ne zdi se mu smiselno, da v Sloveniji delujeta dve stranki s podobno usmeritvijo in priporočil kmetom, naj sodelujejo v okviru stanovske organizacije pri Slovenskih krščanskih demokratih. Dejal je, da njegova desnosredinska stranka poudarja pomen kapitala, ker le močno gospodarstvo poudarja socialno varnost, zadnje ukrepe vlade pa je ocenil kot nepremišljene in korak k večji inflaciji, ki jo je Peterletova vlada znala obrzdati na 5 odstotkov mesečno. ● J. P.

Sporočilo Liberalne stranke ob rob

Kratko sporočilo Liberalne stranke, objavljeno 5. junija 1992, je bilo verjetno za marsikoga od bralcev Gorenjskega glasa precej presenetljivo. Stranka namreč sporoča, da »med drugim podpira gospoda Andreja Štera iz NDS za predsednika Izvršnega sveta Skupščine občine Kranj«.

Sporočilo je presenetilo predvsem mene, saj se ne spominjam, da bi komurkoli dal svoj pristanek h kandidaturi za mandatarija nove občinske vlade. Ob vsem spoštovanju do Liberalne stranke je zato izražena podpora (ki mi osebno veliko pomeni) brezpredmetna.

Ker je sporočilo Liberalne stranke brez teh podatkov lahko zavajajoče, prosim za objavo mojega pojasnila v vašem časopisu. Andrej Šter, Sitarska pot 5 Kranj

Slovenska ljudska stranka

Srečanje kmečke mladine

Poljane, 31. maja - Da je na kmetiji znanje ročnih del kljub modernizaciji še vedno potrebno, so v Poljanah na srečanju kmečke mladine pokazali mladi z vse Gorenjske. Srečanje mladih s tekmovanjem v košnji, grabljenju, pripravi malice in plezanju na mlaj je že tradicionalno. Gotovo niso najpomembnejše nagrade za tekmovalce. Tu so še pogledi, smeh, stisk rok, spoznavanje in nenazadnje še veselica. Posebej je treba pohvaliti organizatorje, tekmovalke in tekmovalce, sponzorje in ne nazadnje tudi gledalce in goste, ki vedno radi pridejo gledat kmečka dela in spretnosti mladih, brez katerih bi še tako demokratična družba postala hroma. Zato naj vsaka slovenska vlada (oblast) desetkrat premisli, preden bi se odločila s politično preračunljivostjo zanemariti najbolj zaslužni del populacije za obstoj tako majhnega naroda pod Alpami! ● F. Feltrin

Svet Demosa Ljubljana mesto

Srečanje občinskih Demosov Slovenije

Ljubljana, 9. junija - Svet Demosa Ljubljana Mesto vabi na srečanja vseh občinskih Demosov Slovenije, ki bo danes ob 16. uri v dvorani občine Vič Rudnik. Na srečanju bodo obravnavali poročilo s konference občinskih Demosov v Cankarjevem domu, osrednji točki srečanja pa bosta razprava o lastninjenju in o pripravah na volitve. ● S. Z.

Združenje mobiliziranih Gorenjcev v nemško vojsko

Prvo srečanje v Dragočajni

Kranj, 5. junija - Združenje mobiliziranih Gorenjcev v redno nemško vojsko 41 - 45 vabi člane in svojce na 1. srečanje, ki bo v petek, 12. junija, ob 10. uri v kampu Dragočajna pri Smedniku. Za udeležence brez prevoza bo peljal avtobus izpred hotela Creina v Kranju od 9. do 11. ure, vračal pa se bo po 16. uri. V primeru slabega vremena bo srečanje 19. junija. ● J. K.

KOVINOTEHNA

Blagovnica FUŽINAR Jesenice tel.: 064/81-952
Prodajalna OPREMA Mengeš tel.: 061/737-006

AKCIJSKA PRODAJA V JUNIJU

Gorenje barvni TV 561 - fine line
61.300,- SLT
47.777,- SLT
za gotovino, na 4 čeke ali kredit

električna kosilnica
z nitko SAMO 6.440,- SLT

rotacijska kosilnica
BK 48 SAMO 29.872,- SLT

sesalec ISKRA
SAMO 9.930,- SLT

GOTOVINSKI POPUST

RADIATORJI AKLIMAT
MALI GOSPODINJSKI APARATI
Gorenje
KERAMIČNE PLOŠČICE

Pozor!

Na vse blago (razen enega artikla) ob nakupu z gotovino nad 6.000,- SLT - 10% POPUSTA!

NEMOGOČE JE MOGOČE - NEMOGOČE JE MOGOČE

KAJ O ZADOLŽNICAH PRAVI AGENCIJA

V eni izmed prejšnjih števil smo v zvezi s problematiko premalo izplačanih OD po kolektivni pogodbi razmišljali o t.i. zadolžnicah kot eni od možnih oblik nadomestne izpolnitve, ki je lahko posebej zanimiva v povezavi z bodočim lastninskim preoblikovanjem podjetij. Obravnavali smo zlasti možnost kasnejše konverzije (spremembe) delavskih terjatev iz takšnih zadolžnic v kapitalske deleže oz. delnice podjetij, kar bi v bistvu predstavljalo obliko delavskega odkupa podjetij. Že takoj smo tudi jasno opozorili, da te ideje zaenkrat še niso teoretično dovolj dodelane, še manj pa praktično preizkušene. Razjasniti bo potrebno še celo vrsto odprtih vprašanj. Za odgovore na nekaj najpomembnejših smo zato zaprosili Agencijo Republike Slovenije za pospeševanje prestrukturiranja gos-

podarstva in spodbujanje prenove podjetij kot tisto pristojno institucijo, ki bo zadolžena za strokovno usmerjanje in nadzorovanje privatizacijskih procesov. Agenciji smo zastavili naslednja vprašanja:

1. Ali in pod kakšnimi pogoji so tovrstne zadolžnice lahko priznane kot verodostojna listina, na podlagi katere bodo delavci lahko v takšni ali drugačni obliki izterjali svojo terjatev;
2. Kdaj je treba plačati pripadajoče davke in prispevke (ob izdaji zadolžnic ali ob vnovčenju)?
3. Kako oz. na katerih konjih se v poslovnih knjigah knjizijo zneski iz izdanih zadolžnic delavcem?
4. Ali je možna konverzija zadolžnic v kapitalske deleže oz. delnice podjetja že pred

sprejemom zakona o lastninjenju podjetij in pod kakšnimi pogoji?

Odgovori agencije so kratki in jedrnat, marsikatera dose-danja dilema je z njimi odpravl-jena. Odgovori na posamezna vprašanja pa so naslednji (cit-at):

1. Del neizplačanih osebnih dohodkov delavcev v podjetju ustvarja obveznost podjetja do delavcev. Svojo obveznost lahko podjetje izrazi z enostransko izjavo o obstoju take obveznosti (kot imenuje-te v dopisu "zadolžnice") ali pa s pogodbo med delavcem in pod-jetjem. Oboje predstavlja ve-rodostojno listino, na podlagi katere je mogoče uveljavljati plačilo zapadle terjatve.
2. Da sploh lahko govorimo o terjatvi iz naslova neizplača-nih osebnih dohodkov, morajo

biti vsi davki in prispevki iz tega naslova poravnani. Tako je tu-di stališče SDK.

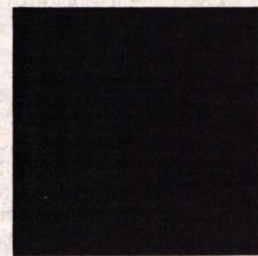
3. Kot povedano zneski iz tega naslova predstavljajo obveznost podjetja do delavcev, torej so zneski knjiženi kot obveznost.

4. Konverzija teh obveznosti v kapitalske deleže je možna, s tem, da je potrebno upošte-vati ocenjeno vrednost podjetja, na podlagi katere se določijo razmerja v kapitalu družbe. Zagotoviti je treba tudi javnost in transparentnost postopka.

Ob povedanem verjetno kaže le še enkrat ponoviti pri-poročilo sindikatom podjetij, da v svojih okoljih prek orga-nov upravljanja nemudoma spro-žijo priprave za izdajo us-treznih zadolžnic.

Mato Gostiša

CGIL

CAMERA DEL LAVORO DI TORINO

V dneh od 27. do 30.5.1992 je bila na povabilo italijanskih sindikatov CGIL na obisku v Torinu delegacija Sveta kranjskih sindikatov. Delegacija se je z vodstvom sindikata CGIL Torino pogovarjala o možnostih nadaljnega sodelovanja. Vodstvo sindikata CGIL Torino in SKS sta sprejela skupno izjavo, naslovljeno na vladi Republike Italije in Republike Slovenije v zvezi z dramatičnimi dogodki in vojno na tleh bivše Jugoslavije. Generalni sekretar CGIL Torino Emanuele Persio in predsednik SKS Jože Antolin sta tudi podpisala dokument o nadaljnjem sodelovanju obeh sindikatov. Dogovorjeno je bilo, da bo prva skupna akcija organiziranje seminarja za sindikalne zaupnike v Sloveniji, na katerem bodo kot predavatelji sodelovali strokovnjaki in sindikalni funkcionarji CGIL Torino. Seminar bo organiziran v oktobru 1992, udeležilo naj bi se ga 30 sindikalnih funkcionarjev.

V Torinu je delegacijo sprejela tudi predsednica deželnega sveta dežele Piemont. Delegacija je imela tudi konferenco za novinarje, katere so se udeležili novinarji RAI in sredstev javnega obveščanja iz Torina in dežele Piemont.

Aljoša Drobnič

NOV RAZPORED ZADOLŽITEV

Pravna služba Sveta kranjskih sindikatov za razliko od večine drugih sindikalnih pravnih služb ne deluje zgolj kot klasična "pravna posetovalnica za delavce", ampak deluje v smislu pravega zunanega (eksternega) sindikalnega zaupništva. Pravni poverjeniki sveta so funkcionarji in aktivisti, ki s po-oblastilom sindikatov podjetij v njihovem imenu uresničujejo vse pravice in dolžnosti sindikalnih zaupnikov v razmerju do organov in vodstev podjetij. Vsak od pravnih poverjenikov sveta je torej delovno zadolžen (s tem pa tudi odgovoren) za določeno število sindikatov podjetij, za potrebe katerih zagotavlja tako individualno pravno pomoč in zaščito posameznim članom (nasveti, vloge, zastopanje) kot tudi neposredno strokovno pomoč in sodelovanje pri raznih kolektivnih akcijah sindikata v podjetju (sklepanje kolektivnih pogodb, stavke, reševanje drugih splošnih problemov v zvezi s položajem in pravicami delavcev). Pravna služba Sveta kranjskih sindikatov kot celota pa v skupnem interesu včlanjenih sindikatov podjetij izvaja še izobraževanje sindikalnih aktivistov, informativno in publicistično dejavnost SKS ter nekatere druge skupne dejavnosti.

Ker je s 3. junija prišlo do kadrovske okrepitve pravne službe, je bil pripravljen tudi nov razpored delovnih zadolžitvev, ki ga za potrebe posameznih članov in sindikalnih zaupnikov v nadaljevanju objavljamo v celoti.

MATO GOSTIŠA, dipl. pravnik, kot vodja pravne službe zadolžen tudi za načrtovanje in organizacijo izvajanja kon-

cepta sindikalne zaščite delavskih pravic ter uveljavljanje podjetniških kolektivnih pogodb, izobraževanje sindikalnih zaupnikov, razvijanje različnih oblik dela s sindikati in vodstvi podjetij ter pripravo in izvajanje vseh stališč, predlogov in pobud Sveta kranjskih sindikatov, povezanih s pravnimi vprašanji.

BREDA MILIČ, dipl. prav-nica, zadolžena za sindikate podjetij: Iskra (Terminali), TEL, Iskratec, Teling, Števeci, Merilne naprave, Stikala, TSD, Vzdrževanje, Delavska restavracija, ERO, Mehanizmi Lip-

nica), Alpetour (Potniška agen-cija, Remont), Creina Mehani-zacija, Elektro Gorenjska.

MAJDA MAČEK JANČIČ, dipl. pravnica, zadolžena za sindikate podjetij: Planika, IBI, Exoterm, Zvezda, Gorenjska oblačila, Merkur, Kokra, Mercator (Kmetijstvo, Mlekarna, Oljarica, Izбира), Varnost, Hotel Creina, Brivsko frizersko podjetje, Tehnica, AMD, Zadruga (KZ Sloga, KZ Cerklje, Gorenjska obrtna zadruga, OZ Prevoznik Gorenjske, Stanovanjska zadruga, Gorenjski Glas, Radio Kranj, Tekstilindus v stečaju.

SABINA ZAVRL, dipl. pravnica, zadolžena za naslednje sindikate podjetij in druge člane: ETP, Gorenjski tisk, GG Gozdarstvo in GGTM, Torus Blejska Dobrava, Dolnov, KOP, Mehanična delavnica Bled, Gradbinec, Obrtno podjetje, Komunala, Pekarna, Servisno podjetje, Gasilsko reševalna služba, Gradnje, Kinopodjetje, podjetja drobnega gospodarstva in manjše organizacije (GTZ, Astrid, Standa itd.), individualna pravna pomoč: delavci v zasebni obrti, individualni člani SKS, člani društva upokojencev, nezaposleni delavci.

ALJOŠA DROBNIČ, dipl. pravnik, zadolžen za sindikate podjetij in zavodov: Sava, Donit Medvode, LIP Bled, Cestno podjetje, Aerodrom Brnik, Kontrola letenja, VVZ, Osnovne šole, Dom učencev in študentov, Dom oskrbovancev Preddvor, Zobna poliklinika, Zdravstveni dom Škofja Loka, Osrednja knjižnica, Zveza telesno- kulturnih organizacij, Sindikat družbenih organizacij, Sodišče združenega dela.

PODJETJA, PODJETNIKI

Sindicom d.o.o. Kranj

PODJETJE KRANJSKIH SINDIKATOV

agencija za posredovanje - dela
- zaposlitve
- premestitev

VABLJENI - POKLIČITE NASI

Tel.: 064 / 213-280, telefaks: 064 / 213-296

SINDIKALNA LISTA

- Maj 1992
1. Dnevnice
 - cela dnevica (nad 12 ur do vključno 24 ur odsotnosti): 1.844 SLT
 - polovična dnevica (nad 8 do 12 ur odsotnosti): 972 SLT
 - znižana dnevica (od 6 do 8 ur, če se potovanje začne 2 uri pred začetkom delovnega časa in konča 2 uri po njem): 683 SLT
 2. Kilometrini: 16,60 SLT
 3. Ločeno življenje: 19.218 SLT
- Prenočišče se izplačuje po predloženem računu, skladno z navodilom na potnem nalogu. Če na nalogu ni drugače določeno in delavec ne predloži računa, ima pravico do povračila v višini 659 SLT.
5. Regres za prehrano: 3.909 SLT
 6. Jubilejne nagrade:
 - za 10 let 9.983 SLT
 - za 20 let 14.975 SLT
 - za 30 let 19.966 SLT
 7. Nagrada ob upokojitvi: 59.898 SLT
 8. Solidarnostne pomoči: 19.966 SLT

Torek, 9. junija 1992

Otroško letovišče v Pineti ne bo samevalo

Letovalo bo nad 1600 otrok

Čprav si bomo letos zaradi plitvih denarnic in strahu pred dogajanjem na Hrvaškem privoščili manj morja, si v otroškem letovišču v Pineti obetajo polno zasedenost.

Kranj, 5. junija - Prvi letoviščarji, paraplegiki, so s 3. junijem že odprli letošnjo počitniško sezono. 8. junija začenejo letovati otroci iz vrtcev, nato pa se bodo zvrstile izmene predšolskih in šolskih zdravstvenih kolonij. Polno bo, nam je zagotovil RAJKO KOŽAR, direktor Pineste, bivšega zavoda za letovanje, ki upravlja z otroškima letoviščema v Pineti in na otoku Stenjak.

Lanske otroške letoviščarske izkušnje so bile zaradi vojne precej grenke. Kaj si obetate letos?

»Omeniti je treba, da smo naše družbeno podjetje Pinesta konec lanskega leta registrirali tudi za poslovanje v zdaj tuji državi, tako da v Novigradu lahko zdaj nemoteno poslujemo. V gorenjskem letovišču Pineta smo za letos zakupili tudi počitniške zmožljivosti Tekstilindusa v stečaju, tako da imamo poleg naših 510 ležišč (od tega sto za individualno letovanje) zdaj še dodatnih 175 postelj v 45 hišicah. Ocenjujemo, da bodo te zmožljivosti od 25. junija do konca avgusta polno zasedene. Naša so že zdaj, v Tekstilindusovih pa je še prostor. Cene po naši oceni niso previsoke, saj polni penzion za odrasle znaša 20 DEM v tolarjski protivrednosti in za otroke 14 DEM. Izmene bodo tedenske. Prve bodo verjetno slabše zasedene, večji naval pa bo kasneje, ko se prvi letoviščarji vrnejo s počitnic z dobrimi novicami o tem, da je v Novigradu povsem varno.«

V Pineti bo torej živahno. Kaj pa na Stenjaku?

»Januarja letos je hrvaška vlada sprejela odločitev, da brinjsko otočje postane last hrvaškega sabora, ta pa ga je dal v upravljanje podjetju Brioni. Ker sta imeli občini Kranj in Pula glede otoka Stenjaka najemno pogodbo do leta 1996,

smo se nanje obrnili z vprašanjem, pod kakšnimi pogoji bi vendarle še lahko obratovali na Stenjaku. Privolili so s pogojem, da uporabljamo vse njihove gostinsko-turistične storitve. To pomeni, denimo, da v letovišču nimamo več svojega osebja, kar pa je za organizacijo otroških kolonij nesprejemljivo. Tako je Stenjak letos odpadel. Vsako leto je v naših dveh letoviščih počitnikovalo okoli 2300 otrok z Gorenjskega. Letošnje napovedi pa so obetale, da jih bo le kakih tisoč, zato smo s temi zapolnili zmožljivosti v Pineti.«

Kako drago je letos otroško letovanje? Bo glede na manjše denarne zmožnosti nekaterih staršev ostalo kaj otrok prikrajšanih za morje?

»Najbrž bo zaradi teh razlogov marsikateri otrok ostal pri-

Lansko poletje otroškemu počitnikovanju ni bilo preveč naklonjeno. Zaradi vojne v Sloveniji so takratne počitniške izmene predčasno končali, da bi starši doma ne bili preveč zaskrbljeni zanje. Na srečo se je vse dobro izteklo. Tudi letos se jim ni bati. Na Hrvaškem je sicer nemirno, toda Istri ta dogajanja prizanašajo. Novigrad je miren. Tudi morje je čisto. Plačilno sredstvo je sicer hrvaški dinar, toda to malenkostno težavo so v Pineti odpravili z odprtjem menjalnice, kjer bodo letoviščarji lahko zamenjali tolarje v hrvaško valuto. Kot nam je zadovoljno povedal direktor Pineste Rajko Kožar, se jim letos ne bo treba ukvarjati z registracijskimi problemi, kar je doletelo mnoge slovenske turistične organizacije na hrvaških tleh. Pinesta pa je pohitela in to formalnost opravila še po Markovičevem zakonu.

krajsan za letovanje. Sicer pa je cena 14-dnevne kolonije 11.220 tolarjev. V ceno je vstet tudi prevoz z avtobusom. Polovice te cene plačajo starši, se pravi okrog šest tisočakov, obračunamo jo lahko v treh obrokih. Preostalo polovico cene si razdelita občina in zavod za zdravstveno varstvo. Nekateri otroci letujejo povsem zastonj.

Najemna pogodba za otok Stenjak je bila med občina-ma Kranj in Pula sklenjena leta 1956. S kranjske strani jo je podpisal takratni župan Vinko Hafner. Prvih 25 let ni bilo najemnine, od leta 1982 dalje pa naj bi Kranjčani plačali simbolično najemnino, denarno protivrednost tone (1000 kilogramov) pšenice. Kranjska občina je tedaj Stenjak najela za 40 let.

Letos je med tistimi s poudarjeno socialno ali zdravstveno indikacijo 50 predšolskih in 80 šolskih otrok iz kranjske občine.

Šolski in predšolski otroci pa niso edini gostje vaše kolonije v Pineti?

»Organiziramo več oblik letovanja za otroke. Od 8. junija letuje 120 vrtčevskih otrok. Od 18. junija do 2. julija bodo na morju predšolski otroci, med njimi tudi taki v spremstvu staršev. Zatem se bodo zvrstile štiri šolske kolonije. V petih izmenah po dva tedna bodo naši gostje tudi invalidi na podlagi rehabilitaciji. Že tradicionalno počitnikujejo v našem letovišču spastiki skupaj s starši, to kolonijo že dolga leta vodi dr. Veličkovičeva. Na jesen pa bomo gostili šole v naravi. Lani so vse šole v naravi odpadle, letos pa se je zanje tudi odločilo bolj malo šol, pa še te zgolj za jesenski termin. Dogovarjamo se s šolami Davorin Jenko, Matija Čop, France Prešeren in Srednjo šolo Iskra, sicer bomo pa videli...«

Koliko otrok bo letovalo?

»V zdravstvenih kolonijah pričakujemo 1645 otrok. Iz kranjske občine jih bo 845, iz radovljiške 270, trziške 250, iz Škofje Loke 200 in v Jesenic 80. Jeseniška občina (njihova Zveza prijateljev mladine) ima namreč lastne zmožljivosti za letovanje otrok, zato je pri nas prijavljenih toliko manj otrok s tega konca Gorenjske.« ● D. Z. Žlebir, foto: P. Kozjek

VESELJE ZA MLADE IN STAREJŠE - Društvo prijateljev mladine iz Senčurja je minulo nedeljo popoldne pripravilo razvedrilno prireditve "Veselite se z nami". Otroci so ustvarjali z glino, lesom in papirjem, slikali z barvami na asfalt ter s taborniki in upokojenci tekmovali v zabavnih igrah. Obiskovalci so spoznali tudi taborniško štafeto in videli lutkovno igrice Čarobna skrinja. Manjkal ni niti oder za nastope "korajžnih". Kot je povedala predsednica društva Dragica Markun, je pri pripravah sodelovalo okrog 15 članov, sicer pa je društvo številnejše. Življenje v kraju so letos razgibali s spomladanskim vrtljakom in pred nedavnim še s plesom. Nedeljsko veselje je bilo namenjeno zaposlitvi in razvedrilo mladine in starejših prebivalcev. S. S. - Foto: S. Saje

Kranj, 6. junija - Pevka Romana Krajncan in kranjski vrtci so pripravili veselo prireditev Otroški direndaj, ki je v soboto pred avlo kranjske skupščine privabila množico otrok in njihovih staršev. Na odru so se poleg Romane zvrstili finalisti medvrtčevskega pevskega tekmovanja Zlati glasek Direndaja, občinstvo je zabaval klovn Ferdo, akrobatske žabe so izvajale skoke, da je navzočim jemalo dih. Občudovanje je požela otroška modna revija trgovine Pedenjped. Vmes pa so se otroci zabavali v številnih delavninah, ki so jih pripravile vzgojiteljice, obiskali so frizerja in se posladkali s slaščicami, pripravljenimi v vrtcih. Prvi Direndaj je bil lani. Upajmo, da se bo obdržal in postal tradicionalen. — Foto: G. Šinik

Iskra Vzdrževanje je dolžna 40 bivšim delavcem

Sindikata je iztožil odpravnine

Kranj, 5. junija - V več podjetjih nekdanje Iskre Kibernetike so lani zmanjševali število zaposlenih. Presežkov so se nekateri znebili tudi tako, da so jih prezaposlili v podjetju PTS (Poslovno tehnični servis), to pa je šlo v likvidacijo. Delavci so na takšno možnost pristali zato, ker so jim obljubili odpravnine, prenehanje delovnega razmerja še po starem zakonu pa je tudi prineslo nekaj ugodnosti.

Pravica do nadomestila je po starem pripadala dve leti, tudi višina tega prejemka je bila ugodnejša, delavcem pa je bilo tako ali tako dano na znanje, da bodo prej ali slej odveč. V podjetju Vzdrževanje so jim na delavskem svetu konec januarja 1991 obljubili tudi ustrezno odpravnino, če se pustijo razporediti na tak način. Odpravnina naj bi znašala šest 70-odstotnih povprečnih osebnih dohodkov, za vsakih pet let delovne dobe pa še po enega v tej višini. Na tak kompromis je pristalo 40 delavcev.

Podjetje Vzdrževanje je obstalo (nemara tudi zaradi manjšega števila zaposlenih), zanj je

bila odrejena prisilna poravnava. Obljube prerazporejenim in v likvidaciji PTS odpuščenim delavcem pa ni držalo. S pomočjo Sveta kranjskih sindikatov, ki je na sodišču zastopal 33 nekdanjih delavcev, so se poldrugo leto pravdali za obljubljen denar. Zdaj so ga slednji iztožili.

Kljub pravici, ki je zdaj tudi uradno na strani delavcev, pa izplačilo pripadajočega denarja ne gre tako gladko, kot bi delavci po letu in pol zaslužili. Trije milijoni tolarjev, kolikor jih podjetje Vzdrževanje dolguje 40 delavcem, niso mačje solze. Nenadno izplačilo dolga bi lahko močno zamajalo že tako

nestabilno podjetje, ki ga do oktobra še bremeni prisilna poravnava, ki ima poleg bivših delavcev še druge upnike, plače 180 še zaposlenih delavcev pa so med slabšimi na Iskrinem dvorišču. 40 delavcem naj bi sicer ne bilo mar notranjih problemov podjetja, ki se jih je znebil na poceni način, zdaj pa terja njihovo razumevanje.

Zato pa se je v precepu znašel sindikat, ki jih zastopa, hkrati pa so njegovi člani tudi v Vzdrževanju zaposleni delavci. Da bi zadostil prvim in ne ogrozil

Pomoč učencu

Radovljica, junija - Pred časom so se učitelji in ostali delavci na osnovni šoli A.T. Linhartu v Radovljici na pedagoški konferenci odločili, da bodo od osebnih dohodkov za mesec maj prispevali za učenca, ki potrebuje slušni aparat. Njegova mati je samohranilka in ne bi zmogla stroška 2500 nemških mark. K akciji so povabili tudi vzgojiteljice, kjer dela mati, sprožili pa tudi akcijo med učenci šole. Vsak otrok naj bi se odrekal lučke v korist svojega sošolca.

drugih, je pristal na predlog podjetja, naj bi iztožene odpravnine z zakonitimi obrestmi vred izplačali v štirih zaporednih mesečnih obrokih, začeni s 1. julijem. 33 odpuščenih delavcev, ki jih je kranjski sindikat zbral na skupnem sestanku, da bi se dogovorili o tej možnosti, nad predlogom ni bilo niti malo navdušenih. Nekateri so vztrajali pri izplačilu enkratnega zneska, čeprav za ceno sodne izvršbe. Slednjič so se vendarle pustili prepričati, da bodo odpravnino vzeli v obrokih in nekateri tudi v električnem ročnem orodju, o čemer so seveda podpisali uradni dokument. Podjetje še vedno ne zaupajo. Verjeli bodo, ko bodo imeli svoj denar trdno v rokah. ● D. Z. Žlebir

MALA ANKETA

Odpravnina na obroke

Kranj, 5. junija - Srečanje odpuščenih delavcev Iskre Vzdrževanje, ki jih je Svet kranjskih sindikatov sklical zaradi nedavno iztoženih odpravnin, je bilo zelo burno. Leto in pol namreč čakajo na pripadajoči denar, podjetje jim je to pravico oporekalo do zadnjega, zdaj pa jim ga kljub sodni odločitvi ne more izplačati.

Vzdrževanje namreč nima denarja. Celo če iztožene odpravnine izplača v štirih obrokih (od julija do oktobra), bo to velik finančni zalogaj in bodo morali za desetino znižati plače 180 zaposlenim. Dolgujejo namreč okoli tri milijone tolarjev. Vsak od 40 bivših delavcev je na petkovem sestanku prejel tu-

di izračun pripadajočih obresti, vendar nepopolnega, saj jim je banka te izračunala le za leto 1992, podjetje pa jim jih je dolžno do 18. januarja 1991.

Mitja Kramp, predsednik sindikata v Iskre Vzdrževanje: »Pred letom in pol je podjetje dalo možnost 40 delavcem, da izstopijo iz podjetja, ob odhodu pa jim je delavski svet ponudil odpravnine. Ker jim niso bile izplačane, so se zanje tožili in jih tudi iztožili. Kot predsed-

Rudi Verbič, predsednik sindikata v Iskre Vzdrževanje: »Pred letom in pol so mi v Vzdrževanju predlagali prestop v podjetje PTS, ki je šlo v likvidacijo, pri tem pa ponudili odpravnino. Po sodni odločitvi mi zdaj z obrestmi vred pripada 57 tisočakov, medtem ko regresa in

jubilejne nagrade za 30 let dela ne bo. Ne soglašam z izplačilom odpravnine v obrokih, toda sam se ne bom toževal za to. Januarja bo dve leti, kar sem brezposeln, kljub iskanju pa novega stalnega dela ne najdem.«

Andreja Ramovš: »Pet let sem delala v Stikalih, nato pa pristala na prezaporeditev v PTS, ker mi je bila v tem primeru obljubljena odpravnina. Želela sem namreč odpreti podjetje. Pred letom in pol bi te 20 tisoč tolarjev morda zadoščalo, danes nič več. Na zavodu za zaposlovanje dobim 10 tisočakov nadomestila, nove službe ne dobim, razen občasnih del.« ● D. Z. Žlebir, foto: J. Cigler

NAŠ IZLET ZA ZVESTOBO IN PRAVOČASNO PLAČILO NAROČNINE!

Danes objavljamo dokončni seznam izžrebancev za naš izlet 20. junija v Celovce in Beljak. Žrebanje smo zaključili, avtobus pa napolnili. Prav tako sta zasedena oba dodatna avtobusa, za katera smo zbirali prijave. Ker je cena izleta vsega 500 tolarjev oziroma le malo več, kot je strošek za povratno avtobusno vozovnico od Kranja do Celovca, je veliko zanimanje za izlet seveda razumljivo. Vse informacije, kako in kdaj potujemo, si preberite danes teden.

- 41. KRISTINA TROJAR, Ostri vrh 9, Železniki
- 42. MARJAN KOVAČ, Podlubnik 222, Škofja Loka
- 43. FRANČ ŠTULAR, Kokra 80, Zg. Jezerko
- 44. POLONA KRAMAR, Podkoren 76, Kranjska Gora
- 45. ŠTEFAN NOVAK, Zgoša 24, Begunje
- 64. VALENTIN CAJHEN, Depala vas 41, Domžale
- 47. ŠTEFANIJA FRANTAR, Kranjska 11, Tržič
- 48. IVANKA PETELINKAR, Klanska 5, Medvode
- 49. CIRIL AVBELJ, Beleharjeva 37, Senčur
- 50. JAKOB ROZMAN, Olševek 55, Preddvor

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše se z grafičnimi listi predstavljajo *gorenjske likovne umetnice*. V galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar *Henrik Marchel*. V galeriji Pungrat razstavlja akad. slikarka *Nataša Pičman*.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava *Otrok in ekologija*. V Bistroju Želva razstavlja grafike *Veno Dolenc*. V pizzeriji Bistrica v Mojstrani razstavlja fotografije *Tone Urbanc*. V pizzeriji Ajda v Žirovnici razstavlja grafike *Gabrijel Jensterle*.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši so na ogled orig. ilustracije akad. slikarja *Miroslava Šupute*. V avli skupščine občine Radovljica razstavlja *Anton Plemelj* slike na temo Osamosvajanje, vojna in demokracija v Sloveniji.

BOH. BISTRICA - Usnjarski muzej in Mali vojni muzej sta odprta ob sredah, sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

BLEJ - V belem salonu hotela Toplice so na ogled slike akad. slikarja *Jožeta Čiuhe*.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji I. Groharja je na ogled razstava akad. slikarja in oblikovalca *Tomaža Kržišnika*. V galeriji ZKO-Knjžnica razstavlja *Lojze Ferenc* iz Škofje Loke. V galeriji Fara razstavlja fotografije *Petra Petač*. V Mini galeriji občine Škofja Loka razstavlja *Iztok Kavčič* iz Žirov. *Zbirke Loškega muzeja* so na ogled vsak dan od 9. do 17. ure, razen ponedeljka. V okroglem stolpu Loškega muzeja je do konca junija na ogled *razstava panjskih končnic* (razen ob ponedeljkih). Ob razstavi vrtijo tudi video kaseto o slovenskih panjskih končnicah. V lokalu Freising na gradu so na ogled skice Društva arhitektov Škofja Loka z ekscurzije v Vicenco.

ŽELEZNIKI - V galeriji Muzeja Železniki razstavljata slikar *Vinko Hlebš* in fotograf *Sandi Čufar*. Zbirke muzeja so odprte vsak dan od 8. do 15. ure.

KAMNIK - V arboretumu Volčji potok je na ogled stalna zbirka skulptur *Janeza Boljke*.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: GLEDALIŠKI TEDEN - V Prešernovem gledališču bodo danes, v torek, ob 18. uri v okviru Malega gledališkega festivala ob zaključku sezone ponovili Z. Zupančiča predstavo za otroke **NORČAVI STRIČEK FRAK**. Jutri, v sredo, ob 20. uri pa bodo zaigrali A. Landsbergisa **IDIOTOVO ZGODBO**. Če je kdo zamudil **SLASTNEGA MRLIČA** M. Zupančiča, je priložnost za ogled v četrtek, 11. junija, ob 20. uri.

KRANJ: ZAKLJUČNI KONCERT - Glasbena šola Kranj prireja v četrtek, 11. junija, ob 19. uri zaključni koncert najboljših učencev v dvorani Glasbene šole. Na programu koncerta, na katerem bodo nastopili tudi nagrajenci z letošnjimi glasbenimi tekmovanji, bodo dela od baročnih do sodobnih skladateljev.

LJUBLJANA - V Muzeju novejših zgodovine, Celovška 23, bodo danes, v torek, ob 18. uri odprli razstavo Slovensko letalstvo.

ŠKOFJA LOKA: POTOPIŠNO PREDAVANJE - V dvorani Loškega odra prireja Klub škofjeloških študentov v četrtek, 11. junija, ob 20. uri večer s svetovnim popotnikom dr. Borutom Korunom. Ob diapozitivih bo predstavil svoja popotovanja po Egiptu, Bližnjem in Daljnem vzhodu.

VABILO V JESENIŠKO BUKVARNO

Jesenice - Bukvarna na podstrešju stavbe knjižnice in gledališča na Trgu Toneta Čufarja 4, je še vedno edini kraj na Gorenjskem, kjer je mogoče kupiti, pa tudi zamenjati stare rabljene knjige. V dobrem letu obstoja si je jeseniška bukvarna že pridobila svoj krog zvestih obiskovalcev, ki jim knjiga ni stanovanjski okras in statusni simbol, pač pa vsakdanje razvedrilo, učni pripomoček in duhovna hrana. Bukvarna je odprta vsako soboto od 9. do 14. ure. Želje po knjigah pa sprejemajo tudi po telefonu (064)84-058.

OSNOVNA ŠOLA HEROJA BRAČIČA

Begunjska c. 2
64290 TRŽIČ

razpisuje za šolsko leto 1992/93

UČITELJA GLASBENEGA POUKA

za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoj: PRU ali P

Poskusno delo je 6 mesecev.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Heroja Bračiča, Begunjska c. 2, 64290 Tržič.

OSNOVNA ŠOLA ANTONA TOMAŽA LINHARTA

RADOVLJICA, Kranjska c. 27

razpisuje prosta delovna mesta

1. 2 POMOČNIKA RAVNATELJA
1 POMOČNIKA RAVNATELJA S POVEČANO UČNO
OBVEZNOSTJO

Pogoji:

pedagoška izobrazba

opravljen strokovni izpit

najmanj pet let delovnih izkušenj

Delo razpisujemo za nedoločen delovni čas s polnim delovnim časom.

Mandat traja 4 leta oziroma manj, če to pogojuje morebitna sprememba zakonodaje in organizacija dela po delovnem načrtu šole.

2. 4 UČITELJE RAZREDNEGA POUKA za nedoločen delovni čas

4 UČITELJE RAZREDNEGA POUKA za določen delovni čas

Pogoji:

pedagoška izobrazba ustrezne smeri. Začetek dela 1. 9. 1992.

Kandidati naj pošljejo prijave najkasneje v 8 dneh po objavi razpisa.

Zaključek in začetek

PRED NOVO GLEDALIŠKO SEZONO

Kranj - S pogodbo o financiranju do konca tega leta je Prešernovo gledališče težave, ki so ga pestile konec preteklega in v začetku tega leta, vsaj za sedaj spravilo z dnevnega reda. O tem in pa o novem programu za prihodnjo gledališko sezono je tekla beseda na tiskovni konferenci konec minulega tedna.

Znano je, da je bilo pred nedavnim Prešernovo gledališče končno uvrščeno v tako imenovani nacionalni gledališki program, v katerem so sicer vsa slovenska poklicna gledališča. Za to se je pravzaprav gledališče prizadevalo dolga leta, vendar pa so večkrat tudi raztegnili kriteriji uvrstitve odlagali iz leta v leto. Vendar pa "novinec" ne bo letos prejel toliko finančnih sredstev, da bi v celoti lahko pokrili svojo dejavnost. Republiško ministrstvo namreč prispeva le tretjino denarja za gledališče oziroma namenja delež le za pokrivanje neposrednih materialnih stroškov. Ostali del še naprej prispeva ustanovitelj, to je občina Kranj, nekaj pa je tudi lastnih sredstev.

Podpisana pogodba vsekakor pomeni precejšnje razbremenitev za gledališče ob zaključku te in v pripravi nove gledališke sezone. Kot je povedal na tiskovni konferenci direktor gledališča Milan Marinič, se je igralska ekipa že lotila vaj za novo premiero. Novo gledališko sezono bo ansambel pripravljala ob sedanjih igralski

Za slovo od sezone pa je Prešernovo gledališče v tem tednu pripravilo uprizoritve svojih letošnjih predstav in nekaterih predstav iz prejšnje sezone. Včeraj in danes je bilo gledališče odprto za otroke, saj sta na sporedu predstavi *Mojca Pokrajculja in (danes ob 18. uri) še Norčavi striček Frak*. Jutri, v sredo, bodo ponovili *Landbergisovo Idiotovo zgodbo*, v četrtek *Zupančičevega Slastnega mrliča*, v petek pa *Do-re-mi-fey-deau*. Mali gledališki festival, kot so poimenovali to gledališko slovo od sezone, bodo zaključili v soboto s 50. ponovitvijo uspešnice *Kdo se boji Virginije Woolf*.

Kranj - Prešernovo gledališče je to sezono zaključilo s predstavo M. Zupančiča *Slastni mrlič*. Na sliki: Milan Štefe, Ludvik Bagari in Judita Zidar. - Foto: M. Fock

ŽIVALI KIPARJA JANEZA BOLJKE

Domžale - V prenovljenem paviljonu, nekdanji grajski kapeli, v arboretumu v Volčjem potoku so sredi maja odprli stalno zbirko skulptur *Janeza Boljke* iz ciklusa živalske plastike. Kipar, slikar in grafik *Janez Boljka* je brez dvoma eden izmed naših najpomembnejših sodobnih likovnih ustvarjalcev.

Ni zgolj naključje, da je zbirka postavljena v prelepo obnovljen ambient in v še lepše okolje arboretuma, saj umetnikov rod izhaja iz Kamnika in je kipar nečak slikarja Mihe Maleša. Boljka že od časov študija dalje ustvarja svoje živali, pravzaprav živalske metafore. Tako je nastal izredno bogat, raznolik in številčen skoraj nepregleden opus njegovega živalskega sveta v bronu. To so opice, konji in jezdec, nososrogi, biki, v zadnjem času tudi druge živali, kot leopard, kozorog, divja svinja, ter prašič, koza, zajec in celo netopirji, ki ždijo in letajo pod kupolo razstavnega paviljona. Simpatična cesta je Boljkovo poimenovanje skulpture zajca z naslovom »Zajcu«, ki jo je prijazno-ironično naslovil svojemu prijatelju pesniku Danetu Zajcu. V mesecu maju, ko so torej živali *Janeza Boljke* prišle v Volčji potok, v kraj, ki si ga za to zbirko skoraj ne bi mogli izbrati boljšega, je pesnik Matjaž Kocbek zapisal: »Z dostojanstvom in v zbranosti Janez Boljka vrača naravi, kar je njenega. Njene plemenite otroke - živali. Leto za letom je kot Noe tvoril živali s svojo barko. Naučil se je njihovega jezika, gibov in instinktov. Da jih zavaruje, ohrani in oplemeniti. S svojimi rokami jim je vdihnil podobo večnosti. Čudežni svet živali, oster in nežen, patiniran in bleščeč, sopihajoč in nem, svet nabit s pravzemerjenostjo.«

Pred kratkim pa smo izvedeli, da se bodo Boljkove živali pojavile tudi na novih slovenskih tolarskih kovancih in sicer: kozorog, lastovka, postrv, kobilica, čebela in človeška ribica. Baje je umetnik motive živali upodobil duhovito in vnesel določene inovacije.

Umetniški opus *Janeza Boljke* je sicer širok in raznovrsten, vendar pa v glavnih smereh enovit in dosleden: spet in spet se vrača v svet svojih živali. ● Dušan Lipovec

IDRIJSKA ČIPKA V BEVISI

Kranj - Minuli četrtek zvečer so v kranjski zasebni galeriji BEVISA na Koroški cesti odprli zanimivo razstavo čipk pod naslovom *Idrijska čipka 20. stoletja* in aplikacije na oblačilih. Na izredno lepo postavljeni razstavi so prikazani nekateri prelepi primerki idrijskih čipk iz idrijskega muzeja; sicer pa so čipkarske izdelke za razstavo prispevali Podjetje "Čipka" in Čipkarska šola iz Idrije, družina Primožič iz Žirov, Studio "Koder" iz Idrije in oblikovalka oblačil Meme Bonča. Zanimivost razstave ni le v izredno lepih primerkih čipkarskih izdelkov, temveč tudi prikaz uporabe čipk danes pri oblikovanju modnih oblačil. Dr. Janez Bogataj, ki je odpiral razstavo, je poudaril prav te velike možnosti, ki jih ima slovensko čipkarstvo in s katerimi bi se morali uveljavljati v svetu. Ob odprtju te razstave, ki bi je Kranjčani in Gorenjci res ne smeli spregledati, je zaplesala tudi Akademsko folklorna skupina France Marolt. - Foto: D. Dolenc

Čeprav je še prezgodaj govoriti o *Tednu slovenske drame*, (ta bo kot vedno doslej v začetku prihodnjega leta), pa se že pojavljajo tudi pomisleki, ali bo za ta festivalski pregled slovenske dramske ustvarjalnosti v novi sezoni sploh dovolj predstav. Medtem ko otvoritvena predstava, ki jo zagotavlja kranjski gostitelj, vsekakor bo, pa prvi pregled napovedanih programov slovenskih gledališč selektorju ravno ne bodo olajšali izbire predstav za ta festival, na katerem se podeljuje tudi Grumova nagrada za dramski tekst. Če bi gledališča izbirala samo med nagrajenimi slovenskimi teksti, bi imela izbire na pretek. Vendar pa je že kar značilno, da nagrajeni teksti niso tudi uprizorjeni. Prešernovo gledališče je v zadnjih desetih letih med teksti nagrajenimi z Grumovo nagrado uprizorilo tri. Kaže, da je med dramskimi teksti slovenskih avtorjev in praktičnimi možnostmi za njihovo uprizoritev še prevelik razkorak.

zasedbi - pet igralcev. Brez dvoma pa bo tako kot doslej pri posameznih gledaliških projektih gledališče vabilo k sodelovanju tako zunanje igralce kot tudi druge sodelavce. Takšna bo tudi prva premiera nove sezone v začetku oktobra - komedija *Zbeži od žene* avtorja Raya Cooneya v prevodu Milana Jesiha. Predstava na kranjskem odru bo tudi slovenska prazna predstava, režiral pa jo bo Zvone Sedlbauer. Naslednji dve premieri iz novega programa, ki ga je obrazložil umetniški vodja Matija Logar, bosta vsekakor zanimivi uprizoritvi.

V režiji Dušana Mlakarja bo gledališče pripravilo predstavo *Nora* - hiša lutk Henrika Ibsna. Tretja premiera pa sovпада z otvoritvijo *Tedna slovenske drame* in že po tradiciji sodi med slovenske dramske novitete. Tokrat so v Prešernovem gledališču izbrali tekst *Barbare Hieng-Samobor* z naslovom *Hana Tiger*, avtorica pa bo delo tudi režirala. Brez mladinske predstave tudi tokrat ne gre. Izbrali so Milana Deklevo *Mi se ne damo* - rock story v režiji Borisa Kobala. Brez dvoma gre tako h koncu ena od uspešnejših gledaliških sezon Prešernovega gledališča. Ne nazadnje je ansambel odigral v tej sezoni 132 predstav, kar je vsekakor več, kot so bile zahteve po republiških kriterijih za poklicna gledališča. Ob tem pa je treba vedeti, da so "žive" vse predstave iz pravkar iztekajoče se sezone, razen tega pa tudi dve predstavi iz predzadnje sezone. To sta mladinska uspešnica *Mojca Pokrajculja* in pa *Kdo se boji Virginije Woolf*. V gledališču pa so prepričani, da bodo na sporedu obdržali tudi v naslednji sezoni eno ali več predstav iz letošnje in morda tudi obe uspešnici z največ ponovitvami ● Lea Mencinger

Litanije za mir Neže Maurer

KRIK, KI GA NI SLIŠATI

Če samo bežno preletimo kazalo zadnje pesniške knjižice - ki je le po obsegu knjižica - *Neže Maurer* s pomenljivim naslovom *Litanije za mir*, (1991), ne moremo mimo naslovov kakor *Lilli Marlen*, *Smrtna obsodba*, *Molčite!*, *Begunci*, *Planet kruhovcev*, *Poglej mi v oči*, *prihodnost*, ki niso le (angažirani) j'accuse našega časa, temveč in predvsem nežna, lirizirana (ženska) izpoved strahu in dvoma v sodobnega »v temo zazidanega človeka«, ki pa »teško živi sam, še težje pa sam umira«.

Zbirka je vmeščena med začetno soldaško pesmijo *Lilli Marlen*, v kateri »so vrata kasarniška in vsi fantje soldati« ter med pomenljivim nagovorom *prihodnosti* (*Poglej mi v oči, prihodnost*), v kateri se dokončno razbliini dvom, »se izostri um ter strast, kajti le tako se lahko spočne nov svet«.

Naj je zbirka še tako melanholična ubrana, se konča z nekimi stoječim iskanjem »tretjega izhoda pet minut pred dvanajsto, ko pomikamo kazalce nazaj«.

Drugače pa se v Maurerjevi pešeni pesemski posodi pretakajo drobtinice obupa, nemilosti in obtoževanja (*Huda ura*), kajti ošuplost, »ker nekdo seje kovinsko svetla in gladka zrna, ki se nikoli ne razprejo v življenje«, ji narekuje, da »mora tudi zapreti srce«. Torej izguba humanuma. Izguba notranjega in preraščanje »ograj, ki kar rastejo više in više«, je torej človeška, že od pametneke znana igra, »le igralci so novi«.

Pesnica se seveda zaveda in se sprizajni, da poezija ne bo odrešila »niti sebe niti nas«, pa vendar vztraja v tej svoji pobožni vdanosti, kljub klicanju smrti (*Belá lisica*) ali »nazobčanemu možu, ki v telesa se zasaja«.

Če bi lahko pes. m v resnici spremenila svet, bi Nežine *Litanije za mir* vsekakor pripelje v tem mogočnem zboru; a ker se svet suče po svojih neumljivih kolotečih, ostajajo njene pesmi le tihi, iskreni zapis o »mrtvih resnicah« in »kriku, ki ga ni slišati«.

● Milan Vincetič

Analize gospodarskih gibanj niso obetavne

Z boljšo politiko z gospodarskega dna

Nazadovanje proizvodnje se počasi umirja - Presežek dosežen z omejevanjem uvoza - Plače utegnejo sprožiti nov inflacijski val.

"Gospodarska politika je letos predvsem nedejavna, potez za oživiljanje ni, posamezni ukrepi povečujejo likvidnostno krizo in poglobljajo recesijo," je najznačilnejša ugotovitev Ekonomskega inštituta Prave fakultete v Ljubljani. Tokrat povzemamo najzanimivejše podatke in ugotovitve iz analize za prvo tretjino letošnjega leta.

Upadanje obsega proizvodnje se umirja

Goli statistični podatki mnogokrat zavajajo, saj je pri njihovi interpretaciji potrebno upoštevati vse spremembe in okoliščine, ki nanje vplivajo.

Pri primerjavah za mesec april ne gre spregledati, da smo imeli v tem mesecu dva delovna dneva manj (novi prazniki), zato je bil obseg proizvodnje za 21 odstotkov manjši kot lani, od začetka novega leta do vključno aprila, v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta, pa za dobrih 15 odstotkov. Večmesečno in večletno zaostajanje nas je potisnilo pod raven proizvodnje leta 1976 (primerjava za štiri mesece), oziroma pod leto 1975, če primerjamo proizvodnje aprila, primerjava z najvišjo doseženo aprilsko produkcijo (v letu 1986) pa pove, da smo zaostali kar za 42 odstotkov. Podobna gibanja so pričakovana tudi v mesecu maju (tudi en delovni dan manj).

Kot pglavitni vzroki upadanja proizvodnje, so v analizi "Bajtovega inštituta" (tako se ga večkrat imenuje po vodji prof. dr. Aleksandru Bajtu) navedeni izguba jugoslovanskih in vzhodnih trgov, upadanje prodaje doma in velika likvidnostna kriza. Slednja se ne konča, dokler niso vse zahteve po dohodkih (delavcev, upnikov, monopolnih dobaviteljev surovin in energije in države) prilagojene količini denarja v obtoku, končna posledica pa je tudi velika brezposelnost. Največje napake dosedanje gospo-

darske politike so bile pasivna tečajna in protimonopolna politika ter avtarkična razvojna usmeritev, ki s ščitjenjem določenih proizvodov dviguje stroške in onemogoča konkurenčnost izvoznikov na svetovnem trgu. Slovenija za odprtost v svet (na uvozni in izvozni strani) potrebuje ekonomsko politične ukrepe, ki bodo spodbujali gospodarsko rast tistih sektorjev, v katerih imamo naravne ali pridobljene primerjalne prednosti. Aktivna tečajna politika, restriktivna politika domačega trošenja, deindeksacija, sanacija plačilne krize, kontrola monopolov in sprostitve uvoza bodo povzročili: povečanje izvoza, večjo gospodarsko aktivnost in s tem postopno zviševanje zaposlenosti, življenjske ravni in končno tudi nominalnih plač. Vsaka zamenjava navedenega vrstnega reda vodi v avtarkijo, plačilno bilanco krizo ali hiperinflacijo.

"Nezdrav" zunanjetrgovinski presežek

Podatki o izvozu in uvozu kažejo, da se je Sloveniji v prvih štirih mesecih letos uspelo postopoma približati vrednost izvoza lanskoletni ravni, medtem ko uvoz kar precej zaostaja. 1.297 milijonov dolarjev izvoza ob 1.097 milijonih uvoza je povzročilo nastanek 18,2-odstotnega trgovskega presežka, pri čemer imamo pri največjih partnerjih Nemčiji, Italiji in Franciji pozitivno stanje, pri Avstriji pa tega nismo uspeli. Med velike (največje - le menjava z Nemčijo je večja) zuna-

njetrgovinske partnerje bi sodila tudi Hrvaška (presežek 20 odstotkov) in Jugoslavija (presežek 52 odstotkov), čeprav je ta menjava le na ravni dobrih 30 odstotkov "izvoza" oz. "uvoza" pred osamosvojitvijo, nove sankcije pa bodo to stanje še poslabšale. Po sodbi avtorjev iz Ekonomskega inštituta PF so izvozni rezultati za sedanjost velikega slovenskega gospodarstva za polovico premajhni in doseženi presežek z omejevanjem uvoza ni poseben dosežek. Pri tem seveda ni mišljena menjava z nekdanjo Jugoslavijo.

O tečaju tolarja

V 228 številki Gospodarskih gibanj, ki jih izdaja Ekonomski inštitut Prave fakultete, lahko preberemo precej obširen članek dr. Jožeta Mencingerja, v katerem po pregledu stališč ekonomske vede in ureditev po svetu ter v Sloveniji ugotavlja, da je odločitev o tečaju politiki kot endogeni, denarni politiki pa kot eksogeni, pravilna, saj bi v nasprotnem občasne devalvacije in administriranje finančnih in blagovnih tokov označevale to leto in vrsto prihodnjih. Že po definiciji pa drsečega tečaja ni mogoče devalvirati.

Kratkoročna "podcenjenost" tolarja po njegovi uvedbi je bila posledica pričakanj in velike likvidnosti bank, sedanja "preocenjenost" tolarja pa utegne biti dolgotrajnejša posledica premika ravnotežnega tečaja.

Tekma med cenami in plačami se nadaljuje

Presenetljivi podatek o le 5,1-odstotni inflaciji v aprilu je

mogoče razložiti s pocenitvijo kmetijskih proizvodov in sezonsko pocenitvijo električne energije (za gospodinjstva se je cena zmanjšala za 37 odstotkov!) in bi s korekcijo teh "fenomenov" realno znašala okoli 7 odstotkov. Bolj zgovorna so dolgoročnejša gibanja oz. primerjave, po katerih se pokaže, da v primerjavi z "ravnotežnimi cenami" (preračunana dolgoletna povprečja) cene v prometu, kmetijstvu in obrti te močno prekašajo, cene v gostinstvu, cene komunalnih in finančnih storitev pa zaostajajo.

Rekorderke med cenami so cene mesa in mleka, saj prve dolgoletno vrednost presegajo za desetino, pri mleku pa skoraj za četrtino. Po mnenju sodelavcev Ekonomskega inštituta je umirjanje cen zelo krhko in že časovno napačno odmerjeni poseg ali ukrep lahko to stabilizacijo zelo hitro poruši. Veliko povečanje plač v gospodarstvu (ki je sicer le odpravilo dokazano zaostajanje za gospodarstvom), ki utegne sprožiti nov val povečevanja osebnih dohodkov (aprila so v gospodarstvu porastli za 12, v gospodarstvu pa za 15 odstotkov - skupna rast dobrih 12 odstotkov je torej večja od inflacije), samo potrjuje stabilno visoko-inflacijsko ravnotežje in potrebo po konsenzu o vzajemnem deindeksiranju. Skoraj nerazložljivo nizko rast neposrednih davkov in prispevkov zasenči nerazumljivo visoka rast prispevkov za socialno varnost (zdravstvo, zaposlovanje in pokojninsko zavarovanje), ta pa lahko gospodarstvo, soočeno z drastičnim tržnim prestrukturiranjem, z dodatnimi obremenitvami resno ogrozi.

● Š. Žargi

GOSPODARSKI KOMENTAR

H. H.

MARIJA VOLČJAK

Strah

Po sedmih debelih letih zdaj hrvaški turizem tolče sedem suhih let, ugibamo lahko le, kako suha bodo. Nedvomno je to hud udarec, ki je bil prav tako premišljeno izpeljan, kakor vsi drugi srbski vojaški posegi na Hrvaškem. Čemu bi sicer tolkli prav Dubrovnik, skušali pri Zadru Dalmacijo odrezati "od sveta"? Nedvomno ne gre zgolj za ozemeljske apetite in rušenje objektov, temveč za strahotno posredno škodo, ki jo bo utrpela Hrvaška. Istre se vojna ni dotaknila, vendar so posledice prav tako velikanske, turisti se bodo množično vrnili šele, ko bodo vsaj deloma pozabljeni strahotni prizori vojne po razpadu Jugoslavije.

V Istri letos zelo, zelo previdno napovedujejo sezono, računajo predvsem na goste iz Italije, Avstrije ter seveda iz Slovenije, odločilno vlogo bo nedvomno igral strah. Veliko Slovencev se bo raje gnetlo na slovenski obali, če bomo seveda zaradi padca življenjskega standarda sploh še odhajali na morje. Morda pa bodo več poguma zbrali tisti, ki imajo manj denarja, saj bo dopust v Istri nedvomno veliko cenejši. Zaradi odnosa med tolarjem in hrvaškim dinarjem je za nas tam vse za dobro polovico ceneje, ne le pivo in kavica v krčmi, temveč tudi hotelske cene, saj hotelirji v Istri ohranjajo za Slovence status domačih gostov. Praktično to pomeni, da trenutno, v predsezoni, velja polni penzion v hotelu B kategorije v Poreču 22 mark, v Portorožu približno 60 mark. Seveda to ni najboljša reklama za slovenski obmorski turizem, toda, trg deluje in slovenski hotelirji si to lahko privoščijo, saj jim ni potrebno v tolikšni meri ali pa sploh ne vračunavati faktorja strahu.

Sicer pa smo minuli konec tedna v Poreču, kot najbolj znamenitem letovišču ob zahodni istrski obali, srečali malo slovenskih gostov, sploh pa malo starejših, ki so običajno prihajali na dopust v predsezoni. Po avtomobilskih registracijah sodeč je bilo največ Avstrijcev iz južnih predelov Avstrije in Italijanov, zlasti Tržačanov. Čez vikend se jih v Plati in Zeleni laguni nabere približno 1.300, med tednom od 500 do 700, kar je le 6 do 7 odstotkov v primerjavi z letom 1990, ko je bila sezona še normalna. V celotnem Poreču pa beležijo približno 3.600 gostov. Nočitve torej štejejo le v tisočih in se nostalgčno spominjajo časov, ko so jih v milijonih. Poreč je imel denimo še pred dvema letoma 9 milijonov turističnih nočitev.

Škoda, da smo gradili na množičnem turizmu, zdaj imamo zaradi tega množico problemov, če bi gradili na bogatih gostih, bi bilo problemov zdaj manj, pravijo v Poreču. Le na prvi pogled je to čudna trditve, ki postane razumljiva, ko si ogledujemo sedanje goste. Praviloma so to posamični, po avtomobilih sodeč dokaj pešni gostje, ki prihajajo čez vikend. Tudi v kampe, celo v marini jih je prenesljivo dosti, ob barkah, ki so veliko vredne.

Strah torej povzroča res čudno zmešnjavo, oklestil je množični turizem, prihajajo pa gostje, ki so jih pravzaprav lahko najbolj veseli.

67 milijonov dolarjev presežka

Območna zbornica iz Kranja je posredovala podatke o blagovni menjavi gorenjskega gospodarstva s tujino v letošnjih prvih štirih mesecih. Izvozilo je za 179,06 milijona dolarjev blaga, od tega le za 0,02 milijona na klirinško tržišče. V primerjavi z enakim lanskim razdobjem je bil celotni izvoz večji za 13,2 odstotka (v Sloveniji za 0,5 odstotka), konvertibilni pa za 16,1 odstotka (v Sloveniji za 5,8 odstotka).

Uvoz gorenjskega gospodarstva je v letošnjih prvih štirih mesecih znašal 112,24 milijona dolarjev, skoraj v celoti s konvertibilnega tržišča. V primerjavi z enakim lanskim razdobjem je bil celotni uvoz manjši za 17,9 odstotka (v Sloveniji za 29,7 odstotka), konvertibilni pa za 17,3 odstotka (v Sloveniji za 26,3 odstotka). V gorenjskem uvozu je imel reprimaterial 88,36-odstotni delež, oprema 5,22-odstotnega in blago za široko potrošnjo 6,4-odstotnega.

Na Gorenjskem je bila pokritost celotnega uvoza z izvozom 159,5 odstotka (v Sloveniji 116,7-odstotka), konvertibilni uvoz pa je bil pokrit 160,4-odstotno (v Sloveniji 116,6-odstotno). Gorenjsko gospodarstvo je tako v letošnjih prvih štirih mesecih ustvarilo za 67,39 milijona dolarjev konvertibilnega presežka.

Trgovina EXPORT - IMPORT SKY WEST

išče večje število delavcev za nedoločen čas

- 2 VODJA IZMENE ZA TEKOČI TRAK
- 2.80 ŠIVILJ
- 4 KONTROLORJE GOTOVIVH IZDELKOV

Pogoji:

Pod Ad. 1: tekstilni tehnik in pet let delovnih izkušenj

Pod Ad. 2: priučene ali kvalificirane šivilje in dve leti delovnih izkušenj

Pod Ad. 3: tekstilni tehnik z delovnimi izkušnjami

Prijave pošljite na naslov: BORZA DELA d.o.o., Titova 65, 64270 Jesenice

DELOVNA SKUPNOST KARAVANŠKE POSLOVNE SKUPNOSTI JESENICE

objavlja prosta dela in naloge

TAJNICE KARAVANŠKE POSLOVNE SKUPNOSTI JESENICE

Pogoji:

Srednja šola upravne ali administrativne smeri - V. stopnja, dve leti delovnih izkušenj in znanje stenografije

Delovno razmerje se sklne za nedoločen čas s polnim delovnim časom in z dvomesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Delovna skupnost Karavanške poslovne skupnosti, 64270 Jesenice, Sp. Plavž 6/b - oznako: "Prijava na razpis".

Prijavljene kandidatke bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po zaključku javne objave.

Glavni plinovod od Jelovice do Starega dvora v kratkem zgrajen

Tudi LIO mora preiti na plin

Škofja Loka, 8. junija - Na osnovi meritev onesnaženosti zraka, ki Škofjo Loko med kurilno sezono uvrščajo med bolj onesnažena slovenska mesta (zlasti z žveplovim dioksidom in dimom), je občinski parlament sprejel sanacijski program za zrak. Glavna naloga tega programa je izgradnja plinovodnega omrežja oziroma zamenjava trdih goriv za ogrevanje z ekološko čistejšim plinom. Medtem ko večina tovarn na Trati že uporablja plin, se bodo zdaj nanj lahko priklopili še Peks, ABC Loka, Avtomehanika, Obrtnik, prav tako pa tudi bloki in šola v Frankovem naselju. V stanovanjskih hišah v Frankovem in Hafnerjevem naselju bodo plin lahko dobili prihodnje leto, potem ko bodo preuredili hišne kotlovnice.

Direktor škofjeloškega Komunalnega podjetja Ivan Kepić pravi, da bo najkasneje julija sklenjena gradnja glavnega plinovoda od Jelovice do Starega dvora s priključnimi cevovodi do Peks, ABC Loka, Avtomehanike, Obrtnika ter blokov in šole v Frankovem naselju. Trenutno je opravljenih že 70 odstotkov del, obenem z glavnim polagajo tudi sekundarni plinovod od merne regulacijske postaje do križišča pri Anzeljcu.

Ta, tako imenovana prva etapa izgradnje mestnega plinovo-

in uresničiti sanacijski program. Torej tudi oziroma najprej LIO (v kasnejši fazi še LTH-OL v Vincarjih in Termo v Bodovljah). Na namero LIO je na zadnji seji škofjeloškega parlamenta opozoril že odbornik Jože Bešter iz krajevne skupnosti Sv. Duh. Od LIO je zahteval sanacijski program (rok je potekel konec 1991. leta), ki ga mora predložiti v treh mesecih, v njem pa mora biti priključek za plin obvezno upoštevan.

V drugi etapi izgradnje mestnega plinovoda pride na vrsto merna regulacijska postaja za vso Škofjo Loko. Projekti in lokacijsko dovoljenje so že nared, Komunalno podjetje trenutno zbira ponudbe izvajalcev. Postaja bo stala približno

Proizvodnja manjša za desetino

Po podatkih Zavoda za statistiko (posredovala jih je Območna zbornica Kranj) je bila industrijska proizvodnja na Gorenjskem v letošnjih štirih mesecih za 9,3 odstotka manjša kot v enakem lanskem razdobju, aprila je bila glede na predhodni mesec manjša za 9,5 odstotka, v primerjavi z lanskim aprilom pa za 10 odstotkov. V Sloveniji je bil padec še večji, saj je bil v štirih mesecih manjši za 15,5 odstotka, aprila glede na predhodni mesec uza 9,3 odstotka in glede na lanski april za 21 odstotkov.

V desetih panogah, ki predstavljajo prek 90 odstotkov vrednosti industrijske proizvodnje na Gorenjskem, je bila proizvodnja v letošnjih prvih štirih mesecih glede na enako lansko razdobje večja le v črni metalurgiji in sicer za 4,6 odstotka in za 0,1 odstotka v predelavi kemičnih izdelkov. Zmanjšala pa se je: v proizvodnji končnih tekstilnih izdelkov za 30,6 odstotka, v kovinsko-predelovalni dejavnosti za 26,2 odstotka, v proizvodnji končnih lesnih izdelkov za 20 odstotkov, v živilski proizvodnji za 19,4 odstotka, v proizvodnji tekstilne preje in tkanin za 12,7 odstotka, v proizvodnji električnih strojev in aparatov za 6,7 odstotka, v proizvodnji obutve za 2,8 odstotka in v predelavi kavčuka za 1,4 odstotka.

Puchovi terenci z novimi motorji

27. junija pred stotridesetimi leti se je na Ptuju rodil Johan Puch, ustanovitelj tovarne v avstrijskem Gradcu, ki je danes znana po prizvodnji robustnih terenskih vozil v različnih izvedbah, pred dnevi pa so predstavili tudi novi izvedenki s 3,5 litrskim turbodizelskim in 2,9 litrskim agregatom.

Ljubljanski Autocommerce, ki je v Sloveniji generalni zastopnik za vozila Puch, in predstavniki tovarne so predstavili pripravili na ravno pravšnjem terenu, na tržiški stezi za motokros. Novi puch serije G pod motornim pokrovom skriva turbodizelski agregat, ki ob 3,5 litrski prostornini zmora 100 kW (136 KM) pri 4000 vrtljajih. Motor je tako kot pri ostalih modelih delo Mercedesovih strokovnjakov. Kratka verzija terenca s tem motorjem doseže največjo hitrost 145 kilometrov na uro, do 100 kilometrov pa znaša uglednih 16 sekund. Zaradi izredno ugodnega vrtilnega momenta (305 Nm že pri 1800 vrtljajih) je primeren predvsem za vleko težjih priklopnikov, v pomoč pri tem pa je serijsko vgrajen avtomatski menjalnik.

Model 290 GD je opremljen 2,9 litrskim petvaljnikom, ki zmora največ 72 kW (98 KM) in postopoma nadomešča že nekoliko priletni 2,5 litrski dizelski agregat. Za razliko od novega modela 350 GD Turbo, ki ima stalni štirikolesni pogon, je prenos moči takšen kot pri prvotnem modelu G, kar pomeni pogon na zadnji kolesi in priključljiv pogon na sprednjo os.

Sicer pa imajo vsi modeli dodan reduktor in diferencialni zapori za obe osi. Tudi novi modeli so na voljo v dolgi in kratki izvedbi, slednja tudi s plateno streho.

Sicer pa so v tovarni Steyr Daimler Puch zadovoljni s prodajo, ki je lansko leto dosegla 10.000 vozil, za letos pa načrtujejo izdelavo 9.000 enot, od tega 1.100 z blagovno znamko

Puch 350 GD Turbo na stezi za motokros.

Puch, večji del pa z Mercedesovo, ki tudi dobavlja motorje in menjalnike.

Gostitelji so nam postregli tudi z nekaterimi zanimivostmi glede sodelovanja tovarne s slovensko avtomobilsko in spremljajočo industrijo. Tako v mariborskem Tamu Gospodarska vozila že izdelujejo nekaj sklopov za tovarno Steyr Da-

imier Puch, kandidatov za podobno sodelovanje pa naj bi bilo na slovenski strani še okoli dvajset. V okviru projekta Eurostar pa so iz avstrijskega Gradca v prvih dneh maja prišli tudi Chryslerjevi voyagerji, ki bodo za evropski trg narejeni izključno v omenjeni tovarni. ● M. Gregorič

Za novo gospodarsko ustavo - V

Tiha družba

Pri našem predstavljanju tez Zakona o gospodarskih družbah, ki je že v zakonodajnem postopku v Skupščini Republike Slovenije, smo v petem nadaljevanju prispeli do zadnje oblike osebne družbe - tihe družbe.

Tiha družba nastane s pogodbo, na temelju katere tihi družbenik s premoženjskim vložkom v družbo koga drugega pridobi pravico do udeležbe pri dobičku družbe. Nosilec in eden ali več tihih družbenikov se o svojih razmerjih svobodno dogovarjajo in morajo pri njihovem uresničevanju ravnati s tisto skrbnostjo, ki jo uporabljajo v svojih stvareh. Ta družba pomeni tudi izjemo od splošnega pravila, da so družbe pravne osebe. Tiha družba ni pravna oseba niti nima firme, kar izhaja iz narave te družbe. Na koncu vsakega poslovnega leta mora nosilec izračunati dobiček ali izgubo in tihemu družbeniku izplačati delež, ki mu gre na temelju njegovega vložka, pri izgubi pa je tihi družbenik udeležen do zneska vplačanega, čeprav še ne vplasanega vložka. Tihi družbenik ima pravico do prepisa letne bilance in do preizkusa njene pravilnosti s primerjavo s poslovnimi knjigami in listinami. Do teh podatkov in primerjav lahko pride tudi preko sodišča (tega s pogodbo torej ni mogoče izključiti ali omejiti). Podobno načelo velja tudi za delitev dobička, ki ga, če ta ni opredeljen, določi sodišče.

Če se uvede stečaj nad nosilcem, mora tihi družbenik vložiti že dospel del vložka. Za že vplačan ali v trenutku uvedbe stečaja že dospel vložek, ki presega del izgube, ki bi jo moral tihi družbenik plačati, sme svojo terjatev do nosilca uveljaviti kot stečajni upnik. Tihemu družbeniku pa ni treba vložiti v stečajno maso vložka, ki ni dospel do uvedbe stečaja. Nosilec in tihi družbenik lahko tudi skleneta, da se tihemu družbeniku vložek pri izgubi v celoti ali deloma vrne, ali pa se mu oprostijo. Ime tihega družbenika ne sme biti v firmi nosilca. Če pa je v njej in je tihi družbenik za to vedel ali bi moral vedeti, odgovarja upnikom družbe za nosilčeve obveznosti solidarno in z celotnim svojim premoženjem.

Tiha družba predstavlja novo organizacijsko obliko, ki je naša obstoječa zakonodaja ne pozna. ● Š. Ž.

S kočijo po Ljubljani

Ljubljana, 5. junija - V program oživljanja stare Ljubljane se je vključilo podjetje Agenda d.o.o., ki opravlja prevoze s kočijami in zapravljčki po Ljubljani. Do poletja vozijo ob petkih od 16. ure naprej, ob sobotah pa od 10. ure naprej s treh postajališč: izpred Frančiškanske cerkve na Miklošičevi cesti, izpred Zlate ribice in Magistrata. Poleti pa bodo vozile vsak dan ob večernih urah. Vozijo po stari Ljubljani, na Rožnik, do živalskega vrta, na ljubljanski grad in podobno.

Liberalizacija uvoza

Na zadnji seji slovenske vlade je bilo v zvezi z uvozom sprejetih kar pet različnih odlokov, ki vsi skušajo olajšati uvoz oziroma ga razbremeniti carinskih dajatev. Ni skrivnost, da bi lahko dosedanje carinsko in drugo regulativo postavili v službo samostojnega razvoja Slovenije, sedanje spremembe pa v funkcijo povečanega povpraševanja po trdni valuti in s tem (tržnega!) pospeševanja tečaja tolarja. Znižanje carinskih dajatev na reprovmateriala in opremo utegne olajšati položaj izvoznikov (njihovo konkurenčnost), na domačem trgu pa, po besedah predstavnikov vlade, pričakujejo znižanje cen. Naj že uvodoma poudarimo,

da uvoz za široko porabo teh olajšav ne bo deležen.

Pregled omenjenih petih odlokov pokaže naslednje najpomembnejše novosti:

- za uvoz in zakup opreme (razen motornih vozil in pisarniške opreme), za uvoz surovin in reprovmaterialov ter za uvoz polizdelkov oz. komponent na podlagi dolgoročnih kooperacij - pri vsem naštetem je pogoj, da se ne proizvaja v Sloveniji, se zniža posebne davčine za izravnavo davčne obremenitve z 8,5 na 1 odstotek;
- pri uvozu opreme namenjene posodobitvi ali razširitvi proizvodnje (pod pogojem, da se ne proizvaja doma in da izpolnjuje pogoje varstva okolja), razen za pohištvo in motorna vozila (olajšave veljajo za traktorje), se znižanje carine po-

večuje od dosedanjih 50 na 80 odstotkov. Olajšava enakopravno velja tudi za zasebnike, popolna oprostitve carine pa v primeru, da se oprema uvaža na podlagi črpanja mednarodnih kreditov ali skupnih vlaganj po projektih za prestrukturiranje. Za uvoz surovin so carine odpravljene, če gre za proizvodnjo za izvoz, pri tem pa mora vrednost izvoza za najmanj 30 odstotkov (doslej 50 odstotkov) presežati vrednost uvoženega. Pod pogojem, da se surovine in reprovmateriali ne izdelujejo v Sloveniji, se uvozne (carinske) tarife zmanjšajo za polovico;
- za 29 postavk od skupno 75 dosedanjih se odpravljajo kontingenti, a hkrati ohranjajo prelevmani. Kontingenti se ohranjajo pri nekaterih najvitalnejših agroživilskih proizvodih, pose-

bej pa je opozorjeno, da se formalno ohranjajo tudi za uvoz tekstilnih proizvodov predvsem zaradi zaščite pred uvozom iz nekaterih držav jugovzhodne Azije, za uvoz iz držav OECD (razen Turčije) pa naj bi bil uvoz v bistvu prost;
- povečuje se obseg kontingentov pri agroživilskih proizvodih ter zmanjšanje kontingentov pri tekstilnih proizvodih. Predlog novih obsegov kontingentov je dogovorjen na Gospodarski zbornici Slovenije (združenje za agroživilstvo in Združenje za trgovino) ter z Ministrstvom

za trgovino in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Poleg namena sproščanja oz. povečevanja možnih uvoznih količin je vzrok za spremembo tudi še nezanesljiva podatkovna osnova (lani še nesamostojne Slovenije);
- povečuje se znesek, pod katerim Carinarnica ne zaračuna neobračunane oz. manjši obračunane carine, drugih uvoznih davščin in obresti, prav tako pa se za zneske, ki so manjši od 1.000 tolarjev (doslej 50 tolarjev), ne izjava prisilna izterjava. ● Š. Ž.

MEGAMILK

ŽREBANJE 5. julija '92

1 MILIJON DEM

LOTTERIA MOVIMENTI

HYUNDAI TRADE
Ljubljana, Dunajska 22 in
KADIVEC Janez, Servis in prodaja HYUNDAI
avtomobilov, Šenčur, Pipanova 46
inf.: 064/41-373

VABITA

na predstavitev Hyundai avtomobilov, ki bo 13.6.1992
in 14.6.1992 pred Športno dvorano od 9:00 do 17:00 ure
na Bledu.

- ... ATRAKTIVNI MODELI
- ... BOGAT IZBOR MODELOV
- ... KONKURENČNE CENE
- ... REZERVNI DELI ZAGOTOVLJENI
- ... ORGANIZIRANA SERVISNA SLUŽBA

Pridite, da Vam HYUNDAI avto ne bo neznanek!

MIDEE

Podelili smo priznanje krajevni skupnosti Javornik - Koroška Bela

Uspehov veliko, načrtov pa tudi

Sobotne vesele svečanosti, na kateri smo skupaj z Radiom Triglav Jesenice in pod pokroviteljstvom Zavarovalnice Triglav Območne enote Kranj podelili priznanje Gorenjskega glasa, je bil gost tudi predsednik slovenske skupščine prof. dr. France Bučar.

Pristava v Javorniškem Rovtu, 6. junija - Še malo pred poldnevom v soboto ni prav nič kazalo, da nam jo bo potem vreme zagodilo. Celo tako vztrajno je deževalo od poldneva tja čez drugo uro popoldne, da smo nameravali prireditve s podelitvijo priznanja krajevni skupnosti prestaviti na prihodnjo soboto. Pa ste domačini še enkrat dokazali, da se na Javorniku in Koroški Beli ne "zmedete" kar tako in da vas vsaka najmanjša kaplja pač ne razžene. In nenazadnje so to potrdili tudi gostje s predsednikom skupščine Republike Slovenije prof. dr. Francetom Bučarjem, ki so prišli na Pristavo.

Tako smo začeli s približno enourno zamudo. Za veselo in zabavno razpoloženje so v kulturnem programu poskrbeli domači godbeniki, folklorni skupini, mladi plesalci, člani dramske skupine, ki so nasmejali, tako smo ocenili, kar blizu tisoč udeležencev praznovanja na Pristavi.

V pogovoru so predsednik krajevne skupnosti inž. Valentin Markež, predsednica vaškega odbora Javorniški Rovt Marija Zupančič in predstavnik sekretariata za urejanje prostora Jože Svetina potrdili, da so v minulem obdobju v krajevni skupnosti rešili vrsto komunalnih in drugih problemov. Vendar je načrtov in nalog še precej in ob skupnem sodelovanju, širši pomoči ter zavzetosti, kakršne jim doslej ni manjkalo,

so sogovorniki bili prepričani, da jih bodo uspeli uresničevati tudi v prihodnje. Želja in cilj pa sta vsekakor ureditev Zoisovega parka, ki je prav v zadnjih dneh že začel dobivati začetno podobo. Pa nenazadnje tudi na način, kot so jih do zdaj, ko so jim ponudili roko Železarna, Oniks ali pa Zavarovalnica Triglav, ki je tudi v tej največji krajevni skupnosti simbol uspešnosti. Vodja jeseniške poslovne enote Aleš Klement (žal zaradi odpovedi prireditve na začetku zaradi dežja ni bil več dosegljiv) nam je kasneje povedal, da bo Zavarovalnica Triglav, ki je že do zdaj pomagala pri adaptaciji gasilskega doma na Koroški Beli, pri gradnji orodišča GD Javorniški Rovt, urejanju rekreacijskega centra Kres... sodelovala tudi v pri-

Inž. Valentin Markež

Marija Zupančič

Jože Svetina

Aleš Klement

hodnje. Sicer pa je ob geslu Ker življenje potrebuje varnost, njihova osnovna usmeritev kakovost in učinkovito reševanje. Tudi konkurenca, kot je povedal Aleš Klement, nenazadnje pomeni predvsem kvaliteto.

Najbolj svečano je bilo seveda, ko smo podelili zaslužen priznanje krajevni skupnosti in v zahvalo za sodelovanje pri uresničevanju tudi Železarni in Oniksu. Za praznično čestitko, ki naj bo spodbuda za uresničevanje želja, nalog, ciljev v prihodnje pa so z nagradami, ki so jih žrebali potem vse do večera, poskrbeli tudi številni sponzorji. Skratka, bilo je praznično, slovesno, veselo... In prav nič nenavadno ne bi bilo, da se morda še kdaj srečamo!

jo. Veliko jih je, ki imajo zadosti znanja, imajo pa tudi radi te kraje in so se pripravljeno s skupnimi močmi zoperstaviti težavam,« je odgovorila na novinarsko vprašanje. Izkazalo se je, da tudi sama še malo tiči v nekdanji novinarski koži, ko je na povabilo naše odgovorne urednice postavila dvojno vprašanje dr. Bučarju. Kako gleda na jeseniško občino in kakšna so njegova pričakovanja glede novih volitev, novih občin in prihodnjih lokalnih volitev? Predsednik slovenske skupščine, ki je rojen Bohinjec, ima do Jesenic enak odnos kot vsi njegovi rojaki. Neučakanost Jesničanov glede lokalnih volitev pa je naglo ohladil z besedami, da bo treba še malo počakati, kajti najprej so na vrsti republiške volitve, pa še s temi ne kaže kaj prida. Ko smo mu na koncu še naprej želeli uspešno vodenje skupščine, je šegavo menil, da se bo pač moral še malo "pomatrati"!

Bi si pred letom dni upali napovedati dogodke, ki so se zvrstili v minulnem letu? Na to vprašanje je dr. Bučar odvrnil, da sicer ni prerok, da bi si upal napovedovati, pač pa smo vsi skupaj delali za to, kar smo do danes dosegli. Pa je z doseženim zadovoljen?

»Nikoli ne smeš biti zadovoljen. Iz nezadovoljstva se porodi marsikaj novega.« Druga sogovornica Rina Klinar prijetnega razpoloženja v Javorniškem Rovtu ni hotela kviriti z nakopičenimi problemi, ki jih ima danes jeseniška občina. Tudi nič lepega ni mogla obljubiti zbranim na sobotni prireditvi, saj je treba biti realen.

»Problemov je veliko, toda obenem je veliko ljudi, ki so pripravljeni delati, da jih odpravi-

Ples tudi za predsednika

gativnih točk med tistimi, ki so na njih "namalani".«

Priznanja krajevni skupnosti, Železarni in Oniksu Jesenice, predsedniku krajevne skupnosti inž. Valentinu Markežu, Milanu Dorniku, inž. Aleksandru Mandeljcu in Jožetu Svetini sta slovesno izročila direktor in glavni urednik Gorenjskega glasa Marko Valjavec in odgovorna urednica Leopoldina Bogataj.

Prof. dr. France Bučar

V skupščini nisem dovolj strog

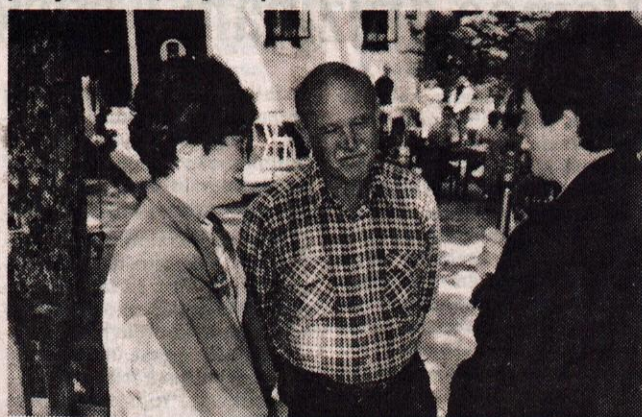
Novinarskega popoldneva v Javorniškem Rovtu se je udeležil tudi predsednik slovenskega parlamenta prof. dr. France Bučar. Dobro razpoložen je odgovarjal na vprašanja odgovorne urednice Leopoldine Bogataj in predsednice jeseniškega izvršnega sveta Rine Klinar.

Ljudje radi gledajo prenose iz skupščine tudi zaradi vodenja, kar je predsedniku nedvomno prineslo nekaj točk na lestvicah priljubljenosti. Spet drugi mu očitajo diktaturo in strogost. Ste tudi na univerzi in v življenju sicer tako strogi, je predsednika povprašala Leopoldina Bogataj.

»Predvsem nisem dovolj strog. Skupščino pa vodim tako, kot veleajo predpisi. Govoriti o nasilju in diktaturi v skupščini je smešno, saj poslanci o vsem odločajo sami. Ne vem, če sem v skupščini ravno priljubljen. Na lestvici priljubljenosti pa imam največ ne-

Bo, ne bo, prireditve...? Bo! Prišel je tudi predsednik skupščine Republike Slovenije prof. dr. France Bučar.

S predsednikom skupščine Republike Slovenije prof. dr. Francetom Bučarjem in predsednico izvršnega sveta občine Jesenice Rinko Klinar se je pogovarjala odgovorna urednica Gorenjskega glasa Leopoldina Bogataj.

Najprej v programu potem pa v veselem srečanju je za razpoloženje in ples skrbel Ansambel Tonija Iskre iz Begunj. Še "vremenarjem" so bile njihove viže najbrž tako všeč, da nas potem vse do konca srečanja ni več "močilo".

Folklorna skupina društva upokojencev - Folklorno skupino društva upokojencev Javornik - Koroška Bela vodi Vinko Mežnarc. Na Pristavi so se uspešno predstavili s svojimi plesi.

Plesa na Pristavi v soboto res ni bilo premalo. Med dvema folklornima skupinama se je predstavila tudi šolska plesna skupina pod vodstvom Margite Zupanc.

Pihalni orkester nadaljuje tradicijo

Pihalni orkester jeseniških železarjev, ki šteje okoli 50 članov, letos vodi mladi dirigent Matjaž Šurc.

»Pihalni orkester jeseniških železarjev vsako leto sodeluje na nekaj tradicionalnih prireditvah, med katerimi je na Jesenicah zelo odmevni novoletni koncert,« pravi Matjaž Šurc. »Razen tega se redno udeležujemo tudi drugih prireditvev, na katere nas povabijo v občini, kot tudi tradicionalnega srečanja treh dežel, Podklostra, Jesenic in Italije. Tudi letos nameravamo gostovati v Italiji.

V okviru pihalnega orkestra imamo tudi sekcijo mažoretk, ki jih uspešno vodi Bojana Martinčič. Stalno pa sodelujemo z glasbeno šolo Jesenice, saj redno pomlajujemo vrste pihalnega orkestra.

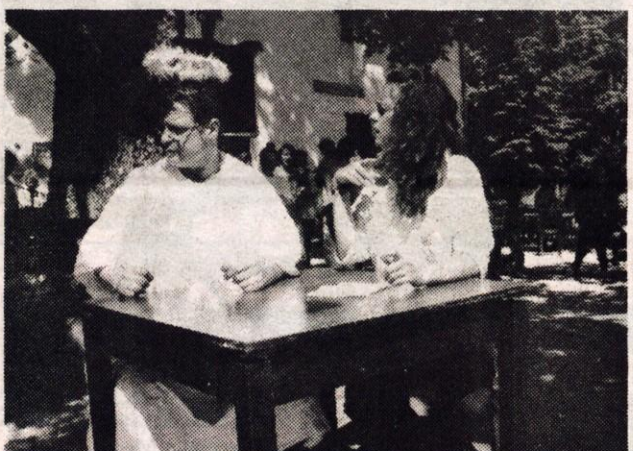
Največ težav je s finančnimi sredstvi. Nakupa dragih instrumentov in oblek zgolj in le s skromno dotacijo Zveze kulturnih organizacij ne zmoremo in se moramo za svoj obstoj in delovanje »boriti« tudi tako, da se moramo tržno obnašati. Čimveč želimo nastopati in nadaljevati tradicijo pihalnega orkestra jeseniških železarjev. ◆ D. Sedej

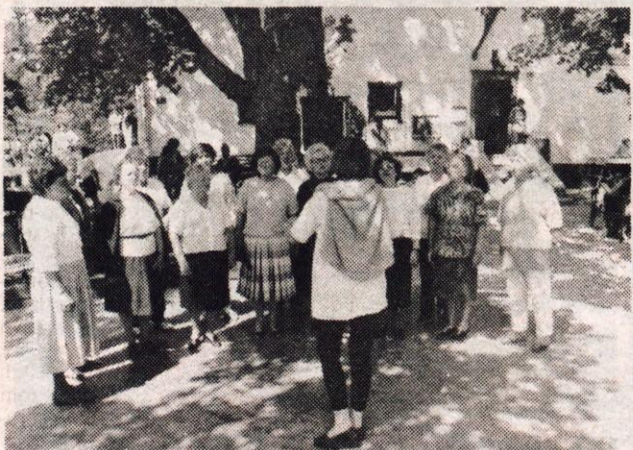
Pravi praznik je bila sobotna prireditev za krajevno skupnost Javornik - Koroška Bela. Že v petek zvečer so v razstavnem prostoru kulturnega doma odprli razstavo članov Dolika.

Folklorna skupina Triglav - Folklorno skupino Triglav, ki jo vodi Cilka Peternej, organizatorji raznih srečanj in prireditev vedno radi povabijo v goste. S svojimi lepimi narodnimi nošami in pestrim repertoarjem plesov vedno navdušijo - in tako so navdušili tudi obiskovalce našega novinarskega večera na Pristavi.

Da je v KS Javornik - Koroška Bela še posebno živahno med letom na kulturnem področju, so v programu dvakrat potrdili člani DPD Svoboda s skečem, ki sta nasmejela prireditveni prostor na Pristavi.

Jubilej ženskega pevskega zbora

Urška Pompe

Ženski pevski zbor društva upokojencev Javornik - Koroška Bela prav letos praznuje lep jubilej - 10-letnico svojega obstoja. Pevski zbor, ki je povsod, kjer nastopa, deležen upravičene pozornosti in pohval zaradi ubranega, lepega petja, vodi mlada Jeseničanka Urška Pompe. Urška je študentka akademije za glasbo in študira kompozicijo in klavir, zbor pa vodi zelo uspešno že dve leti.

»V zboru, ki ga vodim z velikim veseljem, je osemnajst članic. Nikoli mi ni bilo žal, da sem sprejela vodenje zbora, kajti članice se izredno disciplinirano in zavzeto udeležujejo vaj in sodelujejo na nastopih, ki jih nimamo malo. Veliko nastopamo ne le doma, ampak tudi po Italiji in Avstriji, bile smo na srečanju pevskih zborov v Stični, nastopile v Zagrebu in v Ljubljani v Cankarjevem domu. Repertoar je pester: to so priredbe ljudskih pesmi in tudi moderne, zahtevnejše priredbe. Mislim, da je odziv občinstva po naših nastopih kar dober in upam, da se bo ženski pevski zbor društva upokojencev še dolgo tako predstavljal na raznih prireditvah in srečanjih.« ● D. Sedej

Od pesmi do dram

Dramska skupina DPD Svoboda France Mencinger Javornik - Koroška Bela vsako leto postavi na domači oder vsaj po eno premiero. Letos so bila to Večna lovišča, ki jih je režiral Franci Tušar.

»Premiera je bila letos malo pozno, tako da smo zamudili razpis za srečanje gorenjskih gledaliških skupin,« pravi režiser Franci Tušar, ki tudi sicer največ režira. K dosedanji igralski skupini mu je za to kratko postavitev uspelo dobiti tudi mlade igralce, ki zdaj kažejo tolikšno zagretost za gledališče, da novo sezono načrtujejo že bolj ambiciozno.

»Če bi eno predstavo režiral tudi režiser Kejžar, potem bi lahko na domačem oderu imeli vsaj dve premieri, če ne celo tri v eni sezoni. Tako kot nekdanj,« pravi Franci Tušar, ki je doslej postavil na oder že kakih petnajst predstav. Začelo pa se je seveda z igranjem že pred tremi desetletji. Vendar pa nastopanja na oderu še ni odpisal, če je treba, pa vskoči s kakšno vlogo.

Tudi sicer je bila domača dramska skupina za Tušarja

Franc Tušar

vedno nekaj posebnega. Ko je pisal svoje drame, doslej jih je pet, je gotovo mislil tudi na uprizoritev na domačem oderu. Doslej so uprizorili kar tri njegove tekste. Sicer pa pisanje dramskih tekstov ni edino veselje Francija Tušarja. Kot zelo mlad je začel pisati pesmi in jih tudi objavljati, med drugim tudi v Mentorju, Sejalcu, v Listih jeseniškega Zelezarja. Pred dvema letoma je izšla njegova pesniška zbirka Rdeči prah. V predalu pa ima rokopis petnajstih zgodb pripravljanih za tisk, ki čakajo, da se bodo v založništvu pokazali kaj boljši časi. ● L. Mencinger

Ljubiteljska kultura zanimiva tudi za mlade

V jeseniškem občinskem proračunu sprva deležu za ljubiteljsko kulturno dejavnost ni kazalo najbolje. Vendar pa kljub skromnejšim razmeram kulturnim dejavnostim letos ne bo treba kaj posebno globoko zarezati v programe. O tem je Joža Varl, predsednik Zveze kulturnih organizacij Jesenice, trdno prepričan.

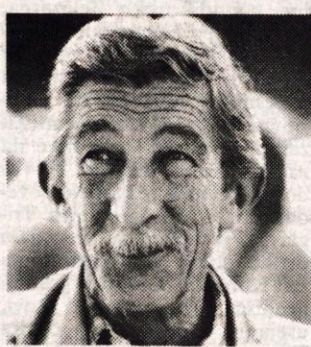
Kulturni dejavnosti v jeseniški občini potemtakem ne kaže slabo?

»V občinskem proračunu za amatersko kulturno dejavnost

po prvih predlogih ni kazalo najbolje, kasneje pa se je delež nekaj povečal. Po drugi strani pa je bilo treba letošnji program kulturnih dejavnosti tudi prilagoditi finančnim zmožnostim. Vendar pa je bilo treba opustiti le en del dejavnosti, v glavnem pa bodo društva in skupine večji del pripravljene programa lahko izpeljale.

Ali to velja tudi za skupine v krajevni skupnosti Javornik - Koroška Bela?

»Tudi. Za skupine, ki delujejo v tej krajevni skupnosti je

Jože Varl

zadnje čase nasploh značilno, da so se otrele zastaja, v katerem so bile pred leti. Takšni zastoji sicer niso nič nenavadnega v ljubiteljski kulturi. Treba pa je reči prav za Javornik - Koroško Belo, da je tukaj kulturna dejavnost v zadnjem času celo izjemno zaživela. To ne velja le za dramsko skupino, pač pa tudi za likovno dejavnost in druge. Še posebej pa je razveseljivo, da so v društva in skupine spet prišli mladi, ki jih znova zanima tovrstna dejavnost.« ● L. Mencinger

Zoisov park

Če bo šlo vse po načrtih, bo vsakor zanimiv Zoisov park na Javorniškem Rovtu še letos označen s primerno velikimi obvestilnimi tablamiz z vrisanim načrtom parka.

Nadmorska višina okoli 900 metrov se je pred 200 leti zdela Karlu Zoisu, botaniku, nadvse primerna za ureditev botaničnega vrta. Na okoli 30 arih je v bližini pristave zasadil okoli dvajset vrst dreves in grmovnic, med njimi tudi nekaj precej redkih za te kraje. Toda park brez vode, brez ribnikov

ni pravi park, zato so ob sprehajalnih poteh s klopimi in mostički urejena tudi tri manjša jezera, ki jih še zdaj ribiči uporabljajo kot dristišča rib.

Ko so pred več leti v krajevni skupnosti Javornik - Koroška Bela razmišljali, kaj bi s parkom, so naredili načrt za rekreacijski center.

»Vendar pa za kaj takega ni bilo denarja,« pravi inž. Aleksander Mandeljc, sicer predsednik komisije za varstvo okolja v tej krajevni skupnosti. »Lani smo zbrali vsa soglasja

Inž. Aleksander Mandeljc

za nekatera ureditvena dela v parku: postavljena je ograja, ki

park deli od sosednjega pašnika, uredili smo poti z mostički, napajališče za živino, posajena drevesa pa opremili s tablicami in imeni kot se za botanični vrt spodobi.

Vendar pa precej ureditvenih del v parku še čaka. Očistiti je treba nabrežine ribnikov, tudi dno ribnikov, postaviti je treba obvestilne table z vrisano potjo po parku. Ko bo vse to nared, bo ta mali botanični vrt prav na križišču slovenske transverzale (na pristavi je planinski žig) in zanimiva geološka poti, ne le primerna šolska učna pot, pač pa tudi zanimiva turistična privlačnost nad Jesenicami. ● L. Mencinger

Pevke, folklor, rekreacija

Društvo upokojencev Javornik - Koroška Bela je z nad tisoč člani eno največjih daleč naokrog, pa tudi med najbolj aktivnimi. Prihodnje leto bo društvo, ki ga vodi JAKOB SVETINA, slavilo 40 let dela.

Koliko se vas družijo v društvu upokojencev?

»Trenutno nas je 1050, kar 152 je med nami starejših od 80 let, 7 pa celo starejših od 90 let. Še letos dobimo 20 novih 80-letnikov in trije 90-letniki.«

Torej Javorničani dolgo živijo?

»Včasih je bila življenjska doba res kratka, zdaj pa se je podaljšala za dobrih deset let. Povprečna starost naših članov je med 71 in 72 letom.«

Kakšen je gmotni položaj vašega članstva, glede na dejstvo, da je večina nekdanjih železarjev, ki so bili za aktivnega življenja dokaj slabo plačani?

»Standard upokojencev ni najboljši. Nekdanji delavci Zelezarne imamo za svoje težko in naporno delo dokaj skromne pokojnine. Smo pa kar zadovoljni, da v tej krizi še kar shajamo. Najtežje se godi starejšim, 80-letnikom, ko so v Zelezarni delali samo moški, danes pa se z eno samo skromno pokojnino prebijata po dva.«

S čim vse se ukvarjate v vašem društvu?

»Naše društvo ima zelo razvito dejavnost. Naše pevke so

Jakob Svetina

ravno včeraj slavile 10 let. Videli smo folklorno skupino, katere povprečna starost je 75 let. Imamo pa tudi krožek ročnih del, dobro razvita je tudi športna dejavnost, streljanje, šahiranje, balinanje, kegljanje, pohodništvo. S tem se ukvarja blizu 150 ljudi.«

Kako financirate to bogato dejavnost?

»Zadnje čase nas kar dobro stiska. Živimo od skromne članarine in svoje iznajdljivosti ter tistega, kar nam prinese upokojenski bife. Dotacij, razen od kulturne skupnosti, ne dobimo več. Tudi Zelezarna nam zadnja leta ne da nič, čeprav društvo v svoji tisoč članski družini šteje kar 800 upokojencev te tovarne. Društvo upokojencev pa ima tudi lepe prostore, zgrajene s prostovoljnimi delom pred 32 leti.«

● D. Z. Zlebir

Pomoč družinam v stiski

V industrijskem mestu, kakor so Jesenice, je socialna stiska družin, vezanih na propadajočega železarskega orjaka, še težja kot drugod na Gorenjskem. Center za socialno delo, ki s socialnovarstvenimi pomočmi pomaga najbolj potrebnim, se po mnenje o njihovem resničnem socialnem stanju obrača na posebne komisije za socialna vprašanja v krajevnih skupnostih. V največji jeseniški krajevni skupnosti Javornik Koroška Bela jo že šest let vodi NADJA KILAR.

»Zadnji dve leti se komisija posveča samo vlogam za uveljavitev različnih socialnovarstvenih pomoči, od otroškega

dotatka, enkratnih in začasnih pomoči do subvencije stanarine... Vlog je v naši krajevni skupnosti, ki šteje nad pet tisoč prebivalcev in 1900 gospodinjstev, namreč vsako leto več.

Lani je za socialno pomoč prosilo 276 ljudi, letošnje prve mesece pa že 120. Družinske stiske so velike, upamo pa, da bo novi zakon, ki predvideva otroške dodatke za vse otroke, olajšal mnoge težave. Naša komisija se ukvarja tudi s skrbjo za starejše onemogle občane, ki ji iščemo različne oblike pomoči. Ti ljudje večidel ne potrebujejo pomoči za gmotno preživetje, pač pa pomoč pri nakupih, go-

Nadja Kilar

spodnjstvu, kurjavi... Za sosedsko pomoč smo skušali spodbuditi učence višjih razredov osnovne šole, vendar brez večjega uspeha. Zato kaže raje razmišljati o angažiranju nezaposlenih in mlajših pri tej obliki pomoči. V sodelovanju s

Centrom za socialno delo smo skušali organizirati sodelovalnico za starejše in invalidne osebe v krajevni skupnosti, vendar obisk ni bil zadosten, da bi jo obdržali. Zadnje čase se srečujemo tudi s s novimi problemi.

Med našim prebivalstvom je veliko priseljencev, mnogi med njimi imajo zdaj pri sebi begunce. Tudi tem družinam bomo morali na nek način priskočiti na pomoč.« ● D. Z. Zlebir

Več kot 100 prireditev letno

Delavsko prosvetno društvo France Mencinger Javornik - Koroška Bela pripravi vrsto zanimivih kulturnih prireditev. Težave z vzdrževanjem prostorov. Kandidatura za izvajalca dramske dejavnosti izvenšolskih programov za srednješolce.

Delavsko prosvetno društvo France Mencinger Javornik - Koroška Bela deluje že več kot 50 let in združuje praktično vso kulturno dejavnost v krajevni skupnosti. Predsednik društva je Matjaž Peskar, ki pravi:

»V društvu imamo vrsto sekcij in skupin, ki letno pripravijo več kot 100 raznih prireditev. Gledališko - dramska sekcija vsako sezono pripravi najmanj dve premieri, sledijo razna gostovanja in priprava prireditev

za obeležitev raznih pomembnih praznikov. Slikarsko - razstavna sekcija je samo letos pripravila 14 slikarskih razstav, tako domačih avtorjev kot gostov - akademikov. Sem sodijo še razna predavanja z diapozitivi - letos jih je bilo 13.

Društvo razpolaga tudi z nekaj strokovnimi kadri s področja režije, maskerstva. Vse delo pa temelji na volonterstvu in dobri volji. Ne smemo zanemariti še fotosekcije, ki redno sodeluje na raznih razstavah fotografije.

Načrti za prihodnje so veliki in ambiciozni, saj društvo namerava za prihodnje leto kandidirati tudi za izvajalca dramske dejavnosti izvenšolskih programov za srednješolce.

Matjaž Peskar

Največji problem pa so finančna sredstva. Ljubiteljska kul-

tura je še vedno pastorka proračuna in odrinjena na rob, opravlja pa izredno pomembno poslanstvo narodne identitete in ne nazadnje združuje ljudi v krajevni skupnosti in širše. Prostorski pogoji za delo so dobri, saj upravljamo z dvorano, ki ima 358 sedežev in je ena največjih celo v regijskem merilu ter tehnično dobro opremljena. Društvo ima lastni razstavni prostor, temnico za razvijanje filmov, manjšo polkrožno dvorano za dva ansambla in vrsto drugih spremljajočih prostorov.

Največji problem pa so finance za pokritje tekočih vzdrževalnih stroškov, tako da se vse bolj uveljavlja tržno obnašanje in oddajanje lastnih zmogljivosti. Zavedamo se težkih razmer v družbi, a vendarle upamo na skorajšnje izboljšanje pogojev za ljubiteljsko kulturo. ● D. Sedej

Za nami je 36 tekmovanj

Od kdaj prirejate Kurirski smuk in kdo vse se ga udeležuje?

»Ta prireditev ima že skoraj štiridesetletno tradicijo. Le tri zime zaradi pomanjkanja snega nismo uspeli pripraviti tekme. Letos smo imeli že 36 tekmovanj. Prvotne tekme v Medjem dolu so bile namenjene le partizanskim kurirjem, že vrsto let pa se prireditev odvija na Pristavi na dveh progah. Na zahtevnejši tekmujejo ekipe

TO, CZ, policije in prebivalcev Jesenic, na kraji pa se pomerijo borci in šolska mladina. Sredi februarja se na Pristavi zbere od 350 do 450 smučarjev, ki razen v veleslalomu tekmujejo tudi v tekih. Za organizacijo tako množične prireditve skrbi kar 95-članski odbor pri borčevski organizaciji.»

Pestra je tudi rekreacijska dejavnost. Kaj ponuja center na Kresu?

»Tam smo zgradili tri balnišča, dve igrišči in vadišče za

tenis, lokostrelsko strelišče in otroško igrišče. Balinarji imajo tudi svoje društvo, sicer pa so objekti namenjeni neorganizirani rekreaciji, za katero je precej zanimanja tako med mladimi kot med starejšimi. Dela ne zmanjka tudi našemu odboru za izgradnjo centra, ki se sedaj

ukvarja s preureditvijo nekdanje strojnice za smučarsko vlečnico v manjši gostinski lokal in prostore za posamezne dejavnosti. ● S. Saje

Jože Zidar

Največje društvo v občini

Planinska društva zbirajo množice ljudi. Kako je s tem pri vas?

»Naše društvo ima okrog 1900 članov, od mladih do starejših. Ni samo največje društvo v kraju, ampak povezuje celo največ planincev v jeseniški občini. To je bolj razumljivo ob pogledu na zgodovino, saj so prav iz naših krajev krenili Piparji pred 100 leti na znameniti pohod na Stol, kjer so dali pobudo za ustanovitev Slovenskega planinskega društva. Te-

ga dogodka se bomo spomnili s proslavo začetek avgusta na Stolu.»

Prazniki so gotovo bolj poredki. In kaj delate med njimi?

»Na skrbi imamo kar tri planinske postojanke, od teh dve v visokogorju. V Julijcih upravljamo Staničev dom pod Triglavom in Kovinarsko kočvo v Krmi, v Karavankah pa Prešernovo kočvo na Stolu. Večje zaloge hrane in pijače je treba v visokogorje pripeljati s heli-

kopterjem, sprotno oskrbo pa zagotavljamo s konjskim transportom. Upamo, da bomo po lanski slabi sezoni spet doživeli dober obisk koč. Veliko dela z vzdrževanjem poti k našim postojankam ima markacijski odsek. Mladinski odsek organizira vsako leto vrsto izletov in pohodov; skrbi tudi za izobraževanje članstva. Posamezni člani našega društva se ukvarjajo tudi z alpinizmom in delujejo v jeseniški postaji Gorske reševalne službe. ● S. Saje

Božo Resman

Bili smo cokla v razvoju, zdaj pa...

Čopova kmetija na Koroški Beli je stara več kot 500 let. Še pred desetimi leti so se kmetom jemale najlepše kmetijske površine, a kmetje so vzdržali in so danes vse kmetijske površine, ki so še ostale, lepo obdelane.

Franci Smolej, Čopov Franci po domače, je kmet s Koroške Bele, ki se že vse življenje intenzivno ukvarja s pridelavo mleka, mesa in z gozdarstvom. Čopova kmetija na Koroški Beli je stara 500 let in vedno je bila ena najtrdnjših kmetij na Koroški Beli. Franci, napreden kmet, je ostal zvest družinski tradiciji in nadaljeval s kmetovanjem. Kar pa vedno ni bilo niti najmanj lahko, saj je krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela z izrazito razvitim železarstvom sodila med industrijske krajevne skupnosti.

Franci o tistih grenkih izkušnjah, ko se je moral sam ali z ostalimi kmeti na Koroški Beli

boriti za vsako njivo in jo tako ali drugače braniti pred izrazito nenasitnim »pohodom« industrializacije, danes ne govori rad. A bile so njegove grenke izkušnje in izkušnje njegove družine: venomer je moral dopovedovati in dopovedovati, da so tudi druge, racionalnejše in manj boleče poti za gradnjo industrijskih objektov in ne le najenostavnejša pot: kmetom vzeti najbolj plodne travnike in njive.

Franci Smolej pravi:

»Kmetje v tej krajevni skupnosti smo bili še pred časom za železarske Jesenice in za »vrhove« Železarne »cokla« pri posegih v ravninsko področje. Še pred desetimi leti se je na Jesenicah reklo, da kmetijstva od Koroške Bele tja do Hrušice ne moremo več imeti - da bo pač to samo železarstvo, naprejšje od Hrušice pa turizem. Zato sam kmetijstva res ne morem druga-

Franci Smolej

če predstavljati - ne morem reči, da smo doživeli kakšen napredek, če pa razumevanja zares ni bilo nobenega. A kljub vsemu so vse kmetijske površine v naši krajevni skupnosti izredno intenzivno in lepo obdelane.

gojitveni. Kršitev ni, lovci se držijo svojih lovskih pravil.

V zadnjem obdobju so zato, ker so ugotovili, da je srnjadi preveč, in da pada kvaliteta, nekoliko povečali odstrel srnjadi. Jelenjad je v njihovem lovišču le prehodna in zato ni velike škode, škoda, ki bi jo povzročila srnjad, pa je zanemarljivo majhna. Pred leti so jim napravili nekaj škode divji prašiči, vendar so se s prizadetimi kmeti sporazumeli in vso škodo s prostovoljnimi delovnimi akcijami sami sanirali.

Po problemih, s katerimi se kmetje na Koroški Beli in v Javorniškem Rovtu dnevno srečujemo, bi se pa nekako ločili takole: eno so »ta spodnja«, eni pa »ta zgornja« kmetje. Mi, kmetje s Koroške Bele, moramo, če hočemo priti do svojih majhnih parcel, dnevno skozi semaforje in preko magistralne ceste, kmetje v Rovtih pa imajo druge probleme. Nimajo ravninskih predelov, same visokogorske parcele in en sam strm breg.

Vendar moram povedati, da v krajevni skupnosti Javornik - Koroška Bela ni neobdelanih površin.

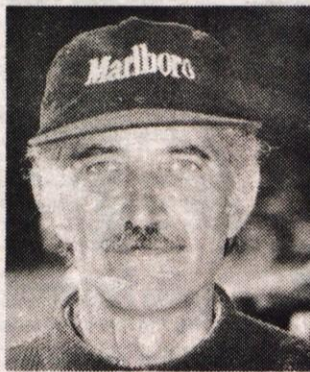
Rad pa bi še povedal, da smo v vseh letih, ko smo se kmetje srečevali s problemi ali tudi drugače iskali razna soglasja in potrdila, kmetje vedno naleteli na razumevanje same krajevne skupnosti. Krajevna skupnost je bila ena izmed redkih, ki nas je razumela in nam vseskozi izredno pomagala. ● D. Sedej

Tudi revir jeseniške lovske družine so leta 1978 opustošile gamsje garje. Gamsov zato več let niso lovili, ko pa so začeli z odstrelom, so začeli postopoma in v manjših količinah. Vendar gamsjih garij še niso povsem zatrli: lani so naleteli na tri primere.

Revir meji z Avstrijo, z avstrijskimi lovci nimajo problemov. Lovska zveza se dogovarja z Avstrijci o skupni gojitvi divjadi na mejnem območju, še posebej gamsov. ● D. Sedej

Le na amaterskih ramenih

TVD Partizan Javornik - Koroška Bela ima kar 450 članov. Nujno bi bilo treba popraviti dom in asfaltirati igrišča. Delo v številnih športnih sekcijah.

Peter Papič

ter veterane. Skratka: zelo široka in pestra športna aktivnost, ki pa večinoma sloni na amaterskem delu članov. Denarja je občutno premalo, nimamo ga niti za nujna vzdrževalna dela. Dom, ki je najstarejši na Jesenicah, je že nekaj let potreben nujne obnove, popraviti bo treba streho in urediti električno napeljavo. Asfaltirati bi morali tudi igrišča. Ne nazadnje: društvo sploh nima toliko denarja, da bi si napeljalo telefon, ki bi ga nujno moralo imeti.

Delo sloni na amaterskih ramenih tistih nekdanjih in sedanjih članov, ki so pripravljani žrtvovati svoj prosti čas za trening ali vadbo. Med zelo zaslužnimi je tudi Janez Novak s Koroške Bele.

Čeprav si upravni odbor in vsi drugi odbori v okviru društva prizadevajo, da bi vendarle kje dobili kaj denarja za vzdrževanje in obratovalne stroške, dotacij zaradi znanih slabih družbenih razmer ni. ● D. Sedej

Na začetku nam jo je sicer zagodlo vreme in smo »s pomočjo« Radia Triglav Jesenice prireditve celo odpovedali. Vendar pa se krajan KS Koroške Bele in Javornika niste dali kar tako odgnati. Prišli ste in nas spodbujali vse do konca prireditve, ki sva jo povezovala novinarka Radia Triglav Jesenice Branka Smole in iz Gorenjskega glasa Andrej Žalar.

Na Pristavo se vrača življenje

Ko je prevzel dom na Pristavi Marjan Jan, sta planinski dom in prireditveni prostor oživela. Odlična ponudba in postrežba ter družabne igre ob koncih tedna. Zelo zaželena bi bila vsaj ena večerna avtobusna povezava z dolino.

Marjan Jan

Planinski dom Pristavo v Javorniških Rovtih ima že nekaj časa v najemu Marjan Jan. Povedati je treba, da se je z njegovim prevzemom doma na Pristavo spet začelo vračati življenje, saj se Marjan Jan nenehno trudi, da bi s primerno gostinjsko ponudbo, solidno postrežbo in predvsem z organiziranjem raznih družabnih prireditev na Pristavo privabil čimveč gostov.

Na Pristavi v Javorniških Rovtih pa v poletni sezoni niso le razni pikniki in družabne prireditve, ampak tudi veliko prireditev za najmlajše. Na prireditvenem prostoru so otroška igrala, večkrat v goste povabijo znane pevce in pripravijo igrice za otroke.

Ko zacvetijo narcise, po katerih je Pristava znana v širšem slovenskem prostoru, prihajajo na Pristavo poleg planincev tudi številni izletniki z avtobusi.

Marjan Jan ponuja gostom vse vrste jedi po naročilu, specialiteta njegove kuhinje pa so izjemno okusne konjske salame in konjski golaži. Na Pristavi je mogoče tudi prenočevati ali vzeti penzion: polni penzion stane le 850 tolarjev.

Pristava pa niti ni tako blizu, čeprav je v Javorniški Rovt speljan asfalt. V prejšnjih letih so bile redne avtobusne povezave z dolino, zdaj pa je Integral uknil kar precej prog. Na Pristavi bi bilo ob lepem in sončnem poletnih vikendih veliko več gostov, če bi Integral ob večernih urah uvedel vsaj eno večerno vožnjo v dolino. Vsekakor bi bila rentabilna. ● D. Sedej

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT 100 PRIREDITEV

Tristo nagrad

Po podelitvi priznanj smo najprej izžrebali tri lepe nagrade pokrovitelja - Zavarovalnice Triglav Območne enote Kranj. V nadaljevanju pa je potem komisija tja do večera imela kar precej dela, da je izžrebala in razdelila vse nagrade. Kar nekaj tisoč nemških mark (v tolarjih seveda) je bilo vrednih okrog tri sto nagrad. Poleg sponzorjev, ki so prispevali nagrade za prireditve, pa v današnji štiristranski prilogi s prireditve objavljamo tudi naročilnico na Gorenjski glas. Ne bo vam žal, če nam jo boste poslali. Do konca junija boste dobivali Gorenjski glas zastoj...

Nagrade za žrebanje na Novinarskem večeru na Pristavi v Javorniškem Rovtu so prispevali:

Zavarovalnica Triglav - Območna enota Kranj, Gorenjski glas Kranj, Ljubljanska banka - Gorenjska banka Kranj, Gorenjski sejem Kranj, Zlatarna Mohorič Viktor Jesenice, Tobačna tovarna Ljubljana, Prodajalna Tina - Slavica Lipicer Jesenice, Chemo Jesenice, Bistro Baron Javornik, Petrol Kranj Javornik, Pizzeria Oven, Mercator Spektrum - Steklarstvo servis Jesenice, Železarna Jesenice - Hrast Restavracija Kazina, Pekarna Vidic Franci Mlakar Jesenice, Trgovsko podjetje AS d.o.o. Salon Avtotehna Jesenice, Borovo Jesenice, Turistično društvo Jesenice, Kompas Pegaz p.o.o. Jesenice, Zarja Novost Jesenice, Intima Jesenice, Murka Supermarket Union Jesenice, Merkur Union Jesenice, Supermarket Union Jesenice, Foto Triglav - Ekspres studio Polaroid Praprotnik Boris Jesenice, Janez Jenko Dežnikarstvo Jesenice, Cvetličarna Alfonz Kališnik Jesenice, Domača lekarna Jesenice, Semenarna Male živalice Discus Jesenice, Š & Š Barel Trgovina Titova 22 Jesenice, Ambient Jesenice, Sadje zelenjava Bonita Jesenice, Kovinotehna Železnina Jesenice, M. Schop Jesenice, Zarja poslovalnica Kekec Jesenice, Ona On Jesenice, Parfumerija Zarja Jesenice, Trgovina na veliko in malo Primus Jesenice, DZS Knjigarna Jesenice, Bistvo Ciklama Jesenice, Prodajalna TOM Železniška postaja Jesenice, Avtonoga Pero Pogačar Javornik, Avtonoga Sovulj Josip Javornik, Gorenjska Jesenice, Discont Zugwitz-Klinar Jesenice, Kovinotehna Celje Fužinar Jesenice, Bullet Tekstilna Trgovina Jesenice, Vodovod Jesenice, Papirnica Orbita Jesenice, Boutique 5 Jesenice, Mini market VaM Mitja Klemenc Jesenice, Merkur Kranj Jesenice, Trgovina Klas Javornik, TP Straža Jesenice, GG Bled Tozd Gozdarstvo Jesenice, Standard konfekcija Jesenice, Zarja poslovalnica Domoprema Jesenice, Trgovina Mica Jesenice, Kozmetični atelje Benedičič Renata, Kemična čistilnica in pralnica Jesenice, TP Delikatesa Jesenice, Avto Line Jesenice, Trgovina z mešanim blagom - Semenarna Jesenice, Usluga Export-Import trgovina Jeans Club PAC Jesenice, Mavrica Jesenice, Planika obrat Breznica, Železarna Jesenice, Elektro Gorenjske PE Elektro Žirovnica, Izdelovanje spominkov Tavželj Anton Tomšičeva 99, Bi-je Pri pijanem fazanu Tomšičeva 70 A Jesenice, Planinsko društvo Jesenice, Gledališče Tone Čufar Jesenice, MEGA Športna dejavnost poslovalnica Jesenice, Hotel Triglav Mojstrana, Industrija plastičnih izdelkov Jesenice, Frizerstvo Francka Koroška Bela, Frizerski salon Janez Novak Koroška Bela, Lovska družina Jesenice, Železarna Jesenice Vroča valjarna trakov in debele pločevine, Kolinska Vila Moj mir Bled, Živila Kranj, Trgovina Zois Radovljica poslovalnica Jesenice, Avtoservis Peter Primožič Javornik, Ansambel Tonija Iskre Begunje, Karavanke transport Kidričeva 41 Jesenice, Oniks Jesenice.

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam GORENJSKI GLAS

Ime in priimek

Točen naslov

Pošta (številka)

Podpis

Izpolnjeno naročilnico pošljite na Gorenjski glas

S fotoaparatom je beležil dogajanja na Pristavi v Javorniškem Rovtu naš fotoreporter Peter Kozjek

Krajani Javornika in Koroške Bele

Čvrsti, zdravi, močni in vztrajni

Tako piše v Slavi vojvodine Kranjske (1689) Janez Vajkard Valvasor.

Koroška Bela leži pod vzhodnim karavanškimi vrhov grebenov Koroške (1764 m) in Velikega vrha (1940 m) v dolini potoka Bela. S Kresom je ločena od zahodno ležečega Javornika ob potoku Javornik. Del vasi leži v ravnini, jedro pa je okoli farne cerkve sv. Ingenuina in Albuina tesno prislonjeno v pobočje Karavank...

O stalnih naseljencih na območju Koroške Bele zvezo šele po 10. stoletju, nekatere arheološke najdbe pa dokazujejo človekovo prisotnost že veliko prej. Koščena igla s Klobučne pod Jelen kamnom in kamnita kladivasta sekira z Ajdne nad Potoki sodita v čas kasnega neolitika in eneolitika (19.-18. stol. pr. n.š.), prazgodovinsko najdišče Njivice na Hrastniku v čas starejše železne dobe (8.-6. stol. p.n.š.), iz obdobja preseljevanja so najdbe rimskih novcev (5.-6. stol. n.š.). V ta čas sodijo naselbine, kot so Gradišče nad Sotesko in Ajdna nad Potoki. Območje Koroške Bele naj bi v tem času že bilo pomembno križišče rimskih cest - poti, ki sta potekali ob Savi Dolinki proti Trbižu in preko Medjega dola na Koroško v dolino Drave.

Sredi 10. stoletja je bila nemška posest na Gorenjskem razdeljena med brikseno in freisiško gospostvo. Koroško Belo in planine nad njo je dobila v posest blejska graščina. V 13. stoletju je sodila Koroška Bela že med največje vasi blejske graščine. Če odmislimo redke trgovske in tihotapske karavane, ki so uporabljale pot preko

Javorniškega Rovta in Medjega dola na Koroško, vse do 15. stoletja prebivalci Koroške Bele niso imeli sosedov. Pretežno kmečki živelj je obdeloval polja na ravninah v dolini ob levem bregu Save, potem pa je železova ruda (14. in 15. stol.) začela dajati ljudem nove možnosti in v dobi kolonizacij so začeli krčiti prve rove v Javorniškem Rovtu. Takrat je začelo tudi nastajati naselje Rovt nad Belo. Prvi zanesljivi podatki o rudniških rovih - rudokopih v Lepeni in na Belški planini so iz leta 1403, ko je na nedeljo sv. Pankracija (13. maja) neki Herman der Esel napovedal zase in za svoje dediče, da mu je "v Belski planini podelil Ulrich v. Brixen železovo rudo..."

Pravi vzpon je doživelo rudarjenje in fužinarstvo v začetku 16. stol., ko se je v sosednjo Planino pod Golico naselila družina Bucelleni iz Bergama, ki je kmečke plavže s Karavank preselila v dolino k Savi. Območje okoli Koroške Bele, predvsem v Tebežu ob potoku Javornik, je vse bolj dobivalo obeležje železarskega naselja. Kmetje so se začeli ukvarjati tudi z rudarjenjem, oglarjenjem in tovarjenjem. Ob koncu 16. stol. so bile na območju Javorniškega Rovta tri kmetije in ena kajža. Leta 1602 pa je bilo na Koroški Beli 15 kmetij in 35 kajž. 1616. leta so fužine prešle v roke Passarelljev, ki so imeli obrate tudi na Koroškem. Le-ti so tik ob obratih 1630. leta zgradili graščino, nekaj let kasneje pa tudi rudarsko postojanko na Pristavi v Javorniškem Rovtu.

V času, ko je znameniti Janez Vajkard Valvasor zbiral gradivo za svoje življenjsko delo Slava vojvodine Kranjske (1689), so bili kraji ob Savi Dolinki že dokaj obljudeni, savske in javorniške fužine pa so že slovele daleč naokrog. "Na tem mestu kaže Vulkan svoje mojstrske izdelke, zakaj najboljšje jeklo, ki se da kje dobiti, se izdeluje tukaj... Železa pa ne izdelujejo... Tu kujejo tudi hrvaško jeklo, ki tako rado turško kri pije in se sovražnikom strahno pred očmi svetli; predorni ostri rez ima od perfektnih jeklarskih mojstrov v Javorniku." Tu "polja rodijo le enkrat na leto"... Ljudje pa so tu "čvrsti, zdravi, močni in vztrajni..." Bili pa so ti kraji znani, ker se tu "vzpenjajo in lezejo tod tihotapci s svojo robo, da bi ušli carini... Če tihotapce s soljo, medom, brinjem, vinom in žganjem iznenada zalotijo koroški pazniki, kakor se neredko zgodi, nastane hud spopad, ki stane oba dela mnogo krvi, zakaj tako divje se bijejo s krogli, sabljami in gorjačami, da jih veliko obleže..."

Železarstvo in rudarstvo sta krajem ob Javorniku in Koroški Beli dajala vse močnejši pečat. Zanimivo je obdobje, ko so fužine z rudniki prešle v last znamenite rodbine Zoisov. Leti so so vodili fužine od 1752., ko jih je kupil Michel Angelo Zois, do 1869., ko so prešle v last močne Kranjske industrijske družbe. Takrat (1754) so domačini obnovili cerkev, ki pa je današnja podoba dobila šele po požarih 1761. in 1771. leta. Svoj pečat je kraju dal predvsem Žiga Zois, ki je prav na Javorniškem gradu sprejema mnoge znamenite tistega časa. Brat Karl Zois (takrat znameniti botanik) je v svoji botanični zanesenosti dal celo zasadi zanimiv botanični park z več kot dvajsetimi novimi drevesnimi vrstami in grmovnicami, od katerih so se nekatere ohranile vse do danes. Nad Medjim dolom pa je zgradil planinsko kočjo, od koder se je podajal na znamenite botanične pohode v Kravankah, kjer je odkril več novih rastlinskih vrst.

Največja naravna nesreča je Koroško Belo zadela 13. novembra 1789, ko je v dolino zgrmel hrib Čikla in zasul 40 hiš. Potem je prišla francoska vojska, ki je pustila mnoge sledove. Ostala so nekatera francoska znamenja in tudi pokopališča. Najbolj zanimivo je "francosko pokopališče" nad Križevci nad Javorniškim Rovtom.

1870 je po dolini stekla tudi

prva železnica, na Javorniku pa so zgradili tudi železniško postajo. Napredek je javorniškim fužinam dal sloves, še posebej, ko je bil prav v javorniškem plavžu 1872 prvi pridobljen ferromangan. Takrat je sloves javorniških fužin segel po vsem svetu. Iz takratnega rudnika manganove rude na Begunjski so napeljali celo prvo žičnico na Slovenskem. Toda že zastarele naprave iz Zoisovih časov so se ob koncu stoletja morale umakniti novim veljavniškim obratom. Plavž so podrli, rudnike pa zaprli, saj niso bili več rentabilni. Za pogon valjarn so zajeli vso vodo iz javorniškega potoka v Javorniškem Rovtu, od tam pa napeljali v dolino 3400 metrov dolge cevovode za pogon turbinskega kolesa (premer 9,4 metra), ki je poganjalo valjavske naprave.

Prva svetovna vojna, ko je bilo na Koroški Beli že 2712 prebivalcev (451 delavcev), kraju ni prizanesla. 14. avgusta 1917 so italijanska letala z zažigalnimi bombami zasula Koroško Belo in jo do tal razdejala. Toda znova so domačini kraj obnovili. Odločnost pa so vedno znova dokazovali tudi z močnim sindikalnim gibanjem, ki je leta 1935 pripeljalo celo do generalnega štrajka, takrat enega največjih na Slovenskem. Takratna občina Koroška Bela s kraji Javornik, Koroška Bela, Javorniški Rovt in Potoki je imela 3045 prebivalcev in 358 hiš.

V drugi vojni so se domačini vključili v boj proti nemškemu okupatorju, poti v Javorniškem Rovtu pa so številni partizanski kurirji in terenci uporabljali za ilegalno delovanje. Po vojni pa je Koroška Bela znova doživela razmah. Zgrajeni so bili novi gigantski valjavniški plavži. Čeprav se je kraj upravno vključil v mestno upravo Jesenic, je obdržal svojo identiteto, ki jo je stoletja navkljub vsem nesrečam uspel zadržati. Danes ima krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela blizu 6000 prebivalcev.

Na podlagi Utrinkov iz zgodovine železarskega Javornika in Koroške Bele, avtorja Toneta Konoblja, pripravil A. Žalar

Pomladitev gasilskih vrst

Gasilci s Koroške Bele skrbijo za vzdrževanje gasilske opreme in gasilskega doma, veliko pozornost pa namenjajo tudi pomladitvi članstva. Društvo prizadevno vodi inž. Janez Zaveljcina.

Gasilci s Koroške Bele bodo v soboto, 20. junija, pripravili gasilsko veselico ob 95-letnici obstoja društva. Predsednik društva je inž. Janez Zaveljcina, ki takole pravi:

»Gasilstvo ima v krajevni skupnosti dolgoletno tradicijo. Že leta 1897 je devet vaščanov Koroške Bele spoznalo nujnost organiziranja požarne obrambe in so imenovali gasilsko službo.

Društvo se je hitro razvijalo, še posebej pa se je članstvo povečalo po požaru 14. avgusta 1917, ki je v dobršni meri uprepil vas. Med obema vojnoma je društvo dopolnjevalo gasilsko opremo in že leta 1939 so nabavili motorno brizgalno. Pred drugo svetovno vojno je društvo prišlo v spor s tedanjo občinsko vlado, ki je želela graditi nov gasilski dom na neprimerni lokaciji - na Javorniku. Moj oče, ki je tedaj vodil društvo, je organiziral izdelavo sušilnega stolpa na svojem domu, potem pa so ga skrivaj preko noči postavili na mesto, kjer je še sedaj. Zaradi tega se je celo moral zagovarjati na okrajnem sodišču v Celju, ki je prav-

Janez Zaveljcina

do z občino zaključilo v korist društva.

Po vojni so gasilci razširili dom, kupili novo motorno brizgalno, orodni avtomobil. Ob 90-letnici društva je bila nabavljena traktorska gasilska cisterna in ob tej priložnosti je izšla tudi broušra o zgodovini društva. Zdej se trudimo predvsem za to, da bi pomladili društvo in poskrbeli za usposabljanje - v zadnjih letih je kar 14 mladincev uspešno zaključilo tečaj za izprašane gasilce, v društvu pa namenjamo veliko skrb tudi vzdrževanju opreme in doma. Tako smo na novo prekrili stolp, lani vgradili novo garažno vrata. Vsega tega pa ne bi zmogli, če člani ne bi tako prizadevno sodelovali, krajani pa cenili naše delo, kar se kaže v množičnem odzivu na nabiralne akcije. » D. Sedej

Namesto jubilejne kavice

Dvanajstega maja je praznovala trgovina DELIKATESA v Kranju štirideseto obletnico delovanja. Tega dne, 1952. leta, je registrsko sodišče vpisalo v svoj register novo podjetje DELIKATESA trgovsko podjetje Kranj. Prav bi bilo, da bi se spomnili svojih zvestih kupcev vsaj z jubilejno kavico, kot je to storila vrsta podjetij ob svojih jubilejih. Ker tega ni bilo, sem čutil dolžnost, da se tega dogodka spomnim z nekaj vrsticami.

Trgovino so kupci resnično sprejeli za svojo, saj jim je v tistem času nudila širok asortiman blaga, ki ga ni bilo povsod in je bilo na trgu iskano. Blago je nudila celo po nižjih cenah in prijazno postrežbo. Obratovalni čas je bil edinstven v Sloveniji, saj je trgovina obratovala 365 dni v letu, od 6. ure do 22. ure, tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih. Zaprtja je bila na Novo leto, ker je bila letna inventura. Obratovalni čas je privabljal kupce od vsepovsod, posebno še ob sobotah, nedeljah in praznikih so jo obiskali turisti, ki so obiskali Gorenjsko. Kupcev iz Ljubljane je bilo, posebno v teh dneh, veliko, trgovino so poznali prav tako dobro, kot Kranjčani. Sobotnih in nedeljskih kupcev je bilo večkrat toliko, da je bilo potrebno zapirati vhodna vrata in spuščati v trgovino toliko kupcev, da je bilo mogoče delati. Zakaj je bilo tako? Omenil sem že obratovalni čas, velika izbira blaga in nižje cene, največ pa so k temu prispevali prijazni prodajalci, ki so vedeli, da jim kupec prinaša boljše plačo. Vsak prodajalec je bil nagradjen po doseženem prometu. Dnevno je lahko sam izračunal, koliko je zaslužil, seštel je blagajniške bloke, vsoto pomnožil z odstotkom, ki je bil namenjen za plače in tako je vedel za za-

služek. To je bila velika spodbuda za delo, za uspeh podjetja in zadovoljstvo kupca. Trgovina je slovela po odličnih malicah, sladoledu, delikatesnih dobrotah, pečeni šunki v testu itd. Žal pa v tistem času ni bilo žemelj, rogljičkov, makovk in podobnega peciva, saj je primanjkovalo celo kruha, mlino so morali mleti le črno moko, bele skoraj ni bilo. Da bi lahko v trgovini postregli tudi s temi dobrotami, ki so bile ta čas resnično dobrote, smo odprli lastno pekarno, pri Bohoriču, iskali in kupovali pšenico in moko, jo naskrivaj mleli in tako zagotovili vse potrebno, da smo kupcem lahko ponudili tudi te izdelke. Naš kruh je bil nekaj posebnega, dvokilogramski hlebci, pečeni v domači peči.

Podjetje se je hitro širilo in to predvsem v gostinstvu. Gostilna Delfin, za takrat daleč znan bar Biser, restavracija Park, bolj znana po imenu Brioni, hotel Evropa in vrsta gostiln. Zgradili smo hotel Bor v Preddvoru, obnovili hotel Grad Hrib, zgradili depandanso hotela na Jezerskem, obnovili hotel Kazina itd. Pridružila

so se nam podjetja Vino Kranj, Gostinsko podjetje v Trzinu in Kamniku, odprli smo več trgovin na Gorenjskem itd. Vse to je narekovalo, da smo iskali novo ime firme. Poslovali smo z tujimi agencijami, ki so v naše hotele pošiljale goste, težko je hotelne kapacitete ponuditi pod firmo Delikatesa in zato smo sprejeli novo ime firme in sicer CENTRAL gostinsko in trgovsko podjetje Kranj. Trgovina Delikatesa še danes posluje, želim poslovnih uspehov in veliko zadovoljnih kupcev. Tudi jubilejna kavica ni vse.

Andrej Babič

Nova brošura o Bledu

Bled, 5. junija - Turistično društvo Bled je izdalo brošuro "Turistične informacije", ki je dobrodošla informacija vsakemu turistu. Vsebuje splošne podatke o Bledu, možnosti nastanitve in prehrane v Hotelih, penzionih, predstavlja tudi turistične kmetije, možnosti izletov in sprehodov po Bledu in okolici, Triglavski narodni park itd. Dodali so telefonske številke pomembnejših institucij in organizacij, ki jih utegne potrebovati turist, navedene so možnosti nakupov in storitev.

Brošuro so natisnili v štirih jezikih, slovenskem, nemškem, angleškem in italijanskem, v nakladi 11 tisoč izvodov.

Maja velik promet na borzi

(STA) Maja je skupni promet na Ljubljanski borzi znašal nekaj manj kot 45 milijonov mark, od tega na prostem trgu 7,7 milijona mark. Na prostem trgu so največ prometa dosegle državne obveznice, prva izdaja je imela 4,5 milijona mark prometa, druga pa 1,9 milijona mark. Med obveznicami podjetij je največji promet dosegla obveznica Laškega in sicer 0,6 milijona mark, obveznica Gorenja 0,2 milijona in obveznica Rogaške 1 0,13 milijona mark.

Na neuradnem trgu so najvišji promet dosegli blagajniški zapisi Banke Slovenije za tuj denar, znašal je 37,2 milijona mark in je bil rekorden. Maja je vrednost marke padla za 4 odstotke pod uradni tečaj Banke Slovenije. Med člani Ljubljanske borze so največ prometa ustvarili: Banka Slovenije 16,1 milijona, Ljubljanska banka d.d. 7 milijonov in Splošna banka Koper 6,5 milijona mark.

Borzna provizija manjša

Z junijem je Ljubljanska borza provizijo zmanjšala z 3 na 2 promila, saj se trg kapitala vse bolj uveljavlja, s tem pa so še povečali privlačnost borznega poslovanja.

V BiH tri valute?

(STA) V Bosni in Hercegovini imajo veliko težav z denarjem, vlada je sprejela predlog, da mora biti vsak bankovec označen s pečatom Narodne banke BiH. Čeprav plačilni promet med Sarajevom in Beogradom uradno ni bil prekinjen, NBJ že tretji mesec BiH ne izplačuje denarja, zato NB BiH namerava uvesti nov denar, ki naj bi postopoma zamenjal vse različice starega. Hrvaška demokratična skupnost (HDZ) za BiH pa je predlagala, naj bi vsaka narodna skupnost imela svoj denar.

Nova delnica ljubljanskega Leka

Na četrtkovi dražbi Ljubljanske borze se je v uvrščeno kotacijo s prvo emisijo vključila delnica Lek d.d. Ljubljana in sicer serija C. Začetni tečaj delnice je 100 mark, preračuna v tolarstvo protivrednost, nominalna vrednost emisije je pet milijonov mark (65 milijonov tolarjev). Gre za dokapitalizacijo Leka, ki je doslej izdal že dve seriji delnic.

Koliko je vreden tolar

Uradni tečaj: Na tečajni listi Banke Slovenije veljajo od 9. junija naprej:

		nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	100 ATS	726.0386	728.2232	730.4079
Nemčija	100 DEM	5109.7087	5125.0840	5140.4593
Italija	100 LIT	6.7602	6.7805	6.8008
Švica	100 CHF	5591.5543	5608.3794	5625.2045
ZDA	1 USD	81.4794	81.7246	81.9695
Jugoslavija	100 YUD		6.0000	
R. Hrvaška	100 HRD		42.0000	
R. Makedonija	100 MAD		14.0000	

Podjetniški tečaj: Na tečajni listi Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov veljajo od 9. junija dalje:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	710.4500	717.5545
Nemčija	100 DEM	5000.0000	5050.0000
Italija	100 LIT	6.6150	6.6812
Švica	100 CHF	5471.5000	5526.2150
ZDA	1 USD	79.7300	80.5273

V menjalnicah so bili v ponedeljek, 8. junija, ob 13. uri tečaji naslednji:

	marke		šilingi	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
Abanka Kranj	49,80	52,19	6,90	7,40
Aval Bled	50,30	52,00	7,10	7,40
Geoss Medvode	51,20	52,35	7,16	7,44
Gorenjska banka Kranj	50,00	52,40	6,97	7,42
KZ Sloga	50,90	52,30	7,12	7,40
Otok Bled	50,00	52,60	7,10	7,47
Partner Kranj	50,00	52,60	7,10	7,47
SKB Kranj	50,00	52,60	7,10	7,47
Slov. hran. in pos. Kranj	50,20	52,40	7,10	7,40

(lira nakupni 6,55, prodajni 6,86)

Zlata borza: Na četrtkovi dražbi je bilo nekaj več prometa, saj je pri zlato denarju lastnike zamenjalo 8 lotov južnoafriškega kuregerranda, 18 lotov belgijskega franka, 18 lotov francoskega franka in štirje loti zlatnika dunajske filharmonije. Več prometa kot običajno je bilo tudi nepredelane žlahtne kovine in sicer 44 lotov zlata in 20 lotov srebra. Cena za gram zlata je znašala 1.097 tolarjev, za gram srebra 12,5 tolarjev.

TOKOS TRŽIČ p.o.

Organizira v svoji tovarniški prodajalni na Deteljici pri Trzinu

PRODAJNO AKCIJO

OD 8. - 20. 6. 1992

S popustom od

15 - 50 %

in ugodnimi plačilnimi pogoji boste lahko kupili razno poljedelsko orodje in vrtno ročno orodje iz proizvodnje TOKOSA ter njegovih tujih partnerjev.

Posebni popust namenja TOKOS svojim kupcem tudi za razne rezilne dele za kmetijsko mehanizacijo.

IZKORISTITE POSEBNO PRILožNOST:

TOKOS DETELJICA PRI TRZINU, 8. 6. - 20. 6. 1992 TOVARNIŠKE CENE IN DODATNI POPUSTI!

TERME LENDAVALA

Spoznajte nov prizidek hotela Lipa in se tudi vi pridružite veliki družini »Prijatelj Term Lendava«!

Nudimo vam posebno ugoden PROMOCIJSKI PROGRAM s pol- ali polnim penzionom.

Ker pomeni prijateljstvo predvsem dajanje, vam v tem programu poklanjamo 1 DAN GRATIS za bivanje nad tri dni (velja za mesec junij).

KUPON »Promocijski program« - Junij 1992

Ime, priimek in naslov: _____

Termin: _____

Vrsta sobe: _____

Presenečenje: žrebanje kuponov za tri lepe nagrade 25. 6. 1992

Informacije in rezervacije: TERME LENDAVALA, d.o.o., 69220 Lendava, Hotel Lipa, tel.: 069/75-722, 75-721, tel./fax: 75-723

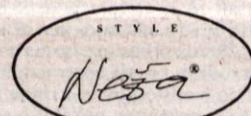
Pričakujejo vas Terme Lendava - zavetje zdravja v prijaznem naročju Lipe.

HALO ORLI
216 288

Avto šola JURE

organiziramo tečaj CPP A + B kategorije, 15. junija ob 18. uri. Izkoristite ugodnosti, ki jih nudi avtošola Jure. Tel.: 241-480, 51-864

TRGOVINA S PERILOM IN KOZMETIKO
Kranj, Gregorčičeva 8

Za vse, ki cenite kvaliteto in lepo, v trgovini "Neža" lahko kupite po zmernih cenah

celoten program tovarne LISCA: nedrčke, bodije, hlačke, steznike, kopalke (ženske, moške, otroške), complete za prosti čas, bluze, ženske kostime (posebno ugodna ponudba), pajkice, bermuda hlače.

kvalitetno moško perilo GALEB

Na voljo vam je velika ponudba modnih dodatkov in kozmetike vrhunskih evropskih znamk.

VSAK KUPEC PREJME LIČNO DARILO!

Nov Hofer v Beljaku/Villachu

Kot je bilo načrtovano, je uspelo HOFERU pravočasno odpreti novo podružnico v Avstriji, tokrat na Koroškem in sicer v Beljaku, Ossiacher Zeile. Tudi za stranke iz Slovenije je podružnica zelo lahko dosegljiva, kajti leži ob glavni povezavi med beljaškim jugom in severom. Razveseljivo je tudi precejšnje število parkirnih prostorov. Hkrati je to že 15 podružnica na Koroškem in še naprej velja geslo HOFERJA: dobra kvaliteta po ugodnih cenah. Poleg zelo obsežne ponudbe živil so posebne ponudbe potrebščin za gospodinjstvo, vrt, prosti čas in obleke.

Zadružna svoboda

Ko ni bilo zadružne svobode, so si jo mnogi zelo želeli; zdaj, ko jo imajo, pa nekateri ne vedo prav dobro, kaj bi z njo.

Ko je bil še socializem, so kmetje na veliko kritizirali zadruge, češ da so podaljšana roka (komunistične) oblasti, da z zadrugami, kakršne so bile nekada, nimajo ničesar skupnega (razen imena), da v njih kmetje nimajo nobene besede, da so le orodje v rokah drugih - in tako dalje. Kritike so bile bolj ali manj upravičene, prav tako tudi zahteve po reformi socialističnega zadružništva.

Reforma je začel Markovičev zvezni zakon in jo dokončno "zakoličil" slovenski zakon, ki zadrugam daje tudi možnost, da dobijo nazaj, kar jim je bilo odvzeto, in da si olastnijo 45-odstotni delež družbenega premoženja klavnice, mlekarne, vinskih kleti in še nekaterih kmetijsko-predelovalnih podjetij. Zakon je po oceni večine strokovnjakov dober: po eni strani zagotavlja spoštovanje temeljnih načel klasičnega zadružništva, po drugi pa daje zadrugam možnost, da sami določijo zadružna pravila, se odločijo o tem, ali so lahko člani tudi delavci zadruga, izberejo direktorja, se odločijo o višini zadružnega deleža, o izločitvi iz zadruga in o ustanovitvi nove, manjše zadruga...

Zdi se, da so se nekateri, navajeni na "nareke in predloge z vrha", ustrašili svobode in izbire, ki jo daje in ponuja zakon, in da ne vedo, kako bi v praksi uresničili možnost, da postanejo upravniki in gospodarji zadruga. Tisti, ki so še pred leti najbolj kritizirali socialistične zadruge in zahtevali, da morajo v njih odločilno besedo dobiti kmetje, se zdaj z vsemi štirimi (verjetno tudi zaradi slabih izkušenj iz preteklosti) upirajo, da bi zasedli mesto v upravnem odboru in tudi materialno, z nekajkratnim jamstvom vrednosti zadružnega deleža, prevzeli odgovornost za poslovanje. Nekateri, ki so že načrtovali, da bo bodo takoj po sprejetju zakona o zadrugah ustanovili svojo zadruga, so zdaj "potegnili zavoro" in se odločili za precej nevarno taktiko: počakajmo leto ali dve, da bomo videli, kaj se bo zgodilo.

Da so se ponekod ponujene svobode nekoliko ustrašili, je več razlogov, glavni pa je vsekakor ta, da v sedanjih davčno in finančno neurejenih razmerah v zadrugi ne vidijo organizacije, ki bi pri prodaji in nakupu lahko bila konkurenčna. Kmet pa bo - razumljivo - prodajal tistemu, ki mu bo več plačal, in kupoval tam, kjer bo ceneje. ● C. Zaplotnik

MEŠETAR**Majski stroški prireje mleka - 27,16 tolarja za liter**

Kmetje bodo za junija oddano mleko (s 3,6 odstotka tolačice) prejeli v sredini julija ali pa še kasneje povprečno 21,40 tolarja za liter, majski stroški prireje litra mleka na kmetijah z 11 kravami in s povprečno mlečnostjo 3800 litrov pa so po oceni Kmetijskega inštituta Slovenije znašali že 27,16 tolarja oz. 6,3 odstotka več kot aprila. Stroški so porasli predvsem zato, ker se je vrednost ure živega dela povečala za 28 odstotkov oz. so za toliko porasle neto plače v kmetijski proizvodnji. Ostala spremembe cene (podražitev mineralnih gnojil za 2 do 6 odstotkov in krmne mešanice za govedo od 0,5 do 3 odstotka ter pocenitev nekaterih sredstev za varstvo rastlin in elektrike ter ponovne uvedbe regresa za pogonsko gorivo) niso vplivale na rast stroškov.

Velik razkorak med odkupno ceno in med stroški je tudi pri pitanju živine. V Kmetijskem inštitutu Slovenije so izračunali, da so bili maja stroški prirasta kilograma govedu pri specializiranem pitanju (prirast 0,85 kg/krmni dan) 154,71 tolarja, pri nespecializiranem pitanju (prirast 0,77 kg/krmni dan) pa 186,80 tolarja. V gorenjskih (družbenih) klavninah pa že od 6. aprila dalje odkupujejo mlado pitano govedo ekstra kakovostnega razreda po ceni 119,84 tolarja za kilogram, prvorazredno po 110,25 tolarja, drugorazredno po 101,43 tolarja...

KINOLOŠKO DRUŠTVO NAKLO

Kinološko društvo Naklo prireja veliko razstavo psov vseh pasem na prostoru Poslovnega centra Gorenjskega sejma, Kranj. Prireditve bo za lovske pasme in hrte v soboto, 13. 6. 1992, in v nedeljo, 14. 6. 1992, za vse druge pasme. Razstavljalci prihajajo iz vse Evrope.

Nastop šolanin in reševalnih psov bo oba dneva ob 15. uri.

KD Naklo vabi vse prebivalce Gorenjske, da si razstavo ogledajo.

REMOINT p.o. KRANJ
ALPETOIR

Servisno prodajni center, Kranj - Labore, tel.: 064/221-031

AVTOPLAŠČI

Sava EXACT

- velika izbira
- nizke cene
- brezplačna montaža in centriranje

Delovni čas: 6.00 do 19.00, sobota: 7.00 do 13.00

Uresničevanje zakona o zadrugah**Visoki zadružni deleži odbijajo male kmete**

Dr. Franc Zagožen: "Na prste rok lahko preštejemo kmete, ki pravijo, da zadruge ne rabijo."

Naklo, 4. junija - Slovenska ljudska stranka je v četrtek zvečer pripravila v Marinskovi gostilni v Naklem pogovor o uresničevanju zakona o zadrugah. Pogovora so se udeležili Ivan Oman, član republiškega predsedstva in podpredsednik slovenskih krščanskih demokratov, Marjan Podobnik, predsednik Slovenske ljudske stranke, dr. Franc Zagožen, kmet, univerzitetni profesor in republiški poslanec, poslanca Franci Feltrin in Ivan Štular, predstavniki vseh gorenjskih podružnic Slovenske ljudske stranke oz. njene kmečke zveze, nekateri kmetje in drugi.

Poglejmo, kaj so povedali o zakonu o zadrugah, o tem, kako ga uresničevati, predvsem pa o številnih praktičnih dilemah, vprašanih in problemih!

Dr. Franc Zagožen:

Markovičev zakon o zadrugah, po katerem so se nekatere zadruge v Sloveniji že začele organizirati, je bil pomanjkljiv predvsem v tem, ker je zadruge puščal brez premoženja in brez možnosti za razvoj. To je bil tudi razlog, da smo se po volitvah zelo prizadevali za to, da dobimo tak zakon, ki bo zadrugam omogočil, da dobijo nazaj zadosti premoženja. Ker smo se zavedali, da so zadruge lahko uspešne le, če imajo v lasti tudi znaten delež predelovalne industrije, smo se še posebej zavzemali za 10. poglavje, ki govori o vračanju zadružnega premoženja in o lastninjenju živilsko predelovalne industrije. Če tega premoženja ne bi dobili, bi morali ob sedanji že tako predimenzionirani industriji graditi novo, s čimer bi delali škodo sebi in drugim, predvsem končnim porabnikom, ki bi vse to morali plačati. Vodstva nekaterih kmetijsko-predelovalnih podjetij so

razumela zakon o zadružništvu in so se celo zavzemala za tako lastninjenje, kot ga predvideva zakon o zadrugah; večina pa, žal, desetemu poglavju nasprotuje in zahteva celo presojo na ustavnem sodišču.

Rok za uskladitev sedanjih zadrug z novim zakonom je zelo kratek (do 30. junija letos), vendar pa zakon zadrugam daje možnost, da se v predhodnem enoletnem obdobju dogovorijo, ali hočejo velike ali male, splošne ali specializirane zadruge. Po enem letu postopki za statusne spremembe ne bodo več tako enostavni, ampak bo za to potrebna dvetretjinska večina. Zdjaj je pomembno predvsem to, da svojo organiziranost in poslovanje uskladijo z zakonom in da s tem dobijo pravico do lastninjenja po desetem poglavju zakona in do vračila odvzetega premoženja in vloženih sredstev.

Zakon ne določa, ali so delavci lahko člani zadrug ali ne, ampak to prepušča zadrugnim pravilom, ki jih člani sprejmejo na občnem zboru. Ker je bistvo zadrug v tem, da pospešujejo gospodarske koristi svojih članov, potem - po mojem mnenju - včlanjevanje delavcev v zadruge ni upravičeno. Zaposleni

Janez Eržen, kmet iz Žabnice in predsednik podružnice SLS Sorsko polje, je povedal, da se tudi večji kmetje včlanjujejo v zadruge, vendar pa jih je zelo težko pridobiti za delo v upravnem odboru. Samo odbor ne bo mogel kot policaj skrbeti za to, da bodo kmetje prodajali pridelke v zadrugo, ampak bi morala za nekatere ugodnosti poskrbeti država. Milana Pahorja iz radovljiške podružnice najbolj skrbi, kako v novih zadrugah zagotoviti dostojno življenje malemu in srednjemu kmetu. Kmet Ciril Zaplotnik, predsednik novoustanovljene Gorenjske mlekarne zadruge, se je vprašal, zakaj bi kmetje pri organiziranju v zadrugo morali čakati na jesen in zimo, ko pa jim zakon daje legitimno pravico in možnost, da se že zdaj odločijo za ustanovitev svoje. Kmetijski svetovalec-specialist Franci Pavlin pa je dejal, da bodo zadruge obstale le, če bodo dale večji pomen letnim pogodbam in izpolnjevanju pogodbenih obveznosti.

Posvetovanje**Gorski svet - varstvo in razvoj**

Bled, 5. junija - Zveza društev inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva Slovenije in Društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva Bled prireja v četrtek v dvorani Gozdnega gospodarstva Bled posvetovanje z naslovom Gorski svet - varstvo in razvoj. Na posvetovanju se bodo srečali gozdarji, lesarji, turistični delavci, kmetijci, vodarji, gospodarstveniki in drugi.

Dr. Hubert Požarnik bo govoril o varovanju narave kot pogoju za preživetje, predsednik radovljiškega izvršnega sveta Jože Resman bo predstavil gospodarski, predvsem pa turistični razvoj občine, Janez Bizjak pa Triglavski narodni park. Janez Košir bo predaval o gozdu in njegovih funkcijah v gorskem svetu, Jože Pintar je svoj referat naslovil Vode, gozdovi - hribovi in gore, mag. Franc Dobida in Miran Mozetič pa bosta predstavila gospodarska gibanja in razvoj lesarstva na Gorenjskem ter stališča blejskega LIP-a. Udeleženci posveta si bodo po razpravi ogledali še dolino Radovne.

Pokrovitelji posvetovanja so ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Občina Radovljica, Gozdno gospodarstvo Bled in LIP Bled. ● C. Z.

Lajmska borelijoza v slovenskih gozdovih

Ljubljana - Univerzitetna klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja ter Splošno združenje za gozdarstvo Slovenije sporočata, da je lajmska bolezen, ki jo prenašajo klopi od spomladi do jeseni, razširjena po vsej Sloveniji. Pred okužbo se lahko zavarujemo s tem, da gremo v gozd s primerno obleko, s čimprejšnjim odstranjevanjem klopov in z ustreznimi sredstvi. Na okužbo nas opozorijo težave, kot so glavobol, vrtoglavica, bolečine v križu, hrbtni, prsnem košu, mišicah in sklepih, ohromitev obraza ali udov, motnje vida, sluha, spomina in nespečnost ali nervoza. Za okužbo je značilen obroščast kožni izpuščaj, ki se lahko pojavi v nekaj dneh na mestu, kjer se je klop priseljal. Ker za bolezen še ni cepiva, je zelo pomembno čimprejšnje zdravljenje z antibiotiki. Če bolezen ne zdravimo v zgodnjem obdobju, se lahko kasneje pojavijo okvare živčevja, srca in sklepov.

Predsednik tržiške podružnice Miro Bajd je dejal, da ga moti, ker zadružna pravila vsebujejo le pravila za kmete, ne pa tudi za vodilne. Da bi se zavarovali pred "staro prakso", je predlagal, da bi pripravili pravila tudi za vodilne. Dr. Franc Zagožen je dejal, da takšnih pravil ni in jih ne bo, saj direktorja postavi upravni odbor, ki z njim tudi sklene pogodbo. Na republiki bi lahko pripravili le vzorec takšne pogodbe, je menil dr. Zagožen in povedal, da je doslej videl nekatere pogodbe, iz katerih je mogoče sklepati, kot da je upravni odbor odgovoren direktorju, ne pa obratno.

v zadrugah imajo možnost, da svoje interese (podobno kot delavci v podjetjih) zavarujejo s kolektivnimi pogodbami in z drugimi akti. Če pa zadružna pravila tudi delavcem dajo možnost, da se včlanijo v zadruge, naj bi tako kot vsi ostali obvezno plačali zadružni delež in prevzeli s pravili določeno jamstvo. Zadruga, v katerih bi delavci imeli večino, sodišča ne bi smela registrirati.

Poseben problem so gozdarske temeljne organizacije ko-

operantov. Ponekod so jih že likvidirali in premoženje, če ga je kaj ostalo, prenesli na gozdno gospodarstvo, drugod likvidacijski postopki še potekajo. Naloga kooperantov je, da TOK-e preoblikujejo v gozdarske ali v kmetijsko-gozdarske zadruge in da takšne zadruge kot pravne naslednice tudi zahtevajo nazaj morebitno premoženje, ki je bilo ob likvidaciji preneseno na gozdno gospodarstvo.

Zakon predpisuje obvezno plačilo zadružnih deležev in tudi prevrednotenje (revalorizacija) tistih deležev, ki so jih kmetje vplačali v preteklosti. Čeprav so jih nekateri doslej plačali dvakrat ali celo trikrat, jih bo težko upoštevati, ker ni evidence. Kolikšni naj bi bili deleži, je samostojna odločitev občnega zbora, vendar pa ne bi smeli biti tolikšni, da bi odbijali malega kmeta.

Ivan Oman:

Zakon o zadrugah je dober, saj že trem kmetom ali drugim daje možnost, da ustanovijo kakršnokoli zadrugo; sicer pa bomo o njih bolj pametno govorili šele poletje, ko bomo imeli za sabo tri leta kapitalizma. V Škofji Loki smo delali zadružna pravila eno leto, prej pa

da zadruga pridobi začetni kapital; ob preoblikovanju obstoječe pa to ni nujno. Visoki deleži (tudi tisoč mark) so le igra nekaterih, da bi iz zadruga odgnali male kmete. V Škofji Loki smo se odločili za deleže v višini sto mark in za trikratno jamstvo.

Ko bomo znali odgovoriti na vprašanje, zakaj potrebujemo zadruge, bomo tudi vedeli, kakšne rabimo. Zdjaj nam ne preostane drugega, kot da jih uskladimo z novim zakonom in da prek jeseni in zime "vzame" stvari v svoje roke" in preprečimo, da bi propadle. Sedanje zadruge kot trgovska podjetja namreč niso konkurenčne zasebnikom. Za zdaj se sicer rešujejo s prodajo lesa, vendar pa ni razloga, da bi z dobičkom od prometa z lesom pokrivali izgubo v ostalih dejavnostih in financirale celotni zadružni aparat.

Socializem je prinesel tudi organiziran odkup živine, ob katerem se kmetom zastavlja vprašanje, ali je v njihovem interesu. Prepričan sem, da bomo v nekaj letih začeli prodajati živino neposredno mesarjem. Noben ne bo dal živine v zadruge samo za to, da bi jo vzdrževal, ampak le tedaj, če bo zanjo tudi več dobil. ● C. Zaplotnik

Denacionalizacija**Prvemu tržiškemu kmetu vrnili odvzeto zemljo**

Tržič - Iz tržiške podružnice Združenja lastnikov razlaščenega premoženja so sporočili, da so v občini pred kratkim prvemu denacionalizacijskemu upravičencu vrnili podržavljeno premoženje. Kmet Jakob Dovžan s Podljubelja je dobil nazaj šestnajst hektarjev gozda. Odločba je že pravomočna. ● C. Z.

Prvi cvetlični festival

Ljubljana - V Cekinovem gradu v parku Tivoli v Ljubljani bo od 18. do 21. junija prvi cvetlični festival Gardenia. Na festivalu bodo sodelovali številni tuji in vsi najpomembnejši slovenski floristi, ki se bodo pomerili tudi na prvem državnem prvenstvu. Na festivalu bodo prodajali tudi rezano cvetje, sadike, keramiko, vrtno orodje in strokovno literaturo. Razstava bo vse dni odprta od 8. do 22. ure, cena vstopnic za skupine je 250 tolarjev na posameznika, več kot 20-članskim skupinam pa pripada brezplačna vstopnica. Ker prireditve sovpadajo z začetkom turistične sezone in s prvo obletnico samostojnosti Slovenije, prireditelji pričakujejo velik obisk. ● C. Z.

Popravek

Ko smo v petek, 29. maja, objavili strokovni članek z naslovom Dognovanje posevkov, je pri pretipkavanju prišlo do napake. Avtor članka ni Anton Pogačnik, ampak kmetijski svetovalec dipl. ing. agr. Anton Potočnik. Avtorju in bralcem se za napako opravičujemo.

JEANS CLUB

KRANJ
 Koroška 16
 tel.: 212-249
 Odprto:
 od 9. do 19. ure
 sobota
 od 8. do 13. ure

UREJA: VILMA STANOVNIK

GLASOVA STOTINKA

GORENJSKA MLEKARNA
 K R A N J

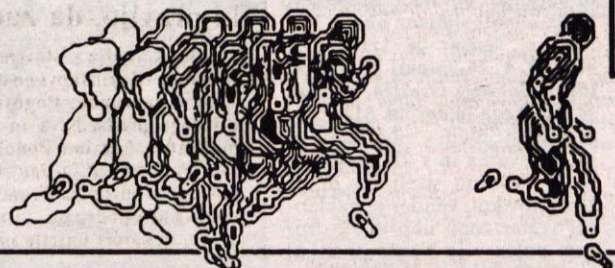

PRIJETNO BRANJE

tel./fax: 064 326-434

U SISTEM
TRGOVINA - SERVIS

Bojan Udovič
 Prebačevo 51,
 64000 Kranj, Slovenija

JUBILEJ ŠPORTNE ZVEZE RADOVLJICA ŠPORT POVEZUJE OBČINO

Športna zveza Radovljica je konec tedna proslavila 30. obletnico delovanja. Zveza združuje 71 športnih organizacij, v katerih je 10633 članov.

Radovljica, 6. junija - S slovesno akademijo v Festivalni dvorani, na kateri sta za kulturni program poskrbela domačina, sopranistka Olga Gračelj in oktet Lip Bled, pred tem pa so podelili priznanja najuspešnejšim lanskim športnikom, so v radovljiški občini sklenili praznovanje 30-letnice Športne zveze. V predvečerju Festivalne dvorane na Bledu pa je bila razstava športnih priznanj, ki so jih osvajali radovljiški športniki.

Športni zvezi ali jo hočejo celo ukiniti, gledajo na šport enostransko in vidijo samo eno pango. Šport povezuje občino in čeprav bo ta po novem razpadla na več občin, bo šport še vedno povezovalni element.

Predsednik skupščine Vladimir Černe je podelil jubilejna priznanja športnim delavcem. Prejeli so jih Miran Kenda, Peter Piškur, Mirko Stare, Božo

Gorenjska nogometna liga LTH GORENJSKI PRVAK

Loški nogometaši bodo igrali na kvalifikacijah za II. vezno ligo, v A gorenjsko ligo pa so se zaradi zmage v B ligi uvrstili Tržičani.

Kranj, 6. junija - Z zadnjim kolom se je končalo tekmovalno v članskih gorenjskih nogometnih ligah. V A ligi je zmagal LTH iz Škofje Loke. Loškimi nogometašem, ki so v odločilni tekmi premagali na gostovanju Zarico z 1 : 0, je pokal izročil predstavnik Gorenjske medobčinske nogometne zveze Rudi Gros. Ločani grede kot zmagovalec regijske lige na kvalifikacije za vstop v II. državno ligo. Če jim to ne bo uspelo, bodo igrali v novoustanovljeni III. ligi, kamor se je že uvrstila z drugim mestom na Gorenjskem Zarica. Če pa LTH uspe, se v III. ligo avtomatično uvrstijo nogometaši Creine, ki so bili v gorenjski ligi tretji. V A gorenjsko ligo pa so se kot zmagovalci B lige uvrstili Tržičani.

V zadnjem kolu A gorenjske lige so bili doseženi naslednji izidi: Bitnje : Šenčur 0 : 0, Creina : Visoko 3 : 1, Trboje : Lesce 1 : 1, Zarica : LTH 0 : 1, Sava : Mavčiče 3 : 2, Bled : Polet 3 : 3. Vrstni red: LTH 32, Zarica 31, Creina 29, Visoko 28, Bled 27, Polet 22, Lesce 18, Trboje 18, Sava 17, Bitnje 15, Mavčiče 14 in Šenčur 12. Iz lige sta izpadla Mavčiče in Šenčur.
 ● R. Gros

Kovina zmagala na Pokalu Merkurja - Ekipa državnega prvaka Kovine iz Ljubljane, moštvo Trsta in ekipa Merkurja iz Kranja v postavi Aleš Smrekar, Robi Jeraša, Uroš Perlovek in Mladen Kuntner so nastopili na sobotnem namiznoteniškem turnirju za Pokal Merkurja v avli kranjske občine. Na turnirju, ki ga je organiziral Merkur, ni bilo igralcev Wolfsberga iz Avstrije. Zmagala je Kovina, ki je igrala v najmočnejši postavi z Ignjatovičem, Robijem Smrekarjem, Škafarjem in Zalaznikom. Najprej je premagala Trst s 5 : 1, nato pa še v finalu Merkurja s 5 : 0. Merkur pa je premagal Tržačane s 5 : 2. Kuntner in Smrekar sta dobila po dva dvoboja, Jeraša pa enega. Ko bo Merkur dobil primernejše prostore za trening in tekme v dvorani nad prenovljenim kegljiščem pri Zlati ribi (prošnja za gradbeno dovoljenje je že vložena), bodo v Kranju kakovostni namiznoteniški turnirji pogostejši. J. Košnjek, slika G. Šinik

TENIS

TRIGLAV DVAKRAT USPEŠEN

Kranj, junija - V soboto in nedeljo je Triglav dvakrat gostoval in obakrat zmagal. V soboto so gostovali pri Braniku in ga premagali z 9 : 0, v nedeljo pa so z istim rezultatom premagali v Domžalah Domžalčane. Zanimivo je, da so v sobotnem derbiju premagali Branik, ki je tudi kandidat za prvaka, ne da bi izgubili set. Rezultati iz Maribora: Zorko : Por 0 : 2 (3 : 6, 6 : 7), Pečovnik : Janškovec 0 : 2 (2 : 6, 2 : 6), Kos : Urh 0 : 2 (1 : 6, 2 : 6), Marovt : Kavčič 0 : 2 (6 : 7, 4 : 6), Martinčević : Mulej 0 : 2 (3 : 6, 5 : 7), Tkalec : Klevišar 0 : 2 (3 : 6, 2 : 6) Zorko-Kos : Por-Klevišar 0 : 2 (2 : 6, 3 : 6), Pečovnik-Marovt : Janškovec-Urh 0 : 2 (3 : 6, 6 : 7), Martinčević-Tkalec : Starc-Mulej 0 : 2 (5 : 7, 6 : 7). V Domžalah so izgubili en set in to v dvojicah Prešeren-Vrančič : Kavčič-Starc 1 : 2 (2 : 6, 6 : 3, 2 : 6).
 ● J. Marinček

POHOD NA STREHO EVROPE

Kranj, 29. maja - Planinsko društvo Kranj pripravlja med 31. julijem in 8. avgustom 1992 pohod na najvišji vrh Evrope, Mont Blanc. Udeleženci se bodo z avtobusom odpeljali iz Kranja prek Italije skozi predor pod Mont Blancom v Chamonix. Tam se bodo nastanili v kampu in nato opravili vzpon na vrh. Če bo vreme do, bodo pred glavnim vzponom opravili tudi turo za aklimatizacijo na enega od vrhov med 3500 in 4000 metri višine. Pohodniki si morajo pripraviti vso potrebno opremo za kampiranje in za hojo v visokogorju v zimskih razmerah. Vse podrobnejše informacije bodo udeleženci dobili na sestanku pred odhodom. Prijave za izlet, ki stane okrog 350 DEM, sprejemajo v društveni pisarni. ● S. Saje

Blejski veslači odlično začeli sezono

LUZERN BO ODGOVORIL NA MARSIKATERO VPRAŠANJE

Bled, 5. junija - Blejski veslači Denis Žvegelj in Iztok Čop v dvojcu ter Milan Janša, Sadik Mujkič, Sašo Mirjanič in Jani Klemenčič v četvercu brez krmarja so odlično začeli letošnjo veslaško sezono. Že na prvomajski blejski regati, kjer so se "udarili" med sabo in dosegli zelo dobre čase, se je pokazalo, da so varovanci trenerjev Miloša Janša in Stanka Slivnika dobro izkoristili zimo; nastopa na mednarodnih regatah v Essnu in kasneje v Parizu pa sta to samo še potrdila. Dvojec je na vseh tekmah, kjerkoli je letos nastopil, zmagal, odlično pa se "drži" tudi četverec. Čeprav v športu še kako drži pregovor "konec dober - vse dobro", pa veslačem, trenerjema in vodstvu kluba veliko pomenijo tudi rezultati na začetku sezone. Uspehi so dokaz, da so bile priprave dobre; predvsem pa so velika spodbuda pred novimi tekmovanji. Že ta konec tedna bodo nastopili na znameniti regati v Luzernu, kjer se bodo prvič letos pomerili z nekaterimi prekomorskimi čolni. Ob koncu julija pa bo letošnje najpomembnejše tekmovanje - nastop na olimpijskih igrah v Barceloni, kamor Blejci tudi ne bodo odšli povsem brez želja po kolajni.

Iztok Čop: "Z dosedanjimi letošnjimi nastopi sem zelo zadovoljen. Z Denisom sva v dvojcu dosegla celo več, kot sva po tihem pričakovala, saj sva na regati v Essnu premagala tudi lanskega svetovnega prvaka, dvojca iz Velike Britanije. Kako sva pripravljena in kakšno je razmerje moči, bo najbolje pokazala regata v Luzernu, kjer se bodo verjetno zbrali vsi najboljši na svetu. Upam, da ne bova razočarala, in da bova do olimpijskih iger formo še stopnjevala. Doslej nama je uspelo, da sva najbolje veslala prav na svetovnih prvenstvih oz. na najpomembnejših tekmah. Želim si, da bi nama to uspelo tudi letos v Barceloni. Z Denisom sva med kandidati za kolajno, vendar pa se je krog od lani še precej razširil. V finale bo težko priti, še težje do kolajne. Vse, kar lahko obljubim, je le to, da se bova potrudila."

Denis Žvegelj: "Letos smo trenirali še bolj zavzeto kot prejšnjega leta. Doslej smo preveljali že okrog 2500 kilometrov. Treniramo dvanajstkrat na teden, na dan "prevozimo" približno štirideset kilometrov. Z Iztokom sva si zastavila za cilj, da se na olimpijski tekmi uvrstiva v finale in da poskusiva - podobno kot na lanskem svetovnem prvenstvu - doseči čimboljši rezultat."

Sadik Mujkič: "Dosedanji letošnji rezultati na regatah v Essnu in v Parizu potrjujejo, da smo se v četvercu letos lepo ujeli. Doslej smo se že "srečali" z nekaterimi najboljšimi evropskimi ekipami; pred nami pa je nastop na regati v Luzernu, kjer se bomo pomerili tudi z ameriškim, avstralskim in novozelandskim čolnom, in kjer se bo tudi pokazalo, kakšna je naša trenutna pripravljenost. Naš glavni cilj je Barcelona. Kaj bomo tam dosegli, je sicer težko napovedovati; želim pa si, da bi se uvrstili v finale."
 ● C. Zaplotnik

BRAVO, ALENKA

Radovljica, 7. junija - V soboto in nedeljo je bil v Monte Carlu tradicionalni 10. plavalni miting, na katerem je sodelovalo 530 plavalcev iz 18 držav. Sodeloval je tudi del slovenske plavalne reprezentance. Spet se je odlikovala Radovljičanka Alenka Kežjar, ki je na 200 metrov prsno zasedla 3. mesto in postavila nov absolutni državni rekord z 2:39,89, rekordno pa je bilo tudi njeno plavanje na 100 prsno, kjer je bila 11. s časom 1:15,30. ● C. G.

NA BLEDU TENIŠKI KAMPI

Ljubljana, 9. junija - Do 20. junija ali 14 dni pred terminom, v katerem se želite udeležiti teniškega kampa na Bledu, sprejemajo prijave v agenciji Mladi turist, Ljubljana, Celovška 49 (telefon 061/321-897), agencija Matic, Maribor, Grajski trg 1 (062/211-668) in Klub Zaka na Bledu, (77-689). Termin kampov so od 1. julija do 10. julija, od 12. julija do 22. julija, od 24. julija do 3. avgusta, od 5. avgusta do 15. avgusta in od 17. avgusta do 27. avgusta. Začetni program, ki obsega tri ure vadbe tenisa dnevno, in nadaljevalni tečaj, ki obsega tri ure vadbe in treniranja, stane 410 mark, preračunanih v tolarje. Izpopolnjevalni tečaj, ki obsega 4 ure treninga in aktivnega igranja, ter tekmovalni program, ki obsega 4 ure igranja in individualno delo, pa stane 440 mark. V ceno so vključene dodatne športne aktivnosti, izleti in tečaj angleščine ter sodelovanje na zaključnem turnirju. Ideja za kamp je ameriška, k nam pa jo je prinesel Dejan Jaki, absolvent Fakultete za šport, od koder bodo tudi pedagogji, veslaških veščin pa bo tečajnike učil olimpijec Robert Krašovec. ● J. K.

JELOVICA

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

VIJOLICE OVENELE V NAKLEM

Naklo, 7. junija - Slovenska nogometna liga, ŽIVILA NAKLO : MARIBOR BRANIK 1 : 0 (0 : 0), strelca za Živila Naklo Taneski v 74. minuti, gledalcev 1500, sodniki Kranjc, Špiler in Tasič, rumeni karton Ahčin in Pavlin (Živila Naklo) in Bakula (Maribor Branik).

Za Naklo so igrali Vodan, D. Jošt, A. Jošt, J. Križaj (Pavlin), Murnik, B. Križaj, Ahčin, Grašič (Pihler), Jerina, Vorobjov, Taneski (Hribar).

Vijolice, simbol Maribora zaradi tradicionalnih vijoličastih dresov, so v nedeljo v Naklem ovenele. Moštvo, ki je jeseni porazilo Živila s 4 : 1, odhaja iz Nakla poraženo. Upov na zmago v slovenski ligi je konec, Živila Naklo pa so zelo blizu odlične uvrstitve, 4. mesta v slovenski ligi. Dve koli pred koncem, v nedeljo gostujejo pri Slovanu Mavrici, zadnje tekmo pa igrajo doma z Nafto, je četrto mesto na dosegu roke.

V nedeljo smo videli najboljšo letošnjo tekmo v Naklem, čeprav začetek ni bil pretirano obetaven, saj so Mariborčani zaigrali hitro in z dolgimi podajami enostavno in hitro prehajali na naklansko polovico. V 16. minuti je Šimundža podal v sredino, naklanska obramba je zastala, najnevarnejši maribor-

ski napadalec Poznič je zadel prečko. Živila so začela vračati in načeljati obrambo Štajercev. V 18. minuti sijajna akcija Vorobjova, vendar je Dabanovič ubranil. V 24. minuti priložnost tokrat dobrega Grašiča, nato pa še Tanskega in Jerine. Maribor, čeprav stisnjen v obrambo, je ostal nevaren in v 28. minuti je Susič nevarno streljal v desni Vodanov kot, vendar je naklanski vratar žogo ukrotil. V drugem polčasu je Naklo pritiskalo. V 52. minuti je Grašič nevarno prodril in padel, vendar dobri sodnik Kranjc ni piskal najstrožje kazni. Nato so srečo poskušali Jerina po prekršku nad Ahčinom, pa spet Jerina po odlični podaji Vorobjova (zadel je Hadžialagiča), in Taneski. V 74. minuti je bila tekma rešena. Grašič je prejel žogo blizu sredine. Podal jo je Jerini, ta pa v sredino Taneskemu, ki je silovito zadel. Maribor je na trenutke igral grobo in provokativno, posebej Bakula v

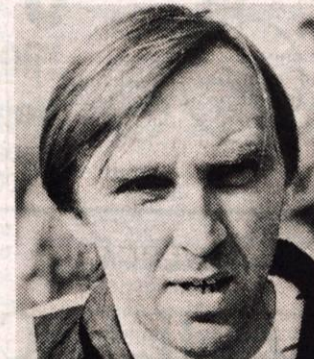
Po tekmi so povedali: **Gregor Grašič:** "Bili smo boljši. Zadovoljen sem z zmago, pa tudi s svojo igro. Pri zadetku sem podal Jerini, ki je potem vse naredil tako, kot je treba. Mislim, da imamo šanse za 4. mesto."

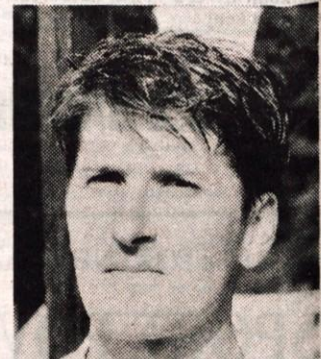
Bojan Taneski: "To je bila zelo kvalitetna igra obeh ekip. Dali smo vse od sebe. Zmagali smo z veliko sreče. Mislim, da smo osvojili četrto mesto. Današnji gol je bil moj 19. zadelek v ligi in mislim, da bom za bil še dva."

Sašo Vorobjov (desno) strelja, Dabanovič brani. Odličnemu Saši bi privoščili, da bi se po odličnih igrah tudi vpisal med strelce. V ozadju napadalec Nakla Jerina.

Darko Stenovec, trener: "Zasluzena zmaga. Poznal sem igro Maribora in zato smo postavili zaprt varianto igre s hitrimi protinapadi. Koga naj posebej pohvalim v današnji igri. Tanskega, Vorobjova in Grašiča."

Miro Vodan: "Super tekma, obojestransko kvalitetna igra. Danes sem imel težko nalogo, saj ima Maribor nevarne napadalec, posebej Poznič. Vedel sem, da bi bila vsaka njegova šansa lahko za nas usodna. ● J. Košnjek, slike G. Šinik

TRIGLAV BREZ MOŽNOSTI ZA PRVAKA

Kranj, 7. junija - V območni slovenski nogometni ligi zahod je TRIGLAV igral doma s SLAVIJO SET neodločeno 0 : 0. Tekma je bila ena od serije derbijev v zadnjem obdobju. Pričakovan je bil lep nogomet, saj sta obe moštvi znani po dopadljivih igri. Srečanje pa je bilo drugačno. Že začetek je pokazal, da so prišli gostje po točko. Triglav je imel velike težave pri organizaciji akcij, gostje pa so akcije domačinov preprečevali že daleč od svojega kazenskega prostora. Tekma je dajala videz, da igralci Triglava nimajo prave zavzetosti, kljub temu pa so nekajkrat nevarno ogrozili gol gostov. V drugem polčasu je bila igra še slabša, brez pravih idej in akcij. V 70. minuti so imeli priložnost, vendar je Kondič pri podaji s strani skočil preniko in žoga je zletela prek gola. Potem je Kukolj še dvakrat poskušal iz težkega položaja. Prvič se je žoga odbila od vratarja, vendar nihče od Kukoljevih soigralcev ni spremljal akcije, drugič pa je ustrelil mimo gola. Po tekmi je bilo precej ugibanj, zakaj je Triglav razočaral. Po prihodu novega trenerja Jovičevića so bile dobre igre običajne. Vendar so težke tekme in pritisk boja za prvaka pustili na mladih igralcih sledi. Zato zaslužijo igralci pohvale, ne pa obrekovanje.

Za Triglav so igrali Lalič, Blagojevič, Kočvar, Sirk, Atlija, Novkovič, Kondič, Pavlin, Kukolj, Jeraj in Brkič. ● I. Golob

NAJBOLJŠA IGRA ALPINE

ALPINA ŽIRI : SVOBODA KISOVEC 0 : 0, gledalcev 200, sodnik Vujasin.

Žiri, 7. junija - Alpina je nastopila v postavi Albreht, M. Kramperšek, Klemenčič, Treven, Gaber, Krvina (Kacin), Križnar, T. Vehar, Gantar, Sojer, J. Vehar (D. Kramperšek).

Nogometiški Alpine so v zadnjem nastopu pred domačim občinstvom, kljub neodločenemu izidu, pokazali najboljšo igro v spomladanskem delu prvenstva. Moštvi sta od prve minute dalje igrali odprto in srečanje je bilo v prvih 15 minutah izenačeno, nato so imeli pobudo gostje, potem pa so domačini spet izenačili igro in imeli v 33. minuti priložnost za zadetek, ko se je Drago Kramperšek sam znašel pred gostujočim vratarjem. V drugem polčasu so domači igrali še boljše in nadigrali goste, žal pa pri streljih niso imeli sreče. Najlepšo priložnost je imel Krvina, ko se je sam znašel pred vratarjem. Žvižge pa je v 80. minuti doživel sodnik Vujasin, ki je igranje gostujočega igralca z roko v kazenskem prostoru kaznoval samo s prostim strelom. Sojer je močno ustrelil mimo vrat. Izid se do konca ni spremenil. Pohvaliti je treba Miha Trevena in Bojana Gantarja. V zadnjem kolu igra Alpina pri Jadranu in ima ob ugodnem razpletu še nekaj možnosti za obstanek v ligi. Nedeljska igra je pokazala, da zaslužijo sodelovanje v tretji ligi. ● I. Pivk

TEK NA MOHOR

Nemilje, 7. junija - Klub maratoncev Jamnik je priredil tradicionalni, tokrat že 15. tek na Mohor. Med deklicami do 13 let so bile najboljše Aleksandra Lanišek, Kristina Mohorič in Ana Marija Suštar, med ženskami od 13 do 30 let Mojca Dremepetič, Urša Dolinar in Bojana Hajdinjak, med ženskami nad 30 let pa Olga Grm in Jaša Dolinar. Med dečki do 13 let so progno najhitreje pretekli Luka Drole, Tadej Rodman in Rok Šolar, med moškimi od 13 do 30 let so bili najboljši Izidor Berčič, Bojan Kožuh in Aleš Gros, med moškimi od 30 do 45 let Tomaž Kalan, Štefan Žlebič in Pavel Močnik, med moškimi nad 45 let pa Janez Umek, Dejan Berčič in Janez Sitar. ● J. K.

TRADICIONALNI TURNIR V MALEM NOGOMETU

Tenetiše - Športno društvo Podgorje, ki deluje na območju krajevnih skupnosti Tenetiše in Trstenik nadaljuje z organizacijo nogometnih turnirjev. Deveti tradicionalni turnir v malem nogometu bo letos od petka, 19., do nedelje, 21. junija, na nogometnem igrišču v Tenetišah.

Organizatorji zbirajo prijave do 16. junija 1992 do 18. ure in sicer na naslov: **Jože Kern, Tenetiše 39, 64204 Golnik ali po telefonu 46-080.** Za najboljše nogometne ekipe so pripravljene bogate nagrade.

● D. Papler

VATERPOLO

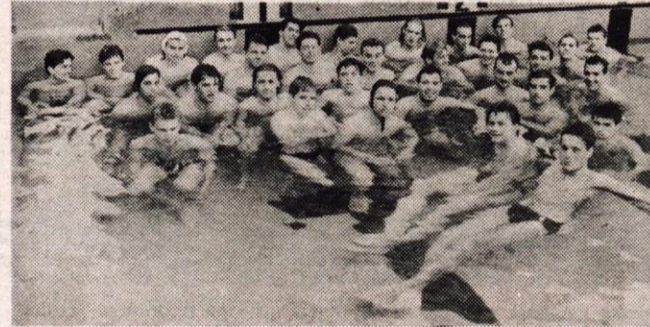
PRVO PRVENSTVO KANDIDATOV ZA REPREZENTANCO

Kranj, 7. junija - Pod vodstvom selektorja Toma Baldermana (člani) in Dušana Lončareviča (mladinci) so se na letnem kopalisku Kranja zbrali kandidati za člansko in mladinsko vaterpolsko reprezentanco Slovenije. Zbralo se je 32 kandidatov, ki so opravili psihološki test, pokazali fizično pripravljenost, v popolnanskem času pa so med seboj odigrali tekmo. Pokazalo se je, da so v dobri fizični pripravljenosti le vaterpolisti kranjskega Triglava, velika okrepitev reprezentance pa je v odličnem vratarju Tomažu Lašiču.

Do odhoda mladinske reprezentance na mednarodni turnir na Dunaj (26. - 28. junija) se bodo kandidati zbrali še enkrat (20. t.m.), kjer se bo izmed 20 kandidatov določilo 13 potnikov na turnir.

Na tekmi za trening so zmagali kandidati za člansko selekcijo z rezultatom 10 : 7. Odlično so igrali Štromajer, Čadež, Štirn in vratar Lašič pri članih, pri mladincih pa sta nekoliko izstopala Troppan in Balderman.

● J. Marinček

VATERPOLO KLUB TRIGLAV VABI

Vaterpolo klub Triglav vabi dečke, rojene 1982 in mlajše, da se vključijo v delo kluba. Na letnem kopalisku organizira vaterpolsko šolo, ki jo bo vodil Igor Štirn. Zato vabijo vse dečke, ki že znajo plavati, da se vključijo v vaterpolsko šolo. Do konca šolskega leta naj se interesi javijo trenerju vsak torek in četrtek, od 8. do 9. ure dopoldne in od 15. do 16. ure popoldne. Med počitnicami pa vsak dan, razen nedelje, od 9. do 10. ure. Vabljeni!

● J. Marinček

DOMAČINKE DRUGE

Gorenja vas, 7. junija - Šolsko športno društvo Blegoš iz Gorenje vasi je ob pomoči glavnega pokrovitelja Marmorja iz Hotavelj ter sponzorjev Alpine, Etikete, bifeja Silve, avtoprevoznika Kržišnika, gostilne Poljane in bifeja v Hotavljah organiziralo finale državnega košarkarskega prvenstva za mlajše deklice. Gorenjevaske igralke Fras, Trnek, B. Čadež in Š. Čadež, Dolinar, Fic, Mlinar, P. Malovrh, Šifer, Kosmač, Dolenc in Peternejl so se odlično držale in ohranile sloves dobre košarke v Gorenji vasi. Pred približno 200 gledalci je moštvo domačink vod vodstvom trenerjev Franca Blažirja in Izidoraja Selaka klonilo šele v finalu proti Sežani s 70 : 30. To je največji uspeh gorenjevaske dekliške košarke, učenk 5. in 6. razreda. ● J. Košnjek

PORAZ JESENICANOV

Jesenice - V slovenski območni ligi - zahod so Jeseničani gostovali pri Iliriji v Ljubljani in doživeli visok poraz 0 : 9, 0 : 4. Po tem porazu bodo po petih letih ponovno igrali v Gorenjski ligi, kar pomeni nazadovanje za dve ligi.

● Zvone Kovačič

ZMAGA ŠTEFETA

V Tenis centru v Kropi je bil v soboto že drugi turnir za posameznike to sezono. Od 31 udeležencev so se v polfinale uvrstili G. Štefe : V. Novak 9 : 6 in Šifer I. : Seliškar 1 : 9 : 7. V finalu je G. Štefe premagal Šiferja z 9 : 0, Novak pa je bil boljši od Seliškarja 9 : 4. Zmagovalec je bil tako Grega Štefe iz Bistrice pri Trziču.

● B. Maček

ZMAGOSLAVJE CREINE

Kranj - Največji klubski praznik nogometnega kluba Creina s Primskovega! Polfinalni turnir je v Kranju zbral naslednike prvotnega Slovana, Izole, Gorice in domače nogometiške, ki so dokazali, da ime ni pomembno. Znova je generacija trenerja Staneta Kodeleta presentela z organizirano igro, borbenostjo in tudi srečo ni manjkalo. Posebej je treba pohvaliti sicer drugega vratarja, dijaka kranjske Gimnazije, Iva Švrljuga, ki je v odločilnem trenutku vedno zbral dovolj energije za fantastične obrambe enajstmetrovk. Slovanovi reprezentanti so se prijemali za glavo, roke pa je visoko v zrak lahko dvignil tudi trener vratarjev pri NK Creini, neumorni Janko Malbaša. V prvi tekmi turnirja je Slovan dobesedno »razbil« Izolo (4 : 1), v drugem srečanju pa so gostitelji preklinali - les. Kar trikrat je namreč okvir vrat zaustavil strele mladih Kranjčanov in šele enajstmetrovke so odločile zmagovalca (4 : 1), za Creino pa so stoodstotno zadevali Božič, Verbič, Javornik in Alibabič - pred golom pa je imel Ivo »sto rok«. V finalu obrnjena podoba: kadeti Slovana (za turnir pose-

Za NK Creina so nastopili: Bizjak, Javornik, Oblak, Šenk, Verbič, Alibabič, Zdešar, Rozman, Bajrovič, Božič, Markelj, Švrljuga, brata Žbogar, Žibert, med prvenstvom pa še Omejc, Samardžič, Gobič, Vesel, Stare, Jenko. - Foto: G. Šinik

bej okrepljeni!) so bili ves čas podrejeni nasprotniki, toda akcije Bajroviča, Marklja, Alibabiča in Božiča (preigraval je tudi po pet nasprotnikov v »lambada-slogu«) niso imele zaključka. Enajstmetrovke! Zopet je tik pred koncem Švrljuga zamenjal Damjana Bizjaka, ki v obeh tekmah ni dobil pravega strela na gol. Dva obranjena kazenska strela, tretji čez gol - Slovan je izpadel. Zadelo so Verbič, Javornik, Alibabič in Bajrovič. Nepopisno veselje v Športnem centru v Kranju: NK Creina je finalist državnega prvenstva za kadete! Tekme so sodili Tivold, Šturm in Kalteneker, predstavnik NZS je bil Vlado Tauzes, za prvo mesto na Gorenjskem pa je NK Creini pokal izročil predsednik MNZ Gorenjske Janez Torkar. Manj sreče so imeli pionirji NK Creine, ki so po vodstvu proti Kopru izpadli iz finala po streljih z bele točke. Toda nesporno je res, da garaško delo z mladimi v nemogočih pogojih (kljub nima igrišča že leto in pol) zdaj dobiva največjo nagrado - uspeh super-generacije!

Kokra

Trgovsko podjetje KOKRA, p. o.
Poštna ulica 1, Kranj

Za veleprodajno dejavnost našega podjetja objavljamo prosto delovno mesto

VODJE ODDELKA - KOMERCIALISTA

od kandidata pričakujemo, da ima:
- višješolsko izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri,
- dve leti delovnih izkušenj, zaželeno so s komercialnega področja.

Kandidatu nudimo dinamično in strokovno delo z možnostjo dopolnilnega izobraževanja in usposabljanja ter stimulativne osebne dohodke. Prijave z dokazili sprejemamo v roku 8 dni od objave, v kadrovski službi Trgovskega podjetja KOKRA, p.o., Kranj, Poštna ulica 1.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v zakonskem roku.

Konjeniška zveza in podjetje Arnol želita spodbuditi konjeniško dejavnost

RAZVOJ NA TRŽNIH TEMELJIH

V Italiji je na leto 10.000 konjeniških prireditev, v Avstriji 1.500, pri nas pa le 20.

Konjeniška zveza Slovenije se je v sodelovanju z zasebnim podjetjem Arnol iz Škofje Loke odločila, da pospeši razvoj konjeniške dejavnosti v Sloveniji. Izhodišča razvojnega programa, ki so že pripravljena, poudarjajo trženje na področju konjeniške športne dejavnosti, razvoj dejavnosti, ki so se uspešno razvile v nekaterih zahodnih državah in bi bile upravičene tudi pri nas, ureditev centralnega hipodroma in regionalnih centrov, popularizacijo konjeniškega športa, organiziranje mednarodnih prireditev najvišjega kakovostnega razreda, izdelovanje opreme za potrebe konjeniškega športa in rekreativnega jahanja, načrtno in strokovno vzrejo konj...

Izhodišča za pripravo razvojnega programa konjeniške dejavnosti predvidevajo, da bi v Ljubljani uredili centralni hipodrom, ki bi bil središče vsega dogajanja v vrhunskem konjeniškem športu. Na njem bi bile redno konjeniške prireditve, s temi pa je povezana tudi vrsta ekonomskih dejavnosti, ki bi jih še bilo mogoče okrepiti in razširiti. Centralni hipodrom bi imel več vzporednih objektov - Brdo, Komenda, Ig in Bled. Nosilci regionalnega razvoja vrhunškega konjeniškega športa bi bili hipodromi oz. klubi v Ljutomeru, Mariboru, Sentejnerju in v Krškem. Center dresurnega jahanja bi bil še naprej v Lipici.

Uresničevanje razvojnega programa konjeniške dejavnosti bi v kmetijstvu spodbudilo rejo (in

prodajo) konj za potrebe tekmovalnega športa, rekreacije ter vojske in policije, rejo za meso, ki v naši prehrani še nima ustreznega mesta, ter pridelavo konjske kreme. To bi bile za kmetijstvo tudi možnosti, da z večjo izrabo naravnih danosti in znanja poveča zaslužek v dejavnosti, ki je bila za mnoge še pred nedavnim ne-perspektivna.

S širitvijo konjeniškega športa in rekreativnega jahanja bi bilo tudi vse več potreb po industrijskem ali obrtnem izdelovanju opreme. Poleg prodaje na domači trg so tu še velike izvozne možnosti. Vsi statistični podatki države Evropske gospodarske skupnosti. ZDA in Kanade kažejo na izredno povečano zanimanje za konjenišvo in za konjeniški šport. V desetletju med 1977. in

V soboto, 20. junija, bo na centralnem hipodromu v Ljubljani velika konjeniška prireditev z osrednjo dirko za veliko nagrado hipodroma Ljubljane, v kateri se bosta pomerila tudi Dinamit Lobel z voznikom Markom Slavičem, viceprvakom Evrope, in uvoženi konj z voznikom, ki bo posebej za to tekmo pripotoval z Nizozemske. Poleg osrednje točke bo še pet točk, prireditev pa bodo popostrili tudi z galopsko dirko. V Ljubljani bodo do konca sezone še štiri konjeniške prireditve: 18. julija šampionat za 4- do 12-letne kasače, 15. avgusta kasaški derbi (državno prvenstvo 4-letnih kasačev), 26. septembra kasaški maraton Slovenije in 17. oktobra mednarodno kasaško tekmovanje. Konjeniška prireditev na Brdu za Pokal Slovenije in z državnim prvenstvom za dveletne kasače bo tako kot ponavadi prvo septembrsko nedeljo.

1987. letom je bil najmanjši porast v ZDA (2,1-odstotni), največji pa v Švici (141-odstotni), povprečni pa kar 25-odstotni.

Razvoj vrhunškega konjeniškega športa prinaša tudi možnosti za organiziranje najkakovostnejših mednarodnih prireditev, ki bi jih obiskalo tudi veliko gledalcev iz sosednjih držav, kjer je konjeniški šport bolj "ljudski" kot pri nas. Podatki, da je bilo lani v sosednji Italiji skoraj deset tisoč konjeniških prireditev, v Nemčiji devet tisoč, v Avstriji tisoč petsto, pri nas pa vsega dvajset, dovolj povedo o naših tržnih možnostih pa tudi o možnostih obogatitve naše turistične ponudbe s športnim jahanjem, jahalnim izletništvom in s podobnim.

V konjeniški zvezi in v podjetju Arnol pričakujejo, da bodo razvojni program finančno podprli vsi, ki bodo dolgoročno imeli od konjeniške dejavnosti največjo korist, in da bodo v dveh ali treh letih z dobičkom od konjeniških stav in od večjega števila prireditev že vzpostavili avtomatizme, ki bodo omogočali razvoj na tržnih osnovah. ● C. Zaplotnik

PRVI DNA SLOVENSkih LETALCEV V LESCAH

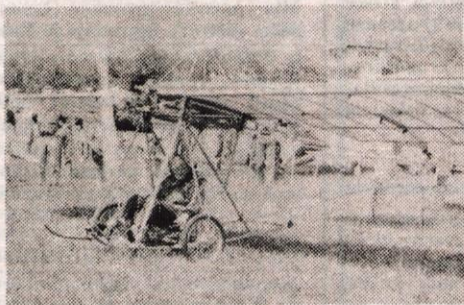
ZGODOVINSKI POLET NOVAKOVE EDE

Nad 5000 gledalcev na sobotnem letalskem mitingu v Lescah, ki je bil organiziran v počastitev prvega dneva slovenskih letalcev in rojstnega dneva prvega slovenskega letalca Edvarda Rusjana, je videlo vse, kar leti, lebdi in pada na slovenskem nebu.

Lesce, 6. junija - Lepšega uvoda v prireditve, kot je bil polet kopije Rusjanove Ede 5, ki jo je izdelal upokojeni pilot Albin Novak iz Zasipa pri Bledu, si organizatorji mitinga in občinstvo niso mogli želeti. Kljub bočnemu vetru, ki bi oviral tudi močnejše plovilo, je Eda poletela, zaokrožila nad letališčem, se dvignila nad 50 metrov visoko, nato pa je mojstrsko pristala. Sedaj bo počivala kot edinstveni spomenik zgodovini slovenskega letalstva. Tudi krščena je bila, prav tako kot novo jadralno letalo Blanik, ki so ga Leščani dobili pred kratkim. Sicer pa smo po navogo-

rih predsednika Letalske zveze Slovenije Danijela Nardina, predsednika organizacijskega odbora mitinga Jelka Kacina in člana predsedstva Slovenije dr. Dušana Pluta v več kot dveurnem programu marsikaj videli. Prvi nizki prelet Dasha nad leškim letališčem, vragolije in akrobacije jadralnih in motornih pilotov, padalcev, med drugim tudi skok z dvojnimi padalom, raketarje, modelarje in vojaške in policijske helikopterje. Maksu Arbajterju so podelili prvo Rusjanovo značko.

● J. Košnjek, slike G. Sinik

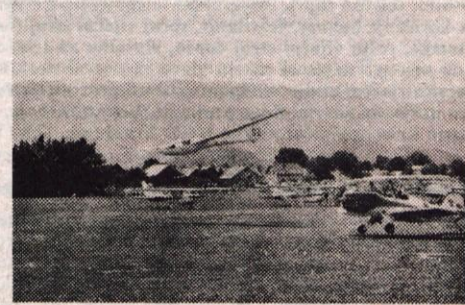
Novakova kopija Ede 5 pred poletom.

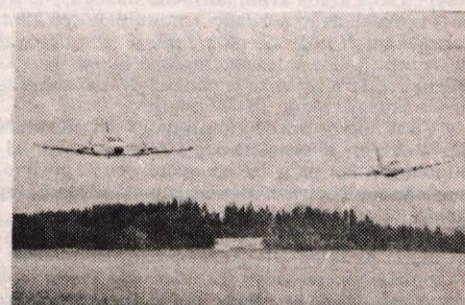
Krst novega jadralnega letala Blanik. Drugi z leve radovljiški župan Vladimir Černe, druga z desne pa soproga dr. Dušana Pluta, ena od boter letala, ob njej pa dr. Dušan Plut.

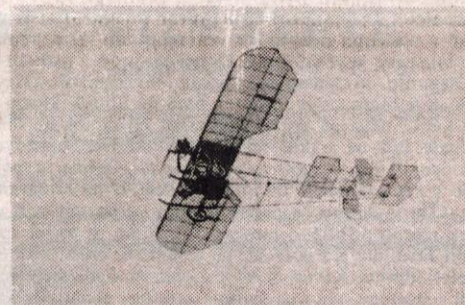
Polet treh helikopterjev teritorialne obrambe.

Gledalcem je zastal dih. Renegade Spirit leti tik nad tlemi, nad njim pa z veliko hitrostjo jadralno letalo.

Nalet Cesen

Eda V v zraku

VABILA, PRIREDITVE

Smučarski skoki v Sebenjah - Smučarski klub Tržič organizira med 12. in 14. junijem revijo skokov na plastičnih skakalnicah v Sebenjah za III. Pokal Tržiča. Pod pokroviteljstvom zasebnega podjetja TGT, trgovina, gostinstvo in turizem Tržič, ter Elana Ski bodo v petek ob 16.30 tekmovali dečki do 9. let, ob 17.30 dečki do 11 let, v soboto ob 10.30 dečki do 13 let in ob 16. uri dečki do 15 let, v nedeljo ob 16. uri pa bo tekma članov in mladincev. Tekmovali bodo tudi nordijski, in sicer v skokih in v teku na 4000 metrov. ● J. Kikel

Brezjani vabijo na namizni tenis in šah - Športno društvo Brezje pri Tržiču vabi na namiznoteniški turnir, ki bo v petek, 12. junija ob 18. uri v Domu družbenih organizacij. Prijavnine ni, prijave pa bodo sprejemali do začetka turnirja. V nedeljo, 21. junija, pa bo hitropotezni šahovski turnir za Pokal Dobrče. To je tradicionalni turnir v Kostanjevčevi koči na Dobrči. Turnir se bo začel ob 10. uri. ● J. Kikel

Teniški turnir v Radovljici - Teniški klub Radovljica prireja odpri turnir v soboto in nedeljo, 13. in 14. junija. Prijave sprejemajo do petka do 18. ure, prijavnina pa je 350 tolarjev. Turnir se bo začel v soboto ob 8. uri. Prve tri denarne nagrade bodo 150, 100 in 50 mark.

Gorenjska nogometna liga - Jutri bodo odigrane tekme kadetov v gorenjski ligi. Tekme bodo ob 18. uri. Pari Alpina : Lesce, Živila Naklo : Visoko in Trboje : Sportina Bled. Mlajši pionirji pa bodo igrali v nedeljo.

Nogometni turnir na Golniku - Pizzerija Polana Golnik prireja 20. in 21. junija v športnem parku na Golniku turnir v malem nogometu. Prijavnina znaša 2.000 tolarjev, rok za prijave pa poteče v petek, 19. junija, ko bo ob 18. uri v pizzeriji zrebanje. Prijave sprejemajo na telefonskih številkah 46 - 502 (Pizzerija) in samo popoldne na 242 - 040 (Dare), pisno pa na naslov Dare Čeferin, Krašnova 15, Kranj, 64000.

SONY®

HI-FI, TV, VIDEO - CELOTNI PROGRAM

V zalogi nova konfekcija synthesizerjev

KAWAI

Ugodne cene, vsi modeli na 5 oktav, klavirske tipke, stereo!

TRGOVINA TIPKA C. ST. ŽAGARJA 34/B, KRANJ TEL.: 217-363 DEL. ČAS OD 9. DO 13. URE IN OD 15. DO 19. URE SOBOTA OD 9. DO 13. URE

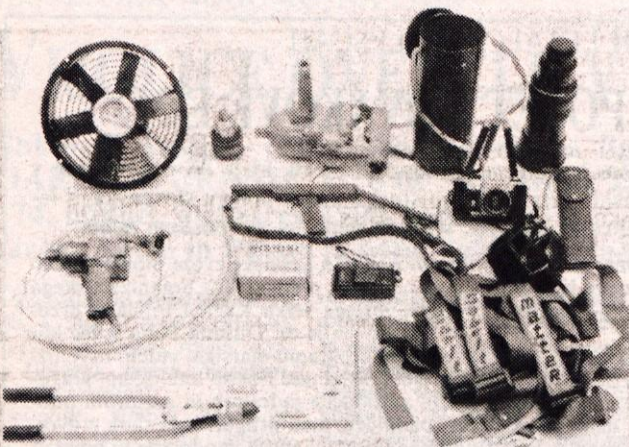
Charles Webb 31 DIPLOMIRANEC

Prevedle
kranjske gimnazijke
pod mentorstvom
prof. Mihe Mohorja

"Kaj?"
"Nekaj je treba napraviti. Mogoče se glede izobrazbe res ni izšlo, kakor si rekel sam. Mogoče ni bilo vredno piškavega oreha. Ampak takole vendar ne moreš nadaljevati!"
"Trudim se, da nikomur ne bi delal naju oba z mamo spravlja iz tira. Skrbi me, da je tvoja mama veliko bolj vznemirjena, kot ti pokaže."
"Žal mi je zaradi tega."
"In bodiva iskrena, Ben. Z mamo sva prav gotovo vsaj toliko kot ti kriva za to, kar se dogaja."
"Ne, nista!"
"Pa sva! Midva sva te vzgajala. Poskušala sva ti vcepiti določene vrednote."
"Očka, ne krivim te!"
"No, potem se imam sam za krivega."
"Pa se ne bi smel imeti za krivega!"
"Ben," je rekel g. Braddock, "nekaj je strašansko narobe!"
"Poglej, očka," je rekel Benjamin. "To postaja že nekoliko melodramatično. Zakaj ne bi ..."
"Zgolj to?"
"Kaj?"
"To ti je zgolj melodrama?"
"Očka, poglej," je rekel. "Diplomiranec pride domov. Razočaran je. Postaja zagrenjen. Doma poseda okoli in duši ga. Starši vijejo roke in se obtožujejo zaradi njegovih polomij. Hočem reči ... ja." Pokimal je. "Vse skupaj je v nekakšnem vencu srčkov in rožic."
G. Braddock je hotel še nekaj reči, a ga je prekinilo trkanje pri vratih. Odprla jih je ga. Braddock in pogledala v sobo.
"G. in ga. Robinson sta tukaj," je dejala. "Boš prišel ven in ju pozdravil?"
Benjamin je stopil korak nazaj proti drugim vratom. "V svoji sobi bom," je rekel.

"Ben?"
"Mama, ne počutim se preveč dobro!"
"Oče ga je mrko gledal preko mize. "Ben?" je rekel.
"Kaj?"
"Kaj se dogaja?"
"Ne vem," je odgovoril Benjamin. "Včasih po večerji dobim take krče. Odlže me, če se uležem."
"Oče se je dvignil in ga še naprej mrko gledal. Benjamin ga je ošinil s pogledom, nato pa se je zazrl v tla. "Tako," je rekel, "tako! Je že bolje!" Pokimal je.
"Ali boš prišel ven in se pozdravil z Robinsonovima?"
"Seveda. Z veseljem!"
Ga. Robinson je stala s hrbtom proti kaminu. Nosila je isto rjavo obleko, ki jo je imela prvo noč, ko se je Benjamin sestal z njo v hotelu.
"Pozdravljeni," je rekel Benjamin.
"Kako si kaj?"
"Hvala, dobro."
"Kaže, da si malo plaval," je rekel g. Robinson in mu molet roko.
"Da, gospod," je odgovoril Benjamin in mu jo stresel. "Popoldne. Menda ... menda se še nisem uspel preobleči."
"No," je rekel g. Robinson. "Kar sedi. Če lep čas te nisem videl."
Benjamin se je usedel na kavč. G. Robinson je prisedel.
"Kaj torej nameravaš?"
"Gospod?"
"Kaj nameravaš početi te dni?"
"Ah," je zavzdihnil Benjamin. "Nič posebnega. Počivam."
G. Robinson je prikimal. "To bi tudi jaz počel, če bi mogel," je dejal. "V tem ni nič napačnega."
"Da, gospod. Hvala."
"Torej, kakšni so tvoji načrti?" je vprašal g. Robinson.

Že dvakrat smo poročali o četverici vlomiteljev iz škofjeloške občine. Trije so v priporu, eden iz njega spuščen. Kriminalisti so v njihovem skrivališču našli tudi predmete (na sliki), za katere ne poznajo pravih lastnikov. Gre za fotoaparata, fotoaparata praktična, fotoaparata nishiki, telefon capri, fotografski teleobjektiv v črnem etuiju, klešče za kovičenje balmat, ventilator, ročni vijaki stroj (na zrak) neznane znamke, ročni vijaki stroj copco, slušalko za telefon, rdeče varnostne pasove z napisom sabelt, glavo za vrtni stroj, stojalo za fotoaparata v rjavem etuiju ter improvizirani prožilec za fotoaparata z rjavim usnjem pasom. Kdor predmete spozna za svoje, naj se oglasi na uradu kriminalistične službe UNZ Kranj (tel. 223-171).

Deček na skladovnici drv

Železniki - V petek okrog sedmih zvečer je petletni Jan K. splezal na skladovnico hlodov, naloženih na parkirišču pred tovarno Elektromotorji v Železnikih. Eden od hlodov, dolg štiri metre, se je sprožil in dečka zadel v ledvice. Otrok je padel, hlod nanj. Rešila sta ga stara starša, dečka so s hudimi notranjimi poškodbami odpeljali v UKC.

Vlomi v tri šole

Kranj - Vodja urada kriminalistične službe UNZ Kranj Jaka Demšar je povedal, da so neznanci v minulih nočeh vlomili v tri šole na Gorenjskem. V noči s 4. na 5. junij je vlomilec razbil okno v centru srednjih šol na Jesenicah in skozi šolo prišel v kantino Železarne Jesenice. Iz hladilnika je odnesel dvajset suhih salam in čokolade, vse skupaj vredno 36.000 tolarjev.

V isti noči je nekdo vlomil tudi v Iskrino srednjo šolo v Kranju. V kuhinji je vlomilec popil kokto, v enem od predalov našel 800 tolarjev, ker pa je bil izkupiček očitno preskromen, je na silo vstopil še v računovodstvo. Tu je poiskal ključ blagajne ter iz nje ukradel nekaj tisoč tolarjev.

Tretji vlom je bil v noči od 6. na 7. junij v osnovno šolo Tonea Čufarja na Jesenicah. Neznane je vstopil skozi razbito šipo in iz kabineta odnesel video rekorder, CD kasete in dve redovalnici. Očitno je hotel prikriti slabe ocene ali pa zvrniti sum za vlom na enega od manj uspešnih učencev.

Zakuril v sobi in odšel

Jesenice - 23-letni Jeseničan Anton N. je 1. junija v svojem stanovanju poskušal samomor z rezanjem žil, vendar mu ni uspelo, ker so bile rane le površinske. Odpeljali so ga v psihiatrično bolnišnico v Begunje, od tam so ga še istega dne odpustili. Okrog enajstih zvečer se je pijan vrnil domov v blok na ulici Viktorja Svetine. V sobi je kadil, nato pa goreči čik vrvel na cunje na tleh. Cunje so se vžgale, fant pa je odkorakal ven in od daleč opazoval požar. Ogenj so opazili drugi stanovalci, poklicali gasilce in policiste. Le-ti so mu v krvi namerili 3,9 grama alkohola na kilogram.

Da je Anton N. čuden in tudi nasilen človek, dokazuje dogodek izpred približno meseca dni. Pijan je prišel do stanovanjskih vrat Danijela K., potkal, ko je lastnik videl, kdo je pred vrati, ni hotel odpreti. Anton N. se je zjezil, močno zaletel v vrata in jih vrvel s stečajev, nato pa vstopil, telefoniral in odšel...

Kokra

Trgovsko podjetje KOKRA, p.o.
Kranj, Poštna ulica 1

Po sklepu delavskega sveta podjetja objavljamo

JAVNO LICITACIJO

za odprodajo osnovnih sredstev in drobnega inventarja poslovalnice "BLED" Ljubljanska 3, Bled.

Javna licitacija bo v petek, 12. junija 1992, ob 12. uri v poslovalnici "BLED", Ljubljanska 3, Bled.

Ogled je možen isti dan - eno uro pred začetkom licitacije. Prodaja bo po načelu videno-kupljeno. Kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali. Prometni davek plača kupec. Kupec mora blago plačati in odpeljati takoj po končani licitaciji.

Javne licitacije se lahko udeležijo vse fizične in pravne osebe.

Informacije po tel. 213-070 int. 394.

SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA

Izvršni svet in
Sekretariat za upravne zadeve
in splošne zadeve
razpisujeta

JAVNO DRAŽBO

naslednjega rabljenega osnovnega sredstva

- fotokopirni stroj NASHUA

in najdenih predmetov:

- kolesa
- kolesa z motorjem
- ure
- razne druge predmete

Izključna cena za fotokopirni stroj je 163.716,00 SLT. Varščino v višini 10 % od izključne cene je treba plačati pred začetkom dražbe.

Javna dražba bo v ČETRTEK, 11. 6. 1992, ob 15. uri za upravno stavbo "Čebelica" v Radovljici, Gorenjska 18. Interesenti si osnovno sredstvo lahko ogledajo v sredo, 10. 6., od 8. do 16. ure, ali v četrtek, 11. 6., od 8. do 14. ure v avli stavbe na Gorenjski 19, najdene predmete pa 1 uro pred začetkom dražbe na kraju dražbe.

Kmet Janez Kuralt iz Žabnice pravi:

Pot na travnik mora biti

Žabnica, 8. junija - Zaradi podrtja treh metrov škarpe na parceli Pavleta Ruparja na Grencu, ki je prekinjala služnostno pot prek Ruparjevega dvorišča na sosedov travnik smo pogledali še drugo plat sodne izvršbe. Oglasili smo se pri Ruparjevem sosedu Janezu Kuraltu v Žabnici, ki je služnostno pot iztožil.

Moj stari oče je travnik na Grencu, pri vходу v vas Papirnico, kupil 1919. leta. Kar pomnim, smo do njega vozili prek zemljišča, ki ga je imela tedaj v lasti Ruparjeva stara mati. Pavle in Veronika Rupar, ki sta zemljo nasledila, sta imela težave z lokacijskim in gradbenim dovoljenjem za novo hišo, ker je bila parcela preozka (komaj osem metrov). Nazadnje je Pavle Rupar lokacijsko dovoljenje le dobil, vprašali so me, ali bi pustil zidati. Nič nisem imel proti. Ko je šlo za gradbeno dovoljenje, sem Ruparjeve opozoril, da gre prek parcele služnostna pot do mojega travnika, de-

jali so, da ni problema, da bom pot lahko tudi poslej uporabljal. Bil sem naiven, ker pravice nisem dal sodniško vpisati, to se je pokazalo kasneje. Sprva smo bili dobri sosede. Pavle Rupar me je celo prosil, ali mu prodam travnik. Tega nisem mogel, travnik rabim zaradi živine, pristal sem na zamenjavo, ki pa z njegove plati očitno ni bila sprejemljiva,« pripoveduje Janez Kuralt.

Oktober 1989. leta je kmet iz Žabnice zadnjič kosil na svojem travniku ob Ruparjevi domačiji. Zgodaj spomladi, pravzaprav je bila še zima, naslednjega leta, ga je drugi sosed

vprašal, kako bo vozil na travnik, ker je Rupar med njegovim in svojim zemljiščem zgradil škarpo. »Ko sem šel gledat, je bila škarpa že zabetonirana. Soseda sem vprašal, kaj to pomeni, o služnostni poti ni hotel nič več slišati, dejal je, naj sodno dokažem, da smem voziti prek njegove parcele. Drugega mi res ni preostalo, šel sem na sodišče. Škofjeloško sodišče je odločilo, da pot mora biti, odločbo je potrdilo tudi Višje sodišče v Ljubljani, sodnica je nato odločila, da se škarpa mora odstraniti. Izvršba je bila umaknjena, ker je Rupar znova tožil. Tudi drugi sodnik je odločil, da pot mora biti, Rupar se je spet pritožil na Višje sodišče, končno je izvršba bila. Tri metre škarpe so podrli, vendar na travnik še vedno ne morem, ker je breg ostal. Že tri leta zaradi

sodnega spora na travniku, s katerega sem dobival po pet voz sena, nisem kosili.«

Janez Kuralt pravi, da se sosed Pavle Rupar tako obnaša zato, ker hoče "čisto" parcelo, da bi na njej lahko gradil še otroke. Ne zanika, da bi se poti do travnika ne dalo speljati tudi drugače, če bi bili vsi sosede pametni. Ne s severne strani, to je s ceste od Papirnice navzdol, kot trdi Rupar, ker pas ob cesti ni njegov, ampak južneje od sedanje služnostne poti, po meji med Ruparjevo parcelo in travnikom drugega sosedu, če bi bil ta seveda za to, da kos travnika zamenja za kos Kuraltovega travnika na drugem koncu. »Ruparju sem predlagal, naj se z njim zmeni, pa ni hotel,« pravi Kuralt, ki mu pota po sodiščih niso prav nič všeč. »Tolikokrat smo bili vsa družina na sodnji, kot bi bili najhujši kriminalci, in to samo zaradi poti, ki jo rabimo nekakrat na leto in do katere imamo vso pravico.« H. Jelovčan

Inšpektorji po kranjskih gostinskih lokalih

Okrepčevalnico na Visokem bo treba zapreti

Kranj, 8. junija - Inšpektorji iz Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko so v nočni akciji "prereševali" nekatere gostinske lokale v kranjski občini. Kot pred tem že v radovljiških in škofjeloških, so tudi v kranjskih najpogostejše naleteli na podobne pomanjkljivosti; neoznačene ali slabo vidne cene, delavci v lokalih neprimerno oblečeni, brez potrdil o zdravniškem pregledu in higienskem minimumu, pogosto tudi brez pogodb o delu. Na pravila o požarni varnosti pa, kaže, da se vsi lastniki kratkoma požvižgajo.

V okrepčevalnici Vanesa v Gradu so inšpektorji našli direktorja streči v jopici, srajci in kavbojkah, kar je bila edina njegova napaka, poleg tega, da mu bo požarni inšpektor izdal ureditveno odločbo. Povsem drugače pa je bilo v okrepčevalnici podjetja Rapa Commerce v športnem parku Visoko: neoznačeni poslovni čas, cene, firma, neurejena stranišča, niti ni odločbe po zakonu o podjetjih. Le-te bo zdaj sledila odločba o prepovedi opravljanja gostinske dejavnosti ter ovadba temeljnemu javnemu tožilstvu. Direktor bo moral tudi k sodniku za prekrške, ker natakari ni imel delovne obleke, zdravstve-

nega pregleda, pogodbe o delu, da vseh pomanjkljivosti, ki jih je opazil požarni inšpektor, niti ne omenjamo.

Precej slabo je bilo tudi v diskoteki Gorjanc v Hotemazah; nevidne cene, pomanjkljivi točilni mizi, strežniki (šest) brez zdravniškega pregleda in higienskega minimuma, brez pogodb o delu, umazane in pomanjkljivo opremljene sanitarije, lokal brez varnostne razsvetljave, zasilnega izhoda. V Pizzeriji Gorjanc istega lastnika je bilo za razliko od diskoteke vse čisto in urejeno, proti pravilom je bila v njej zaposlena le strežnica.

Najbolj urejen pa je bil Klub Skala v Preddvoru; niti tržni, niti sanitarni, niti delovni inšpektor niso odkrili napake, le požarni bo izdal ureditveno odločbo zaradi preozkega prehoda pri plesišču. Tudi v bližnji Grajski kleti so za goste dobro poskrbeli, slabše pa za zaposlene. Dva nista mogla pokazati potrdil o zdravniškem pregledu, trije so delali brez pogodb o delu. Manjkalo je tudi gasilni aparat.

V nočnem baru v Gozdu na Smledniški v Kranju so pozabili na cene za hrano, higienske razmere v straniščih so bile slabe (ureditvena odločba iz lanskega leta ni bila spoštovana), en delavec je delal brez zdravniškega pregleda, vprašljive so tudi pogodbe o delu z zaposlenimi. Manjkajo gasilni aparati, neurejen je sistem zasilne razsvetljave. V Rosi na Kokrici je bil inšpekcijski nadzor zaradi razsvetljave s svečami (izpad elektrike) nekoliko težji. Opazili pa so, da cenik pijač gostom ni dobro viden, da zaposleni niso videli, da zaposleni delala "na črno". Požarni inšpektor bo izdal odločbo o ureditvi sistema zasilne razsvetljave.

V okrepčevalnici Sirena v Kranju delajo od 6. do 1. ure ponoči, kar je skregano z občinskimi odločbami, stranišča niso primerna, za zaposlene pa sploh neuporabna, ker so se spremenila v skladišče. Delavec je stregel brez zdravniškega pregleda, v osebni obleki, brez vsakršnih dokumentov. Vrt med stanovanjskimi bloki bo zaradi hrupa treba zapreti, manjkajo ročni gasilni aparati.

V okrepčevalnici Črni baron tržni inšpektor ni opazil cenika za žetone za biljard, sanitarni pa je ugotovil, da je lokal v celoti higiensko neustrezen. Lastniku očitno že prej izdana ureditvena odločba ni mar. Precej slabo je bilo tudi v nočnem klubu Dobra mrha na Koroski. Lokal nima označenega obratovnega časa, v njem so prodajali uvožene cigarete Marlboro rez deklaracije, umazana stranišča, pomanjkljiva oprema v točilnici, točajka brez zdravniškega pregleda, v svoji obleki, trije zaposleni brez pogodb o delu ali zaposlitvi, lokal brez sistema zasilne razsvetljave. Torej kup prekrškov, ki bodo lastnika pripeljali pred sodnika. H. Jelovčan

Zasebni podjetnik ovaden goljufije in utaje davščin

Neplačano blago prodajal po smešno nizkih cenah

Kranj, 8. junija - Vodja oddelka za gospodarski kriminal v uradu kriminalistične službe UNZ Kranj Pavo Ivankovič je danes povedal, da so tožilstvu ovadili direktorja zasebnega podjetja Intemix iz Železnikov Sama V. Utemeljeno ga sumijo dveh kaznivih dejanj, in sicer goljufije ter zatajitve davščin in drugih družbenih dajatev.

Samo V. je bil v bistvu zgolj preprodajalec. Od družbenih pa tudi zasebnih firm je kupoval razno blago, naprej pa ga je prodajal po smešno nizkih cenah. Razni dobavitelji ga terjajo za 2,6 milijona tolarjev, saj jim zasebnik denarja od prodaje ni nakazoval, ampak ga je zapravil zase. S tem, ko je upnike spravjal v zmoto in obljubljal plačilo, jih je ogoljufal.

Drugo očitano kaznivo dejanje se nanaša na prometni davek od prodanega blaga, ki ga Samo V. ni niti obračunaval niti plačeval, ampak preprosto zatajil.

Pavo Ivankovič pravi, da je natezan med zasebnimi podjetniki in obrtniki veliko, da pa se čudi odgovornim ljudem v družbenih firmah, da se jim ne zdi vredno preveriti bonitet zasebnih podjetij, preden se z njimi spuščajo v posle, ampak gladko nasedajo takim in podobnim goljufom, kot je Samo V.

Poskus privatizacije firme

Kdo komu posoja

Kranj, 8. junija - Kriminalisti so napisali kazensko ovadbo proti direktorju podjetja iz škofjeloške občine. Očitajo mu kaznivo dejanje zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe.

Podjetje je eno od "hčera" v široko zasnovanem krovnem podjetju, ki ima sedež v Ljubljani. Leta 1991 so sklenili, da gre krovno podjetje v izdajo participativnih obveznic, ki naj bi jih ponudili vsem zaposlenim v podjetjih-hčera, in to po zelo ugodnih pogojih na 120 mesecev, s pojasnilom, da gre za pridobivanje denarja za izdajatelj obveznic. V resnici je bilo v ozadju lastničenje. Pogoji, čeprav nenavadno ugodni, sami po sebi še ne bi bili kaznivi. Vendar je direktor škofjeloškega hčerskega podjetja zase in osem sodelavcev omogočil nakup obveznic s še dodatnimi ugodnostmi; brez obresti, z moratorijem do 1993. leta, torej se plačevanje še ni niti začelo.

Tragedija na zaključnem izletu

Bled - V četrtek popoldne so osmošolci iz Lendave na zaključnem izletu obiskali tudi slikovito sotesko Vintgar. Zaradi razmočenega terena je s pobočij padalo kamenje, eden od kamnov je padel na petnajstletno Vanjo Kezele. Hudo ranjeno po glavi so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Še enkrat

Pretepena trinajstletnica

Žirovnica, 8. junija - Anonimna pripoved matere pretepepe trinajstletnice iz vasi okrog Žirovnice, ki smo jo sredi aprila zapisali v Gorenjskem glasu, je v kraju glasno odmevala, ljudje so vedeli, za koga gre in povedali tudi, da marsikaj ni tako, kot je pripovedovala ogorčena mati. Že tedaj smo hoteli preveriti tudi drugo plat zgodbe iz družinskega zakulisja, vendar stare matere, ki naj bi bila kriva vseh razprtij, ni bilo doma. Dobili smo se šele pred dnevi, potem ko se je vrnila z daljšega zdravljenja oziroma počivanja ob Obali. Druga, njena plat resnice o pretepeni deklici (vnučinki) je seveda povsem drugačna.

»O družinskih razprtijah javno sicer zelo nerada govorim - o stvarih, ki nam gredo navzkriž, bo odločilo sodišče - vendar mi vsi znanci svetujejo, naj povem svoje,« pravi Dora P. »Na žalost, hčer je. Tisti dan, ko naj bi moja druga hčer in njen sin pretepla vnučinko, ni bilo tako kot trdi hči, njena mati. Jaz da naj bi začela, zmerjala hčer. Ne upam, sem že bila tepena. Takrat je razbijalo na podstrešju. Hčerko sem vprašala, zakaj razbija, s prijateljem sta mi odgovorila, da bosta meni zabila podstreho. Pol podstrehe je moje, ravno tisti dan sem hotela obešati perilo. Hčerkinemu prijatelju sem res očitala, da pri hiši dela samo škodo (požagal mi je cevi centralne kurjave, ki sem jo sama plačala), nakar sem dobila škap vode na glavo. Na pomoč sem po telefonu poklicala hčerko, ki živi v drugi vasi. Ko sta s sinom prišla, sem šla ven, hčerka me je napolila v hišo, da se ne prehladim, klicala sem policijo, vendar se nihče ni oglašil zaradi napovedane teroristične akcije v jeseniškem gledališču. Ko je vnučinka prišla po stopnicah, jo je teta vprašala, kaj so delali z menoj, ji zagrozila, da bo šla povedat v šolo. Takrat jo je vnučinka obrcala s coklami. Vnuč (bratranec) jo je prijel za lase in jo držal nazaj, sama sem jo prijala za pas in jo odvela stran. Nihče je ni udaril po glavi. Ko smo končno prišli policijo, so mi dejali, da ne morejo nič pomagati, naj tožim. Iz patronažne službe so prišli, obljubili so mi, da mi bodo preskrbeli drugo stanovanje. V isti hiši s hčerko, njenim prijateljem in vnučinko, ki se mi smili, mi ne kaže več živeti.«

Dora P. sprašuje, kakšna je pravica, da nekateri (hči) delajo, kar hočejo. Hči z lažmi povsod uspe, pravi. Druga dva otroka sta dobra, tudi vnuči, tudi trinajstletna vnučinka, čeprav jo hči ščuva proti babici. H. Jelovčan

IMATE TEŽAVE S SLUHOH? GATTON INTERNATIONAL
d.o.o. vam nudi slušne aparate SIEMENS (tudi najnovejši model TRITON 3000, računalniško programiran), vsak četrtek od 13. do 18. ure v ART OPTIKA, Bleiweisova 18, Kranj. Informacije od 18. do 20. ure po tel.: 064/73-3131

O ZDRAVI PREHRANI - Kranj, junija - Hortikulturno društvo Kranj prireja v četrtek, 11. junija, ob 17. uri v sejni sobi SO Kranj št. 14 zanimivo predavanje Mojce Nastran "Sodobni trendi zdrave prehrane".

MALI OGLASI

☎ 217-960

APARATI STROJI

Prodajni rabljen betonski MEŠALEC. ☎ 631-102 7297

Novo PEČ, za etažno ogrevanje, 17 KW, prodam. Redžič, Gradnikova 9, Kranj 7329

Ugodno prodam PRALINI STORJ Gorenje Olimpic 77. ☎ 401-364 7303

Novo KAMERO, 8 mm + 2 filma, prodam za 150 DEM. ☎ 802-154

Zelo poceni prodam ŠIVALNI STROJ JADRANKA. Rus, Ješetova 28/c, Kranj, ☎ 311-770 7309

Prodajni samohodni OBRAČALNIK Gorenje Muta. ☎ 621-275 7311

Prodajni UNIMOG 411, gozdno opremljen, letnik 1962, za 7000 DEM. ☎ 74-339 7315

VENTILATOR za dosuševanje Gros 4,4 KW, rabljen, prodam. ☎ 88-484 int. 28, zvečer 7325

Dvoredni PLETILNI STROJ Singer, nerabljen, cena po dogovoru, ugodno prodam. ☎ 212-094 7326

OBRAČALNIK za kosilnico BCS in SENO, prodam. ☎ 725-621 7328

Več STROJEV za BRIZGANJE plastike, ugodno prodam. ☎ 215-887 7337

Prodajni STROJ za TERMOTISK in cca 500 PRESLIKAČEV. ☎ 212-716 7338

Poceni prodajni PRALNI STROJ Gorenje 306, nerabljen. ☎ 241-685 7341

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ 3,5 KW, prodam. ☎ 310-780 7375

ŠTEDILNIK KUPERSBUCH, poceni prodam. ☎ 59-109 7377

KOSILNICO Lamborghini, dobro ohranjeno, prodam. ☎ 79-742

Prodajni ŠIVALMI STROJ za šivanje rokavic, z delom. ☎ 061/732-420 od 16 do 18 ure. 7396

GLASBILA

Prodajni novo B TROBENTO. ☎ 216-814 7356

Poceni prodajni električno KITARO in 50 W ojačevalnik. ☎ 84-265

Ugodno prodajni KLAVIATURO CASIO-SK-200 (Sampler). ☎ 622-410

GR. MATERIAL

GRUŠT, komplet za hišo, prodam. ☎ 403-252 7305

Prodajni 1000 kosov strešne OPEKE model 272 Kikinda in GRUŠT za ostrešje. ☎ 621-275 7312

Prodajni LES za brunarico, v izmeri 5 x 6 m. ☎ 241-567 7344

TERACO PLOŠČICE v več barvnih odtenkih, prodajamo po ugodni ceni, 1.073 SLT/kvadrat. m. Škofja Loka, ☎ 622-481 od 17. do 15. ure. 7353

ŠAMOTNO OPEKO za peči in kamine, poceni prodam. ☎ 78-606 7371

Kupim 350 kosov KRITINE Trajanka - rdeča - posuta. ☎ 329-523 ali 241-313 7393

Kupim suhe smrekove DESKE, 30 mm. ☎ 421-664 7398

IZOBRAŽEVANJE

Kvalitetne in poceni INŠTRUKCIJE angleščine. ☎ 70-191 7368

KUPIM

Kupim borove suhe DESKE, 25 ali 70 mm debeline. ☎ 64-067 7294

Kupim BUKOVE DESKE, debeline 30, 50, 60 in 80 mm, po možnosti suhe. ☎ 68-056, zvečer 7329

Namizni električni ŠTEDILNIK s pečico, kupim. ☎ 621-794 7331

LOKALI

Najemem LOKAL za trgovinsko dejavnost v okolici Kranja. ☎ 79-415 7307

KOLESA

Prodajni M 14 Tomos, letnik 1987, lepo ohranjen. ☎ 50-848 7287

STORITVE

J & J, TV, VIDEO, HI-FI servis. Smedniška 80, Kranj, ☎ 329-886.

Čistim ITISON, SEDEŽNE GARNITURE ipd. ☎ 212-277 5712

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE izdelujemo, montiramo in servisiramo. ☎ 216-919 5874

Nudim usluge! AVTOKLEPARSTVO Kovič, Prebačevo 50/a. 6072

AVTO DVIGALO za popravilo streh, barvanje opaža, ter obžaganje drevoja, do višine 22 m, vas čaka na ☎ 73-120 7140

RTV SERVIS Gorenje, Samsung, Iskra, popravila na domu, ostale aparate v delavnici na Oprešnikovi 82, od 12-16 ure. ☎ 216-945 7209

Sprejemem ZIDARSKA DELA. ☎ 326-738 7302

CITROEN AVTOODPAD - poceni rabljeni rezervni deli. ☎ 691-946

SLIKOPLESKARSKA dela, polaganje tapet, pleskanje oken in vrat, po konkurenčni ceni. ☎ 59-109

MONTIRAM centralne kurjave. ☎ 65-817. Čadež, Poljane 64 A, Poljane. 7381

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE - Nudimo vam kvalitetno ponudbo in konkurenčne cene, po želji pošljemo prospekt. Roletarstvo Berčan, Ljubljana, ☎ 061/324-464 in 061/342-703 7382

Zidarska skupina prevzame vsa notranja in zunanja GRADBENA DELA. Delo opravimo hitro in kvalitetno. Kakovost! Smodiš, ☎ 061/226-864 7386

KNJIGE kupujem na metre, 1000 - 2000 SLT za meter. P.P.65 Jesenice 7399

STANOVANJA

Mlada družina vzame v najem STANOVANJE na Jesenicah ali okolici. ☎ 83-374 7289

V Radovljici oddam enosobno STANOVANJE za daljšo dobo. Šifra: PREDPLAČILO 7304

NOVOZGRAJENO ENOSOBNO stanovanje na Hrušici zamenjam za enosobno v centru Jesenic. Naslov v oglasnem oddelku. 7342

PRODAMO: več različnih stanovanj v Kranju, Škofiji Loki, Kamniku in Medvodah. KUPIMO: dvoipol-sobno in trisobno stanovanje v Kranju in Škofiji Loki. APRON - NEPREMIČNINE, ☎ 214-674, torek in četrtek popoldan; sredo, petek in sobota popoldan 7352

Zelo ugodno prodajni prodajni starjši SPALNICO. ☎ 87-028 7363

DVOSOBNO stanovanje, 8 km iz Kranja, oddam. ☎ 46-030 7373

SOBO s kopalnico, oddam ženski ali moškemu. ☎ 48-621 7402

VOZILA DELI

JUGO 45, letnik 1983, prodam po delih. ☎ 215-459 7147

VOZILA

Osební avto znamke SUBARU JUSTY WD, letnik 89, prodam. Informacije ☎ 64-091

UNIMOG 406, letnik 1970 in UNIMOG 421, letnik 1972, prodam. Cena po ogledu. ☎ 061/570-129 7066

Prodajni WARTBURG LIMUZINO, letnik 1976, cena po dogovoru. ☎ 79-564 od 15. do 21. ure. 7290

Prodajni VARTBURG karavan, letnik 1981, registriran do 12/1992, cena po dogovoru. ☎ 74-454 7310

Prodajni LADO SAMARO, letnik 1987, registriran do oktobra 1992, cena 5.400 DEM. Kriška 22, Druulovka 7323

Prodajni ZASTAVO 101, letnik 1981 in 126 P in ZASTAVO 101, po delih. ☎ 66-119 7327

Prodajni ZASTAVO 128, letnik 1988, prevoženih 20000 km. ☎ 77-863 7390

Kupim ZASTAVO KOMBI, rahlo karamboliran. ☎ 65-372 7395

Prodajni TRAKTOR IMT, nov, s kompresorjem, 5 % ceneje. Čevka Peter, Laniše 2, Kamnik 7397

ZAPOSLOTITVE

TESARJA in GRADBENEGA delavca, zaposlim. ☎ 241-795 7148

Iščem HONORARNO DELO, kot kuhinjska pomočnica ali čistilka. ☎ 312-066 7300

Zaposlimo KOMERCIALISTA z izkušnjami za trženje oglasnega prostora. ☎ 064/58-501 7317

»SATEX«

TV satelitski sistemi

SUPER CENE - Plačilo na 8 ali 12 obrokov Tel.: 48-570

SATV SERVICE

satelitski sistemi najcenejši v Sloveniji že za 700 DEM (tudi na obroke) ☎ 064/79-032

Nudimo honorarno ali redno ZAPOSLITEV, vsem, ki so pripravljeni delati. plačilo vsak teden. ☎ 59-159, dopoldan 7320

Nudimo honorarno ali redno ZAPOSLITEV, vsem, ki so pripravljeni delati. Plačilo vsak teden. ☎ 59-159 7321

Taverna Matevž v Trzihu honorarno zaposli dekle, prijetne zunanosti za DELO V ŠANKU. Delo samo v večernih urah, nedelje in ponedeljek prosto, možnost stanovanja. ☎ 50-555 7339

Nudim HONORARNO delo za prodajo na terenu. ☎ 621-447 7343

Pekarna potrebuje DELAVCE in VOZNIKA za razvoz. ☎ 217-935, od 10 do 14 ure.

Avstrijsko gradbeno podjetje ZAPOSLI večje število DELAVCEV različnih profilov, za dobo treh let. Prošnjo z dokazili in 20 ATS za stroške obdelave pošljite na naslov: 014 Pistrestante, 9010 Klagenfurt AUSTRIJA 7360

Honorarno DELO na področju prodaje nudim, provizija 80 %. ☎ 311-139 7362

Iščem DEKLE za honorarno delo v okrepčevalnici. ☎ 217-582 7365

OBIRALCE vrtnih jagod, nad 18 let, potrebujem. Informacije ☎ 41-026 7378

Vsem, ki si želijo dodatnega zaslužka, nudimo HONORARNO zaposlitev. ☎ 84-662 7380

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposlovanje pri tem nima neposrednega vpliva. Jesenice: GIMNAZIJSKI MATURANT. Radovljica: GOZDARSKI DELAVEC, BOLNIŠKI STREŽNIK, BOLNIČAR, EKONOMIST. Škofja Loka: GRADBENI DELAVEC, ZIDAR za zidanje in ometavanje, TESAR, ZIDAR, PRAVNIK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za časovna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 7384

Vsem, ki si želijo dodatnega zaslužka, nudimo HONORARNO zaposlitev. ☎ 84-662 7380

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposlovanje pri tem nima neposrednega vpliva. Jesenice: GIMNAZIJSKI MATURANT. Radovljica: GOZDARSKI DELAVEC, BOLNIŠKI STREŽNIK, BOLNIČAR, EKONOMIST. Škofja Loka: GRADBENI DELAVEC, ZIDAR za zidanje in ometavanje, TESAR, ZIDAR, PRAVNIK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za časovna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 7384

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposlovanje pri tem nima neposrednega vpliva. Jesenice: GIMNAZIJSKI MATURANT. Radovljica: GOZDARSKI DELAVEC, BOLNIŠKI STREŽNIK, BOLNIČAR, EKONOMIST. Škofja Loka: GRADBENI DELAVEC, ZIDAR za zidanje in ometavanje, TESAR, ZIDAR, PRAVNIK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za časovna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 7384

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposlovanje pri tem nima neposrednega vpliva. Jesenice: GIMNAZIJSKI MATURANT. Radovljica: GOZDARSKI DELAVEC, BOLNIŠKI STREŽNIK, BOLNIČAR, EKONOMIST. Škofja Loka: GRADBENI DELAVEC, ZIDAR za zidanje in ometavanje, TESAR, ZIDAR, PRAVNIK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za časovna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 7384

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposlovanje pri tem nima neposrednega vpliva. Jesenice: GIMNAZIJSKI MATURANT. Radovljica: GOZDARSKI DELAVEC, BOLNIŠKI STREŽNIK, BOLNIČAR, EKONOMIST. Škofja Loka: GRADBENI DELAVEC, ZIDAR za zidanje in ometavanje, TESAR, ZIDAR, PRAVNIK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za časovna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 7384

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposlovanje pri tem nima neposrednega vpliva. Jesenice: GIMNAZIJSKI MATURANT. Radovljica: GOZDARSKI DELAVEC, BOLNIŠKI STREŽNIK, BOLNIČAR, EKONOMIST. Škofja Loka: GRADBENI DELAVEC, ZIDAR za zidanje in ometavanje, TESAR, ZIDAR, PRAVNIK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za časovna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 7384

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposlovanje pri tem nima neposrednega vpliva. Jesenice: GIMNAZIJSKI MATURANT. Radovljica: GOZDARSKI DELAVEC, BOLNIŠKI STREŽNIK, BOLNIČAR, EKONOMIST. Škofja Loka: GRADBENI DELAVEC, ZIDAR za zidanje in ometavanje, TESAR, ZIDAR, PRAVNIK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za časovna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 7384

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposlovanje pri tem nima neposrednega vpliva. Jesenice: GIMNAZIJSKI MATURANT. Radovljica: GOZDARSKI DELAVEC, BOLNIŠKI STREŽNIK, BOLNIČAR, EKONOMIST. Škofja Loka: GRADBENI DELAVEC, ZIDAR za zidanje in ometavanje, TESAR, ZIDAR, PRAVNIK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za časovna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 7384

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposlovanje pri tem nima neposrednega vpliva. Jesenice: GIMNAZIJSKI MATURANT. Radovljica: GOZDARSKI DELAVEC, BOLNIŠKI STREŽNIK, BOLNIČAR, EKONOMIST. Škofja Loka: GRADBENI DELAVEC, ZIDAR za zidanje in ometavanje, TESAR, ZIDAR, PRAVNIK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za časovna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 7384

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposlovanje pri tem nima neposrednega vpliva. Jesenice: GIMNAZIJSKI MATURANT. Radovljica: GOZDARSKI DELAVEC, BOLNIŠKI STREŽNIK, BOLNIČAR, EKONOMIST. Škofja Loka: GRADBENI DELAVEC, ZIDAR za zidanje in ometavanje, TESAR, ZIDAR, PRAVNIK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za časovna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 7384

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oziroma delodajalci; zavod za zaposlovanje pri tem nima neposrednega vpliva. Jesenice: GIMNAZIJSKI MATURANT. Radovljica: GOZDARSKI DELAVEC, BOLNIŠKI STRE

Spomenica mirovni konferenci

Danes bo Slovenija odgovore na vprašanja o nasledstvu bivše Jugoslavije posredovala v Bruselju.

Spomenico je pretekli teden oblikovala koordinacijska skupina za bruseljsko mirovno konferenco, pri oblikovanju spomenice pa je sodeloval tudi predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan. Predsednik arbitražne komisije mirovne konference o Jugoslaviji, predsednik francoskega ustavnega sodišča Badinter, je poslal predsednikom bivših jugoslovanskih republik tri vprašanja o pogledih na nasledstvo Jugoslavije. Slovenski odgovor je jasen. Koordinator v slovenskem zunanjem ministrstvu za vprašanja bruseljske konference Zvone Dragan je povedal, da je Slovenija zoper to, da bi bila Srbija in Črna gora avtomatični naslednica bivše Jugoslavije. Nova Jugoslavija mora zaprositi mednarodno javnost za priznanje in izpolnjevanje pogojev, med drugim tudi spoštovanje ozemeljske celovitosti drugih držav, prekinitev vojnih operacij in spoštovanje človekovih pravic na Kosovu in v Vojvodini. Slovenija se bo skupaj s Hrvaško, Bosno in Hercegovino in Makedonijo argumentirano in strokovno zavzemala za pravično delitev premoženja.

Kučan v Baslu

Predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan je bil večeraj popoldne osrednji govornik v švicarskem mestu Basel, kjer poteka letna konferenca Inštituta za vprašanje varnosti med Vzhodom in Zahodom. Na konferenci bodo sodelovali politiki in znanstveniki iz Evrope in Združenih držav Amerike. Tema Kučanovega govora in konference je razmerje med evropski integracijskimi procesi in avtonomijo posameznih držav.

Begunska konferenca v Zagrebu

Danes bo v Zagrebu nujni mednarodni sestanek za pomoč beguncem iz Bosne in Hercegovine, ki ga, razen Bosne in Hercegovine, organizirata še Hrvaška in Slovenija. Temeljni cilj konference je zagotovitev pomoči državam, ki so sprejele begunce. Na konferenci bodo sodelovali tudi predstavniki Visokega komisariata za begunce, Združenih narodov, Mednarodnega Rdečega križa in Evropske skupnosti, močno pa bo zastopstvo muslimanskih držav. Predstavniki Hrvaške in Slovenije poudarjajo, da naval beguncev utegne ogroziti socialni mir, pa tudi politično stabilnost v teh državah. Na območju bivše Jugoslavije je že okrog 1,3 milijona razseljenih oseb, kar je največ po drugi svetovni vojni.

Odrinjani Slovenci na tujem

Slovenci, ki živimo na tujem, želimo, da bi se politično lahko bolj uveljavljali v matični domovini, je povedal dr. Marko Dvorak, slavist, ki živi v Ulmu v Nemčiji. Niti v tujini, kjer živim, niti doma, ne moremo voliti in v tem oziru se čutimo brezpravne, dodaja. Zato se je pridružil Slovenski ljudski stranki, v kateri bo zagovarjal zastopnost Slovencev po svetu v slovenskem parlamentu. ● J. Košnjek

S srečanja internirancev na Ljubelju

Obuditi spomin in vest

Ljubelj, 6. junija - Več kot tisočglava množica se je v soboto, 6. junija, zbrala ob spomeniku na Ljubelju, da počasti spomin na žrtve nacifašističnega terorja, ki so preminile po številnih koncentracijskih taboriščih po Evropi in v podružnici koncentracijskega taborišča Mauthausen na Ljubelju. Velike slovesnosti ob 7. juniju, dnevu internirancev in zapornikov, so se tokrat na Ljubelju v izredno velikem številu udeležili tudi francoski interniranci, med njimi tudi nekateri, ki so prišli na Ljubelj s prvo skupino 330 moških, prav pred 49 leti, 3. junija 1943, ter nekdanji italijanski in avstrijski interniranci in zaporniki. Svečanost v šentanski dolini je izvenela v en sam roteč klic svetu, naj se strahote koncentracijskih taborišč ne ponovijo nikoli več, naj svet stori vse, da ustavi vse vojne grozote na Balkanu in povsod drugod po svetu.

Zbrano množico je najprej pozdravil g. Peter Smuk, predsednik Skupščine občine Tržič, ki je pozval na pomoč beguncem iz Hrvaške in BiH vso Evropo, za njim pa je besedo prevzel župan s Tržičem pobratene francoskega mesteca Ste Marie Aux Mines g. Mercier. Z vso hvaležnostjo je spomnil na najhujše dni vojne, ko so Tržičani po vseh svojih močeh pomagali francoskim in zapornikom drugih narodnosti tu za žicami Ljubelja. Prijateljstvo, stvano v teh najtežjih časih je trdno in francoski prijatelji vsa leta z največjimi simpatijami spremljajo razvoj in dogodke v Tržiču in Sloveniji. Posebno veselje so naše samostojnosti. Spregovoril pa je tudi franco-

ski general Saint Pierre Macary, ki je v taborišče na Ljubelju prišel s prvo skupino moških.

Slavnostna govornica je bila tokrat poslanka republiške skupščine Darja Lavtižar - Beller. Poudarila je, da vseh teh žrtev ni mogoče izbrisati ali očrtniti, nam mladim pa je naložena zgodovinska dolžnost, da nihče ne bi pozabil, kaj je tisto iz naše zgodovine, kar se ne sme ponoviti. Naša zgodovinska dolžnost je, da obudimo spomin in vest tistih iz naše soseščine, tistih naših dočerašnjih sodržavljanov, ki so pozabili in so danes brez sleherne vesti in brez sleherne človečnosti. "Pozivamo mednarodno skupnost, naj pomaga bolj kot doslej več tisočim otrok, žensk in starejših, ki so morali zbežati s svojih domov, vasi in mest, da bi se rešili golo življenje, da bi ubežali pred gotovo smrtjo. Naša zgodovinska dolžnost je, da po svojih močeh, kjerkoli že smo, v tovarni, v državnem uradu ali v parlamentu, stavimo vse

Ob 50-letnici ustanovitve Gorenjskega in Kokrškega odreda

Junake lahko izpostavlja tisti, ki jih ima

Kranj, 6. junija - Oba odreda, ki sta delovala vso vojno na Gorenjskem, Gorenjski in Kokrški odred, sta bila ustanovljena junija 1942. Skupnosti borcev obeh odredov sta sklenili po petdesetih letih organizirati skupno proslavo in tovariško srečanje v Kranju, nanj pa povabiti tudi borce vseh drugih enot, nekdanje aktiviste, zapornike in internirance. Prišli so iz vseh krajev Gorenjske in Slovenije in srečanje na Gorenjskem sejmju v soboto je resnično preraslo v veliko vseljudsko zborovanje, kakršnega so si borci lahko le želeli. Zbora se je udeležilo več kot tri tisoč ljudi. Tanko so prisluhnili besedam slavnostnega govornika dr. Cirila Ribičiča, poslanca skupščine Republike Slovenije, in bogatemu kulturnemu programu. To resnično ni bila nikakršna stereotipna proslava, kakršnih smo bili dolga leta vajeni, temveč je bila na visoki kulturni ravni, pravo kulturno doživetje in prisrčno tovariško srečanje.

Zbrane je v začetku pozdravil nekdanji aktivist in borec Gorenjskega odreda ter dolga leta vidni politični delavec Kranja in Gorenjske Vinko Hafner, za njim pa Vitomir Gros, predsednik Skupščine občine Kranj. Morda ni imel zlega namena, toda borce je razburil s svojo že znano trditvijo, da smo pravo svobodo doživeli šele po 46 povojnih letih. Dobro razpoloženje med borci so drug za drugim ustvarjali Partizanski pevski zbor iz Ljubljane, Godba Slovenske policije - že dolgo ni bilo slišati toliko lepe, glasne in udarne partizanske pesmi - naši najvidnejši kulturniki, kot so gledališki igralec Polde Bibič, operni pevec Ladko Korošec in Aleksander Valič, nekoč borec Gorenjskega odreda in kulturnik Frontnega gledališča 7. Korpusa. Slavnostni govornik je bil dr. Ciril Ribičič, ki je poudaril, da se tudi generacije, rojene po vojni dobro zavedajo pomena junaškega odpora okupatorjem in domačim izdajalcem na Gorenjskem in po vsej Sloveniji. Brez junaškega boja borcev obeh odredov med 2. svetovno na strani zavezniških protifašističnih sil, bi se uresničil načrt o pomenu Gorenjske. Brez zmage v tem boju Gorenjska ne bi ostala slovenska.

Na govorniškem odru so se zvrstili tudi številni gostje iz zamejstva, med njimi bivši predsednik Koroških partizanov Janez Wutte Luc, ki je poudaril, kako pomembno je v današnjih burnih časih obdržati dobre sosedske odnose. Francoski general Saint Pierre Macary iz Pariza se je spominjal, koliko je njim, internirancem na Ljubelju, pomenila prisotnost partizanov v bližnjih gozdovih. Bili so njihovo največje upanje za svobodo. Zbor je pozdravil tudi predstavnik italijanske AN-PI in opozoril na novo porajanje nacifašizma v Evropi. Budni moramo biti, opozarjati sproti na vse negativnosti, kajti vse te strahote, ki so jih preživeli ljudje med 2. svetovno vojno, se ne smejo več ponoviti. Zelo jih bolijo dogodki in razburja nasilje, ki zdaj vlada na Balkanu. Evropa in svet morajo čim prej ustaviti to noro morijo.

S sobotnega zbora so borci poslali SPOROČILO SLOVENSKE JAVNOSTI, v kateri so poudarili, da so ogorčeni nad tistimi glasovi v naši jav-

za spoštovanje in utrjevanje človekovih pravic - temeljnih svoboščin, za utrjevanje in razvoj demokracije ter za boljše jutrišnje življenje nas vseh."

V kulturnem programu so s pesmijo in recitacijami nastopili otroci Osnovne šole Podlublje. Delegacije nekdanjih internirancev in zapornikov iz vse Slovenije ter iz Francije, Italije in Avstrije so na lepo urejen spominski del taborišča položili vence. S sobotne proslave na Ljubelju je bil poslan tudi apel vsemu miroljubnemu svetu, naj ustavi vojne, naj pomaga beguncem, naj nikoli več ne bo taborišč... ● D. Dolenc

nosti, ki bi radi opravičili svoje zgodovinske zablode in kolaboracijo s protikomunizmom in z njim prekrivajo sodelovanje s silami, ki so naš narod hotele uničiti. Izraz takšnih prizadevanj so tudi vse pogostejši barbarski napadi na pomnike in spominska obeležja našega boja, spodtikanje ob naših spominskih svečanostih in narodnih junakih, ki jih izpostavlja tisti, ki jih ima, so pribili.

Kulturni program, ki ga je odlično povezovala gledališka igralka in pevka Jerca Mrzel, se je nadaljeval še pozno v popoldne. Nastopili so tudi pionirska plesna para Urške in Kazine iz Ljubljane ter folklorna skupina Sava z rezijanskimi pesmimi in plesi. Žal je nevihta pregnala nastopajoče in Savčani niso pokazali tudi dobro našudirane Dobrepoljske svatbe. Pa kdaj drugič, saj bodo še priložnosti.

Anton Kržišnik - Ljubo, politični komisar Gorenjskega odreda: "Posebno zadovoljstvo zame in za vse nas borce Gorenjskega

odreda ob tem našem zlatem jubileju je velika udeležba prebivalstva Gorenjske. To je zares vseljudsko zborovanje. V teh burnih časih to veliko udeležbo razumemo kot veliko priznanje našemu boju in sploh privrženost Gorenjcev tem našim neponovljivim boju za svobodo in suvereniteto Slovenije."

Janko Prezelj - Stane, komandant Kokrškega odreda: "Takrat, ko smo izgajali sovražnika in ustvarjali novo družbo, ni

Socialistična stranka Slovenije
Piknik
že kot tradicija

Ljubljana, 8. junija - V soboto so se predstavniki enainpetdesetih občinskih organizacij SSS ponovno zbrali na že tradicionalnem političnem pikniku v Zajčji Dobravi pri Ljubljani in spregovorili o sedanjem političnem položaju ter svojih nalogah pred kongresom in zlasti pred novimi volitvami. Delovni del srečanja je predsednik Viktor Žakelj začel z daljšo analizo položaja, v kateri je ugotovil, da SSS postaja prepoznavna s svojo levosredinsko opcijo med prenovitelji in socialdemokrati. Ugledu stranke, ki je stopila tudi v novo slovensko vlado, so veliko prispevale tesne vezi in sodelovanje s Socialdemokratsko unijo, Krščanskimi socialisti, Demokratsko stranko upokojencev ter Delavsko stranko. Do volitev, so sklenili, bodo prirajali strankarske shode vsak teden v drugem kraju. ● Š. Ž.

smo mislili, da se bomo po petdesetih letih še srečali. Presenečen in vesel sem, da nas je še toliko in da smo po pol stoletja še tako enotni, enotni za tisto, za kar smo se borili. Veseli smo, da nismo sami, to nam daje občutek moči. Še vedno smo tovariši. Beseda "gospod" za nas ni sprejemljiva. Trdnjeje vezi bi morali imeti z nekdanjimi interniranci in zaporniki. Prav Kokrški odred, ki je osvobodil Begunje, bi jih še posebej moral gojiti. Naj ta skupna srečanja postanejo tradicionalna."

Franja Šifrer - Sonja, bolničarka, sanitetna referentka, obveščevalka in borka Kokrškega odreda: "Nepričakovani, nepisno prijetni

občutki me prevevajo ob spoznanju, da je naš slovenski narod še vedno tako zaveden. Ob takšni proslavi in srečanjih se spomniš na tiste težke trenutke, ko smo borci in aktivisti skupno delovali na terenu, v boju in veš, da vse te velike žrtve niso bile zaman."

Minka Peraič, nosilka Spomenice 1941, borka Kokrškega odreda: "Vesela sem, da smo se danes našli takole skupaj borci,

zaporniki in interniranci. Posebej so veseli naši francoski gostje, ki imajo le redko priložnost udeležiti se kakšnega velikega partizanskega srečanja. Zanje je to izredno doživetje. Sploh pa bi morali v prihodnje razmišljati, da bi organizirali skupna srečanja. Nič koliko borcev je privedlo tudi strahote zaporov ali taborišč in vsi smo se borili za eno: za svobodo."

Martin Košir, borec Gorenjskega odreda, 14. divizije in borec zaščitne enote Pokrajinskega odbora OF za Koroško: "Ta proslava je

eden najbolj jasnih odgovorov razmišljanju, kako partizanski boj ni bil najbolj naroden in narodnoosvobodilni. Ob 50-letnici se spominjamo, kako smo

ljudje zlasti tu pod Karavankami, Julijci, Kamniškimi alpami, Savinjskimi planinami tedaj razmišljali o svobodi. Že tedaj, ko smo kot mladeniči vstopali v ta boj, smo imeli vedno pred seboj le SVOBODNO SLOVENIJO. Vsi tisti, ki danes razglašajo, da so bili na nasprotni strani zaradi razmer in mladosti, so v hudi zmoti. Ni opravičila za to. In taka sprava, kot je bila prikazana v zadnji TV oddaji, nas ne more združiti, le razdruži nas lahko. Kaže, da niso spoznali ali da ne morejo ali nočejo spoznati te težke zmoti. Če bi se tako razmišlja-

nje nadaljevalo, bi bilo lahko tragično za slovenski narod. Nam partizanom je bil to vedno boj za svobodo, nikoli boj proti vernikom, proti katerikoli politični stranki, kajti tedaj smo se v tem velikem boju združili. Ko toliko poudarjajo, kako prizadeta je bila vera, naj povem, da sem bil eden tistih partizanov, ki sem "rdečemu" duhovniku Lampretu v Solčavi v Savinjski dolini ministriral. Nismo bili ne revanšisti, ne antikristi, kar nam danes podtikajo, bili smo le borci za svobodo."

Poudarki iz govora dr. Cirila Ribičiča:

"Prav nič ni tvegana trditev, da so najhujše napake in deformacije v Sloveniji med vojno in po njej v tesni zvezi s stopnjo vpliva moskovskega in beogradskega državno partijskega centra. Prepričani bi bili na ta dva centra prenašati konkretno odgovornost za vse napake in deformacije tega obdobja, res pa je, da je znala Slovenija v času svoje največje samostojnosti, ki je bila hkrati obdobje najhujšega raznarodovanja in preganjanja narodnoosvobodilnega boja, odnose urejati na bolj civiliziran in sprejemljiv način kot ob koncu vojne in neposredno po njej. V času, ko je okupator partizanske borce preganjal in pobijal kot zveri, je bilo vodstvo NOB v Sloveniji sposobno organizirati dvo-

stopensko vojaško sodstvo in tako opustiti kaznovanje brez rednega kazenskega postopka. Koroški proces od 9. do 11. oktobra 1943 je iz tega vidika edinstven primer po pravih kazenskih postopkih izvedene obsodbe bele in plave garde, prej, kot je to veljalo za kvizlinge in vojne zločince v drugih delih okupirane Evrope."

"Nobeno posamično dejanje ne more izbrisati veličastne in tudi z mednarodnega vidika odločilne vloge narodnoosvobodilnega gibanja, kakor tudi nobeno dejanje ne more izbrisati krivde tistih političnih sil, ki so se v času okupacije domine postavili na stran okupatorja, ne glede na njihove ideološke ali politične pboude."

"Gorenjski partizani ste lahko resnično ponosni, da ste s svojim junaškim bojem v najtežjih dneh pred pol stoletja gradili temelje današnje svobodne in samostojne Slovenije. Sprava, plebiscit, osamosvojitve, mednarodno priznanje, nova ustava, sprejem v OZN - to so temelji novega sožitja državljanov in državljanov Slovenije. Njena nova ustava ureditve priznava politične razlike, opušča pa umetno delitev na "naše" in "njihove". Tudi zato, ker takšne prenovne ni sposoben srbski narod, zato divja danes osvajalna vojna na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini."

RENAULT p.o. KRANJ

KRANJ LABORE tel.: 223-276

10 % popust za vozila

RENAULT 4 in RENAULT 5

5 % popust za vozila

CLIO, R 19, R 21, EXPRESS, TRAFFIC, ESPACE

Darilo vsakemu kupcu: avtoradio